

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
USTALEŃ
PLANU OGÓLNEGO GMINY RYBNO

autor opracowania
mgr Dagmara Kownacka

wrzesień 2025

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY
PLANU OGÓLNEGO GMINY RYBNO

Zgodnie z art. 51 ust, 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oświadczam, że:

- spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 przywołanej ustawy z dnia 03 października 2008 r.,
- jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Dagmara Kownacka

Spis treści

1.	Wstęp.....	6
1.1.	Podstawy prawne i merytoryczne opracowania.....	6
2.	Charakterystyka środowiska przyrodniczego – położenie.....	6
3.	Rzeźba i budowa geologiczna.....	7
3.1.	Rzeźba.....	7
3.2.	Budowa geologiczna.....	8
4.	Zasoby surowcowe oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi - osuwiska.....	9
4.1.	Zasoby surowcowe.....	9
4.2.	Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi - osuwiska.....	9
5.	Gleby.....	9
6.	Wody.....	13
6.1.	Warunki wodne.....	13
6.2.	Wody podziemne.....	13
6.2.1.	Główne zbiorniki wód podziemnych.....	14
6.2.2.	Jakość wód podziemnych.....	15
6.4.	Zbiorniki wodne.....	16
6.4.	Zbiorniki retencyjne.....	16
7.	Roślinność i zwierzęta.....	16
7.1.	Roślinność.....	16
7.2.	Zwierzęta.....	18
8.	Klimat.....	19
9.	System ochrony przyrody.....	28
9.1.	REZERWAT PRZYRODY „OSTRÓW TARCZYŃSKI”.....	28
9.2.	REZERWAT PRZYRODY „JEZIORO NELIWA”.....	29
9.3.	WELSKI PARK KRAJOBRAZOWY.....	29
9.4.	OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU.....	30
9.5.	NATURA 2000 - SPECJALNE OBSZARY OCHRONY „OSTOJA WELSKA” PLH280014.....	31
9.6.	UŻYTKI EKOLOGICZNE – UŻYTEK „KOSZELEWKI”.....	32
9.7.	POMNIKI PRZYRODY.....	32
10.	OCENA STANU ŚRODOWISKA.....	33
10.1.	Zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	35
10.1.1.	Zagrożenia naturalne.....	35
10.1.2.	Zagrożenia antropogeniczne.....	36
11.	WSTĘPNA PROGNOZA ZMIAN ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU.....	38
12.	UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	40
12.1.	Uwarunkowania fizjograficzne.....	40
12.2.	Uwarunkowania krajobrazowe.....	40
12.3.	Uwarunkowania ekologiczne.....	41
12.4.	Uwarunkowania sozologiczne.....	42
12.5.	Uwarunkowania zasobowo-użytkowe.....	42
13.	OBSZARY ORAZ NIERUCHOMOŚCI O SZCZEGÓLNYCH WALORACH UŻYTKOWYCH - DOBRA KULTURY MATERIALNEJ.....	43
13.1.	Obszary objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków.....	43
13.2.	Stanowiska archeologiczne.....	45
13.3.	Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.....	45
13.4.	Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków.....	54

13.5.	Parki kulturowe.....	54
14.	ZASOBY DÓBR PODZIEMNYCH, TERENY GÓRNICZE	55
14.1.	Kopaliny	55
14.2.	Tereny górnicze	55
15.	PODSTAWOWE INFORMACJE O PLANIE OGÓLNYM	56
16.	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU OGÓLNEGO GMINY RYBNO	57
16.1.	Zakres oddziaływania na środowisko	57
16.2.	Zabezpieczenie wartości i zasobów, uwzględnienie zagrożeń i konfliktów wynikających ze stanu i jakości komponentów środowiska	58
16.3.	Wartości i zasoby środowiska	58
16.3.1.	Enklawy leśne, kompleksy lasów i roślinności naturalnej, półnaturalnej, porolnej, torfowiska, podmokłości zbiorniki wodne, zagłębienia śródpolne, na terenach otwartych i zurbanizowanych.....	58
16.3.2	Rekreacja nadwodna, Plaże.....	59
16.3.3	Publiczne tereny zieleni urządzonej.....	59
16.3.4	Publiczne tereny zieleni urządzonej.....	59
16.3.5	Ogrody Działkowe	59
16.3.6	Cmentarze	60
16.3.7	Grunty rolne, w tym stanowiące użytki rolne klas I- III.....	60
16.3.8	Strefa czynnych powiązań przyrodniczych.....	60
16.3.9	Potencjalne pasma powiązań przyrodniczych.....	60
16.4.	Konflikty funkcji i ryzyka zagrożeń	61
16.4.1	Obszary o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (0,2%, raz na 500 lat), w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią.....	61
16.4.2	Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy	61
16.4.3	Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	61
17.	ZGODNOŚĆ Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA DOKUMENTÓW NADRZĘDNYCH	62
17.1.	Oddziaływanie na obszary chronione, oddziaływanie na obszary Natura 2000	62
17.2.	Ochrona zbiorników wód podziemnych	63
17.3.	Zasoby naturalne oraz tereny górnicze	63
17.4.	Oddziaływanie na wartości kulturowe i krajobraz	63
17.5.	Oddziaływanie transgraniczne	63
18.	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU OGÓLNEGO GMINY RYBNO.....	64
19.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.....	64
20.	DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	64
21.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	65
22.	Wykaz materiałów źródłowych.....	67
23.	SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA UWAG I WNIOSKÓW ZGŁOSZONYCH W ZWIĄZKU Z UDZIAŁEM SPOŁECZEŃSTWA NAD PRACAMI NAD PLANEM OGÓLNYM GMINY	68
24.	UZGODNIENIE ZAKRESU PROGNOZY NA ŚRODOWISKO	70

Tekst wpisany kolorem do uzupełnienia w dalszej procedurze prac nad planem.

1. Wstęp.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy stanowi wymóg ustawowy (Ustawa Prawo Ochrony Środowiska) zostało sporządzone do ustaleń projektu planu ogólnego Gminy Rybno, i stanowi istotny dokument jakim jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektów dokumentów planistycznych, będąc tym samym nieodłącznym, wymaganym prawem załącznikiem do aktów planowania przestrzennego.

1.1. Podstawy prawne i merytoryczne opracowania.

Podstawy prawne opracowania wynikają z: Uchwały Nr LXXVIII.379.2023 Rady Gminy Rybno z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego dla terenu gminy Rybno.

–ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zmianami),

–ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1946 ze zmianami),

–ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. 2024 poz. 1130).

2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego – położenie.

Obszar opracowania stanowi cały obszar gminy, która położona jest w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie działdowskim. Graniczy z sześcioma gminami: Działdowo, Lidzbark, Płośnica (powiat działdowski), Dąbrówno (powiat ostródzki), Lubawa (powiat iławski), Grodziczno (powiat nowomiejski). Pod względem fizyczno – geograficznym gmina Rybno leży na Pojezierzu Chełmińsko-Dobrzyńskim.

Powierzchnia gminy wynosi 147,46 km.

Gęstość zaludnienia wynosi 49,9 osób/km².

Największą miejscowością jest Rybno, które jednocześnie stanowi główną miejscowość gminną.

Gmina należy do słabo uprzemysłowionych. Dominującą gałęzią gospodarki jest rolnictwo, użytki rolne stanowią 8698 ha (59%). Urozmaicona rzeźba terenu wraz z rzeką Wel łączącą jeziora Rumian, Zarybinek, Tarczyńskie, Grądy. Większość obszaru gminy wchodzi w skład Welskiego Parku Krajobrazowego.

Lasy i zadrzewienia stanowią w gminie 3946 ha, co stanowi 26,7% ogólnej powierzchni.

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (J. Kondracki) Gmina Rybno leży w akroregionie Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie. Jest to region fizycznogeograficzny, w którym znajdują się liczne jeziora i tereny leśne.

także przełomowe odcinki doliny rzeki Wel. Najniżej położony punkt na terenie gminy ma wysokość 143,0 m n.p.m. i znajduje się w okolicach Koszelewek, a najwyższy położony punkt to okolice m. Truszczyn - Naguszewo – 212,5 m.n.p.m. Z tego wynika, iż bezwzględna różnica poziomów na terenie Gminy Rybno wynosi 69,5 m. 4.1.2. Przekształcenia rzeźby terenu i przypowierzchniowej warstwy skorupy ziemskiej Głównymi działaniami wpływającymi na przeobrażenia terenu gminy są intensywne użytkowanie rolnicze oraz działalność kopalni odkrywkowych surowców mineralnych. O ile użytkowanie rolnicze terenów, nie jest bardzo poważnym problemem, to eksploatacja kopalin, wymaga rekultywacji terenu, co czyni się głównie poprzez zalesianie słabych gruntów. Działalność polegająca na eksploatacji kruszywa naturalnego prowadzona na terenie Gminy Rybno, przyczynia się tworzenia obszarów wyłączonych z użytkowania, hałd oraz wyrobisk. Prace rekultywacyjne po zakończonej eksploatacji powinny być poprzedzone sporządzeniem projektu rekultywacji, w którym określony zostanie sposób realizacji prac oraz termin ich zakończenia. Przy rekultywacji nieczynnych wyrobisk na terenie gminy Rybno sugeruje się wykorzystanie substratu humusowego pochodzącego z kompostowni należącej do Związku Gmin „Działdowszczyzna”. Z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze, nie zaleca się stosowania do prac rekultywacyjnych popiołów, osadów ściekowych czy też podobnych substancji o nieokreślonym składzie fizycznym chemicznym.

Specyficzną antropologiczną formą przekształcenia przy powierzchni są składowiska odpadów. W roku 2006 gminne składowisko odpadów w miejscowości Dębień zostało zamknięte (formalnie jego zamknięcia dokonano na podstawie decyzji Decyzją Starosty Działdowskiego Ro.7626-8/08 z dnia 14.10.2009 r.). Teren składowiska poddano rekultywacji i jest ono obecnie w fazie poeksploatacyjnej. Teren po składowisku objęty jest monitoringiem.

3.2. Budowa geologiczna.

Budowa geologiczna obszaru gminy położonego w obrębie Niecki Mazowieckiej jest wypełniona utworami kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu. Grubość osadów lodowcowych jest zróżnicowana i dochodzi do 200 m. n.p.m. Obszar gminy zdominowany jest przez osady lodowcowe, wypełniające rozległą nieckę trzeciorzędową. Ukształtowanie powierzchni jest wynikiem oddziaływania lodowca oraz wód powstałych z jego roztopienia. Lodowiec posuwając się od północy niósł ze sobą materiały: głazy narzutowe, żwir i piasek, którymi wypełniał napotykaną nierówność terenu, tworząc moreny denne. W okresie cieplejszym, kiedy czoło lodowca zatrzymało się, a następnie cofało na północ, zgromadzony materiał pozostawał na miejscu, tworząc wzgórza i wały charakterystyczne dla moren czołowych. Miąższość utworów czwartorzędowych jest zróżnicowana na terenie gminy, przez jej obszar z północnego – zachodu na południowy wschód przechodzi depresja rozwinięta w utworach trzeciorzędowych. Utwory trzeciorzędowe występują w postaci utworów oligoceńskich, mioceńskich i plioceńskich:

- utwory oligoceńskie - piaski drobnoziarniste, mułki i ropy;
- utwory mioceńskie - ropy i mułki z wkładkami piasków i piaszczystych osady plioceńskie stanowią powierzchnię podczwartorzędową.

Utwory czwartorzędowe występujące na terenie gminy przypowierzchniowo to utwory plejstocenne:

- utwory lodowcowe zlodowacenia bałtyckiego wykształcone w postaci piasków, pospółek i żwirów z wkładkami gliny;
- utwory wodnolodowcowe zlodowacenia bałtyckiego wykształcone w postaci piasków grubych, średnich i żwirów o zmiennej miąższości.

utwory holocénskie to utwory rzeczne i bagienne, występujące w dnach dolin rzecznych i obniżeniach, reprezentowane przez torfy, namuły rzeczne, piaski drobne i średnie z domieszką części organicznych.

4. Zasoby surowcowe oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi - osuwiska.

4.1. Zasoby surowcowe

Na obszarze Gminy Rybno znajdują się pokłady kredy i kruszywa naturalnego. Zalegają one przede wszystkim w osadach czwartorzędowych i z uwagi na płytkie położenie, są stosunkowo łatwe do eksploatacji.

1. Kreda jeziorna 2741 ton.
2. Kruszywo naturalne 24158 ton

Na terenie Gminy trwa eksploatacja kruszywa w obrębie Żabiny. Po zakończeniu eksploatacji teren zostanie zrekultywowany.

Niestety na terenie Gminy odbywa się także nielegalna eksploatacja kruszywa naturalnego, która stanowi zagrożenie dla rzeźby terenu, stanu wód, gleb i środowiska przyrodniczego. Należy podejmować działania mające na celu uświadamianie mieszkańców o szkodliwości opisanych działań i prowadzić skuteczną kontrolę celem ograniczenia eksploatacji kruszywa bez koncesji z nieudokumentowanych źródeł.

4.2. Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi - osuwiska

Na terenie gminy Rybno nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi ani osuwiska, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska. Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy.

5. Gleby.

Podstawowymi materiałami, z których powstała większość gleb na tym terenie, to utwory ostatniego zlodowacenia: gliny zwałowe, piaski zwałowe, żwiry i piaski polodowcowe, a także osady czwartorzędowe: torfy i aluwia rzeczne. Gleby są niskiej jakości, gdyż większość z nich należy do V i VI klasy. Dominują zwłaszcza gleby zaliczane do kompleksów żytniego słabego i bardzo słabego, stanowią one około 60 % powierzchni gruntów ornych i występują głównie w południowej i środkowej części gminy. Charakteryzują się one ponadto okresowym lub stałym niedoborem wody. Szczegółową klasyfikację gleb gminy pod względem ich jakości bonitacyjnej, z uwzględnieniem podziału na klasę gleboznawczą przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach poniżej (klasyfikacja obejmuje jedynie użytki rolne). W formie rolniczego użytkowania uwzględniono podział na grunty orne, łąki i pastwiska.

Wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej charakteryzuje warunki danego obszaru do produkcji rolnej. Im wartość wskaźnika wyższa tym lepsze warunki dla produkcji rolnej. Im wskaźnik niższy, tym warunki mniej korzystne. Wskaźnik charakterystyczny dla Gminy Rybno

jest niższy od wskaźnika wojewódzkiego, który wynosi 65,5 pkt i jest najniższy wśród wszystkich gmin powiatu działowskiego.

Jakość gleb determinuje strukturę gatunkową upraw. Przeważają uprawy o mniejszych wymaganiach glebowo-wodnych jak żyto, mieszanki zbożowe, pszenżyto, kukurydza i ziemniaki. Powierzchnia zasiewów zbóż w gospodarstwach rolnych na terenie gminy wynosi 4 908 ha, a powierzchnia zasiewów ziemniaków 231 ha. Mniej żyzne gleby występujące na terenie gminy sprzyjają również uprawie roślin na cele energetyczne np. wierzby energetycznej. Może być uprawiana zarówno na glebach użytkowanych rolniczo jak i na nieużytkach np. można nimi obsadzić łąki, skarpy czy niecki. Bezpośredni wpływ na rodzaj upraw prócz jakości gleb ma również produkcja zwierzęca prowadzona na terenie gminy. Część uzyskanych plonów jest wykorzystywana jako pasze.

Dominującym kierunkiem produkcji zwierzęcej na terenie gminy jest tucz trzody chlewnej, hodowla bydła oraz drobiu. Częściowo gleby na terenie Gminy Rybno zostały objęte ochroną na podstawie Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j.Dz. U. z 2024 r. poz. 82.).

Na obszarze gminy Rybno ocenę warunków podłoża budowlanego przeprowadzono na podstawie Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Rybno (Gałązka, 2009), Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Rybno (Skrzypczyk, 2002) i mapy topograficznej.

Z analizy warunków podłoża budowlanego wyłączone zostały obszary gleb chronionych klas I–III i łąk na glebach pochodzenia organicznego, tereny leśne, obszar Welskiego Parku Krajobrazowego i Parku Krajobrazowego Wzgórz Dylewskich, rezerваты przyrody i obszary złóż kopalin. Zgodnie z Instrukcją (2005), wyznaczono na terenie arkusza Rybno dwa rodzaje obszarów o warunkach podłoża budowlanego – korzystnych oraz niekorzystnych, utrudniających budownictwo.

Obszary o korzystnych warunkach budowlanych koncentrują się głównie w środkowej i północno-zachodniej części obszaru arkusza. Charakteryzują się niewielkimi spadkami terenu (poniżej 20%), gruntami o korzystnych parametrach geotechnicznych oraz głębokością występowania wody gruntowej przekraczającą 2 m od powierzchni terenu. Są to rejony występowania gruntów sypkich zagęszczonych oraz gruntów spoistych w stanie zwartym i twardoplastycznym. Grunty sypkie reprezentowane są przez piaski fluwioglacjalne zlodowaceń północnopolskich oraz piaski rzeczne z mułkami tarasów nadzalewowych zlodowaceń północnopolskich.

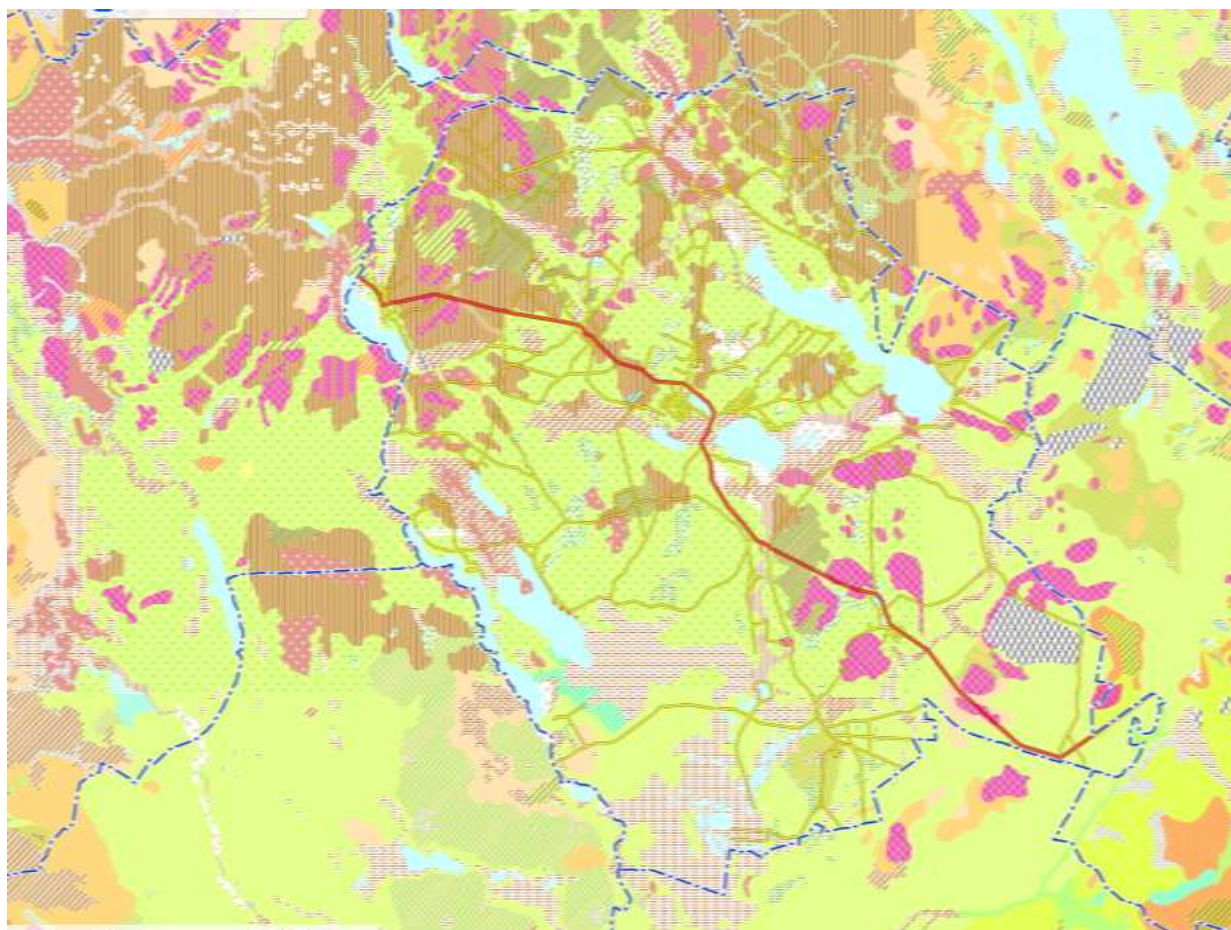
Piaski fluwioglacjalne występują na południe od Rumienicy, budując stożek napływowy, stopniowo rozszerzający się na południe. Tarasy nadzalewowe towarzyszą dolinę rzeki Welu i innych cieków.

Grunty spoiste reprezentowane są przez mało skonsolidowane gliny zwałowe zlodowacenia północnopolskiego. Budują rozległe wychodnie tworzące zwartą pokrywę w całej północno-zachodniej partii obszaru. Grunty spoiste stanowią dobre podłoże budowlane, gdy występują w stanie półzwartym i twardoplastycznym. Właściwości nośne pogarszają się w przypadku wzrostu wilgotności gruntu, co może powodować jego uplastycznienie. Grunty plastyczne wykazują obniżoną nośność, zmiany odkształceń, a warunkach nachylenia terenu

wykazują tendencję do rozwoju powierzchniowych ruchów masowych.

Obszary o niekorzystnych warunkach budowlanych charakteryzują się słabą nośnością gruntów i/lub zwierciadłem wody gruntowej występującym płycej niż 2 m od powierzchni terenu. Obszary takie koncentrują się głównie w dolinach rzecznych i zagłębieniach bezodpływowych terenu.

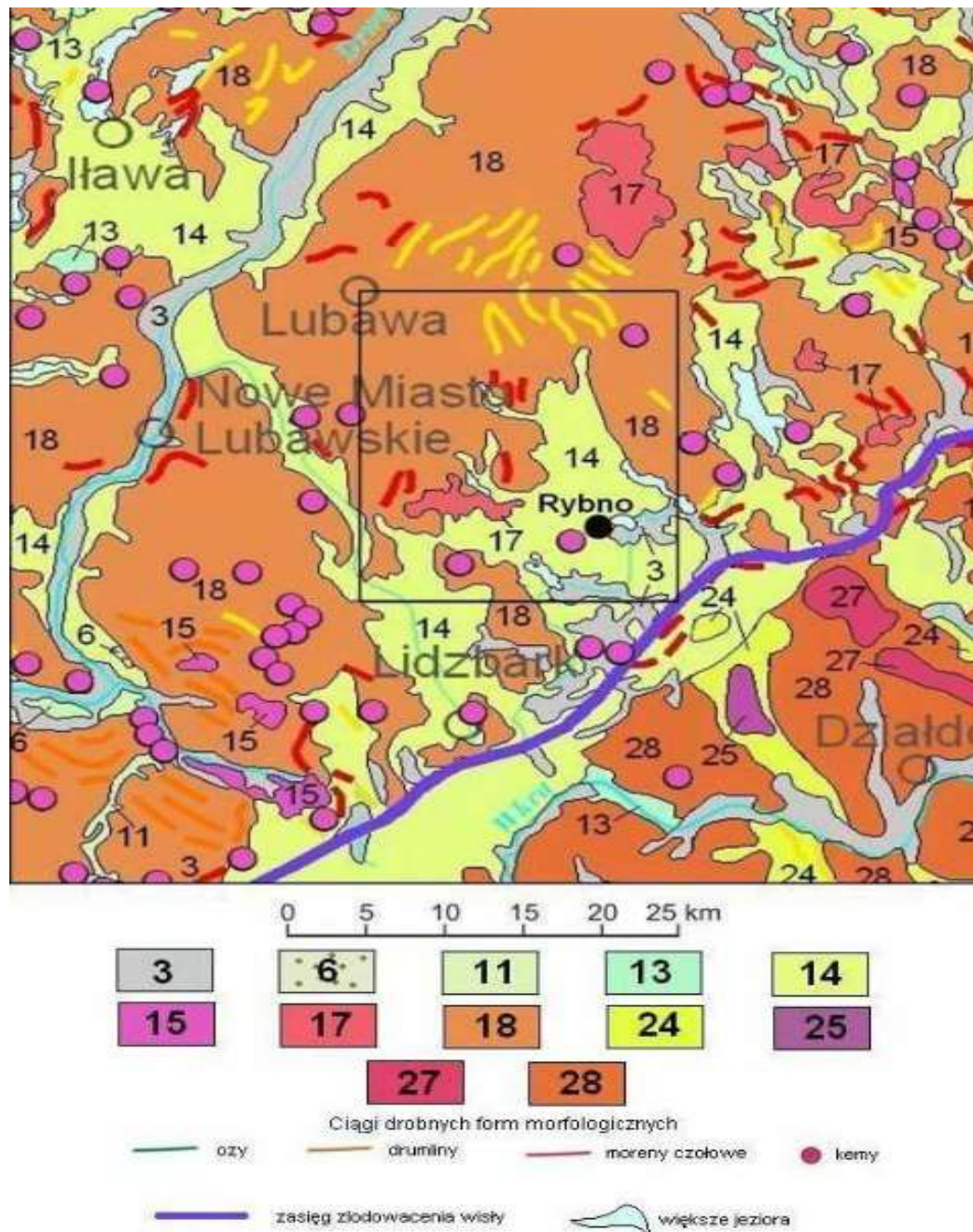
Do gruntów o niekorzystnych właściwościach budowlanych zaliczono: piaski i mułki tarasów zalewowych oraz grunty organiczne (torfy, namuły). Te ostatnie często są podścielone płytko występującą kredą jeziorną. Na terenie arkusza Rybno obszary takie są niezbyt liczne i ograniczone obszarowo. Piaski tarasów zalewowych w strefie przypowierzchniowej są luźne, głębiej stopień ich zagęszczenia wzrasta.

il.3. Szczegółowa mapa geologiczna obszaru opracowania Planu Ogólnego

Grunty organiczne charakteryzują się znikomą wytrzymałością na obciążenia oraz znaczną odkształcalnością. Występująca w nich woda, z uwagi na zawartość rozpuszczonych kwasów humusowych, jest silnie agresywna w stosunku do betonu i stali. Sąsiedztwo rzek oraz płytko zalegające zwierciadło wód gruntowych, które w okresie zwiększonych opadów deszczu lub wiosennych roztopów może się podnosić, stwarzają niebezpieczeństwo podtopienia w przypadku powodzi. Stoki wzgórz na zachód Tuszewa Dolnego i Nowego Grodziczna, nad brzegami potoku Struga (na zachód od Montowa i wschód od Rumiana), nad wschodnim brzegiem jeziora Zwiniarz i Katlewo oraz wokół Jeziora Kiełpińskiego predysponowane są do wystąpienia ruchów masowych (Grabowski (red.), 2007). Wymienione tereny położone są w większości na obszarze leśnym (niewaloryzowane). Nad północnym brzegiem Jeziora Kiełpińskiego w

miejsowości Rynek i nad południowo-wschodnim brzegiem tego jeziora, powstały osuwiska. Ze względu na niewielkie rozmiary nie zostały zaznaczone na mapie.

il. 4. Położenie arkusza Rybno na tle Mapy geologicznej Polski w skali 1:500 000 wg L. Marksa, A. Bera, W. Gogołka, K. Piotrowskiej (red.), (2006)

Czwartorzęd: holocen:

3 – piaski i żwiry; mady rzeczne oraz torfy i namuły;

6 – piaski i żwiry stożków napływowych; plejstocen: zlodowacenia północnopolskie:

11 – piaski, żwiry i mułki rzeczne;

13 – iły, mułki i piaski zastoiskowe;

14 – piaski i żwiry sandrowe;

15 – piaski i mułki kemów;

17 – żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych;

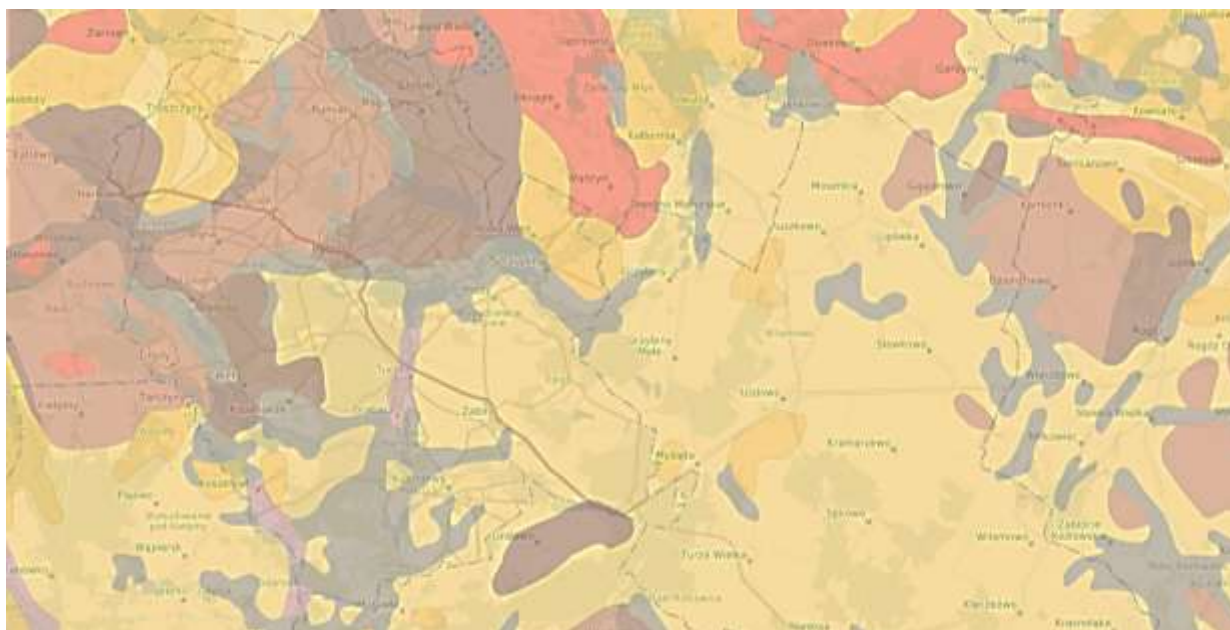
18 – gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe; zlodowacenia środkowopolskie:

24 – piaski i żwiry sandrowe;

25 – piaski i mułki kemów;

27 – żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych;

28 – gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe

il.5. geologia inżynierska obszaru opracowania Planu Ogólnego

6. Wody.

6.1. Warunki wodne.

Na terenie Gminy Rybno wyróżniono dwie strefy obszarów o odmiennym charakterze występowania zwierciadła wód gruntowych, związanym ze zróżnicowaniem przepuszczalności utworów przypowierzchniowych. Wody użytkowego poziomu wodonośnego zalegają na głębokości pomiędzy 20,0 a 80,0 m. Stanowią je wody poziomu czwartorzędowego, występujące w piaskach i żwirach międzymorenowych i są naturalnie odizolowane warstwami o małej przepuszczalności. Wody użytkowego poziomu wodonośnego zalegające w południowo-zachodniej części gminy, nie posiadają izolacji lub są słabo izolowane od powierzchni terenu. Zasoby eksploatacyjne zwykłych wód podziemnych dla Gminy Rybno, szacowane są na ok. 1,1 tys. m³/h, a tzw. Moduł wydajności na 7,56 m³/h/km². vZ punktu widzenia występowania wód mineralnych, gmina Rybno uznana została za perspektywiczna. Na jej terenie stwierdzono występowanie solanek chlorkowo-sodowych z dodatkiem bromu i jodu (mineralizacja wód ok 30-60 g/litr). Wody te prawdopodobnie występują na głębokości ok 1500 m, a ich temperatura wynosi 35-45 st. C.

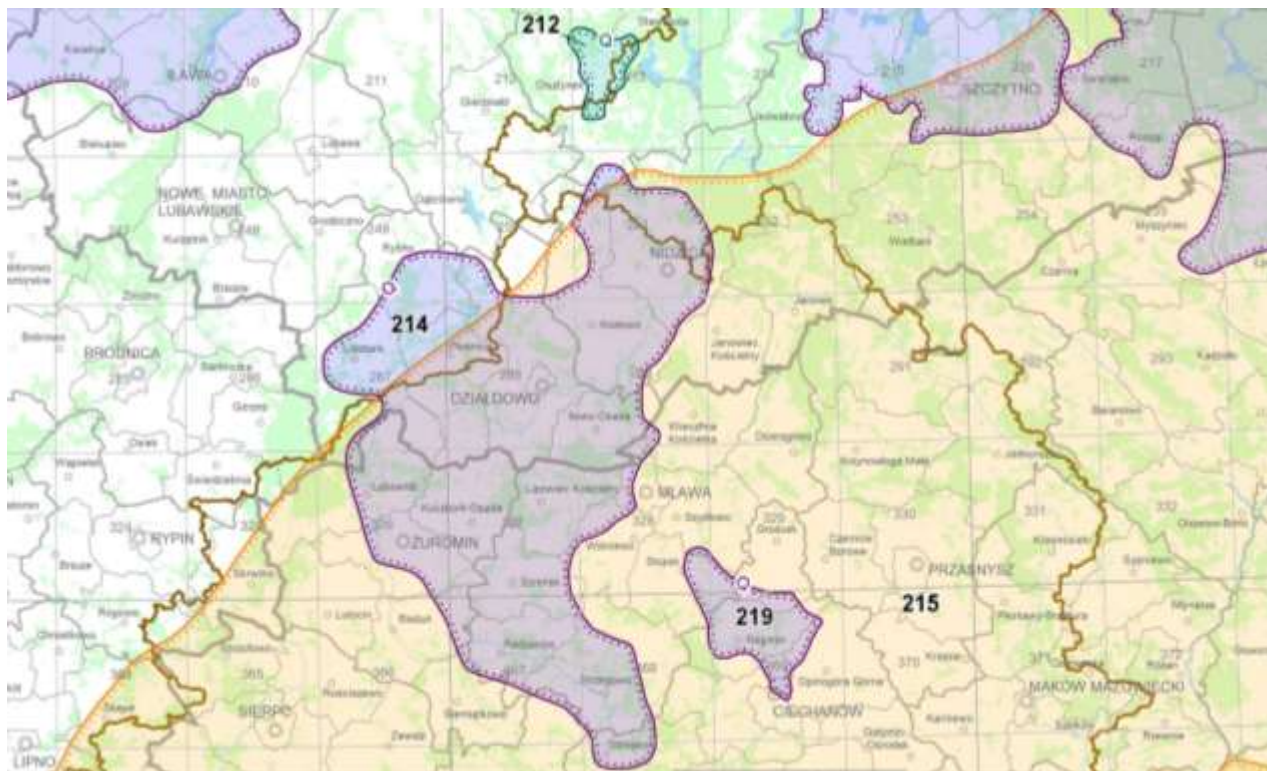
6.2. Wody podziemne.

Zgodnie z formalnym hydrologicznym podziałem regionalnym, Gmina Rybno znajduje się w I hydrogeologicznym regionie północnomazowieckim. W utworach trzecio- i czwartorzędowych występują zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym, należące do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 214. Działdowo. Do zasobu wód podziemnych wliczane są także wody gruntowe, odpowiadające charakterem i głębokością, na której występują cechom konfiguracyjnym terenu i jego budowie geologicznej.

6.2.1. Główne zbiorniki wód podziemnych.

Obszar Gminy Rybno położony jest w obrębie głównego zbiorników wód podziemnych - GZWP nr 214 Działdowo. Zbiornik zajmuje jedynie południową część gminy. GZWP 214 występuje w utworach czwartorzędowych i reprezentuje typ zbiorników o charakterze ośrodka porowo – mieszanym (międzymorenowy i dolin kopalnych). Zbiornik ten zbudowany jest ze skał czwartorzędowych, jego całkowita powierzchnia wynosi 1790 km², średnia głębokość ujęć to 100 m, a szacowane zasoby dyspozycyjne ok 300 tys. m³/dobę. Prawo ochrony środowiska w art. 98 stanowi, że wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie polegającej na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód. W tych celach, zgodnie z zasadami określonymi w Prawie Wodnym, tworzy się między innymi obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych. Zbiornik GZWP Działdowo również posiada ustanowiony obszar ochrony zbiornika. Na całkowitej powierzchni zbiornika objętego obszarem ochrony, wyróżniono obszar najwyższej ochrony (ONO), który obejmuje powierzchnię 1650 km² oraz obszar wysokiej ochrony (OWO) obejmujący powierzchnię 140 km². Zróżnicowanie obszaru zbiornika warunkuje możliwości zagospodarowania terenu poszczególnych gmin położonych w zasięgu GZWP 214. Zbiornik posiada zróżnicowaną miąższość warstwy wodonośnej i przedstawia się ona następująco:

- poziom przypowierzchniowy: 10 – 20 m;
- poziom międzymorenowy: 20 – 40 m;
- poziom spągowy: 20 – 60 m.

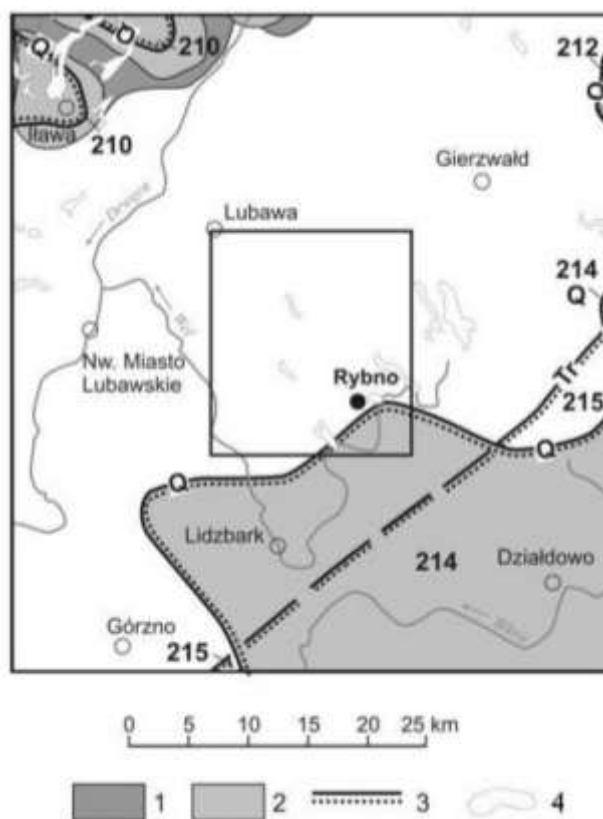
1.6. Zbiorniki wód podziemnych

6.2.2. Jakość wód podziemnych.

Zasoby wód podziemnych wykorzystywane w gminie na cele konsumpcyjne i gospodarcze pochodzą głównie z czwartorzędowego piętra wodonośnego. Ujmowana z tego poziomu woda rozprowadzana jest następnie siecią wodociągową do jednostek osadniczych. Na jakość wód podziemnych na tym terenie wpływ mają istniejące tu warunki hydrogeologiczne oraz formy prowadzonej działalności.

Stan czystości wód podziemnych na terenie Gminy Rybno jest rozpoznany tylko w ograniczonym stopniu, gdyż na terenie gminy nie jest położony żaden punkt pomiarowo kontrolny wód podziemnych. W ramach monitoringu wód powierzchniowych, określono ogólny jakościowy stan jednolitych części wód. W granicach arkusza mapy zlokalizowane są trzy punkty pomiaru jakości wód powierzchniowych – na rzece Wel w miejscowości Tuczki i na Jeziorze Hartowieckim (Raport..., 2011) oraz na Jeziorze Kiepińskim (Raport..., 2010).

Oceniono stan ekologiczny tych wód na podstawie elementów biologicznych i fizykochemicznych. Są one dobrej jakości.

il. 7. Położenie arkusza Rybno na tle obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, wg A. S. Kleczkowskiego (1990)

- 1 – obszar wysokiej ochrony (OWO),
- 2 – obszar najwyższej ochrony (ONO),
- 3 – granica GZWP w ośrodku porowym,
- 4 – większe jeziora Numer i nazwa GZWP, wiek utworów wodonośnych:
- 210 – Zbiornik Iławski, czwartorzęd (Q);
- 212 – Zbiornik międzymorenowy Olsztynek, czwartorzęd (Q);
- 214 – Zbiornik Działdowo, czwartorzęd (Q);
- 215 – Subniecka warszawska, trzeciorzęd (Tr)

6.4. Zbiorniki wodne.

Gmina Rybno posiada zarówno naturalne, jak i sztuczne zbiorniki wodne. Wśród nich największe to.:

- **Jezioro Tarczyńskie:** Znajduje się na terenie gminy i jest popularnym miejscem wypoczynku oraz łowiska dla wędkarzy,
- **Jezioro Zarybinek:** Należy do obwodu rybackiego j. Zarybinek na rzece Wel,
- **Jezioro Rumian:** Znajduje się na wschodzie i jest dopływem rzeki Wel, która wypływa do j. Tarczyńskiego.

Wykaz jezior na obszarze gminy Rybno:

- Grądy - pow. 112,7
- Gronowskie - pow. 21,8
- Hartowiec - pow. 68,6
- Lesiak - pow. 6,2
- Neliwa - pow. 15,0
- Rumian - pow. 305,8
- Rybno - pow. 8,9
- Tarczyńskie - pow. 163,8
- Zarybinek - pow. 73,8

6.4. Zbiorniki retencyjne:

Zbiorniki w Truszczykach i Naguszewie mające duże znaczenie dla gospodarki wodnej gminy oraz w Złotej i Rybnie, które pełnią funkcję retencionowania wody.

7. Roślinność i zwierzęta.

7.1. Roślinność

Według regionalnego podziału na główne jednostki, w zakresie szaty roślinnej, gmina Rybno należy przede wszystkim do Działu Mazowiecko – Poleskiego, jedynie niewielki fragment północnej części gminy znajduje się w granicach Działu Pomorskiego. Szata roślinna jest tu stosunkowo urozmaicona, co wiąże się z lokalnym zróżnicowaniem warunków środowiska. Głównie ze względu na pokrycie glebowe 26,2 % terenu gminy pokrywają obszary leśne, położone na wyniesieniach poza obszarami dolinnymi.

Podobnie, jak lasy, ważną rolę przyrodniczą na terenie gminy pełni roślinność nieleśna. Szczególną rolę odgrywają zbiorowiska łąkowe i szuwarowe w dolinach rzek, przede wszystkim Wel. Między innymi ze względu na obecność tych kompleksów, części obszaru gminy została objęta różnymi formami ochrony. Dotyczy to: Welskiego Parku Krajobrazowego, Hartowieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Obszaru Chronionego Krajobrazu Otuliny Welskiego Parku Krajobrazowego – Dębień, Naguszeckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Obszaru Chronionego Krajobrazu Grzybiny. Do najcenniejszych gatunków roślin z grupy chronionych należą między innymi storczyki, wielosił błękitny, grzybień biały, grązel żółty, lilia złotogłów, orlik pospolity, naparstnica zwyczajna. Uzupełnieniem ww. zespołów roślinności naturalnej jest urządzona roślinność nielicznych parków, cmentarzy, ogrodów działkowych oraz

liczne zadrzewienia przywodne, śródpolne i przydrożne. W otwartym krajobrazie rolniczej części gminy pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo-estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływając na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego.

Oprócz terenów leśnych, na terenie gminy Rybno wyróżnić należy także roślinność nieleśną, taką jak śródpolne nasadzenia drzew (w tym nasadzenia w pasach zieleni). Nasadzenia te znajdują się głównie wzdłuż dróg, a także w rejonie cieków i oczek wodnych, rowów oraz miedz. Głównymi gatunkami drzew są w tych miejscach takie gatunki, jak grusza, topole, wierzby, kasztanowce, jesiony oraz olsze czarne, a także kruszyna pospolita, kalina koralowa. Nasadzenia te między innymi pełnią rolę migracyjnych korytarzy środowiskowych, urozmaicają krajobraz gminy, podnoszą walory estetyczno-krajobrazowe oraz spełniają na obszarach użytkowanych rolniczo funkcję zabezpieczającą przed procesami erozyjnymi i stepowaniem. Dodatkowo, regulują one stosunki wodne i poprawiają lokalny agroklimat. Z tego też powodu, istniejące już zadrzewienia i zakrzaczenia winny podlegać systematycznym pracom pielęgnacyjnym i renowacji oraz w razie konieczności rozbudowie.

Poniżej rodzaj lasu wg nasadzeń %:

BMśw – 59,8 %;

LMśw – 20,3 %

Bśw – 14,0 %;

OI – 2,9 %

Lśw – 1,2 %.

W występującym naturalnym drzewostanie na terenie Nadleśnictw Lidzbark przeważają:

sosna – 87 %;

brzoza - 4,4 %;

olsza – 3,0 %;

dąb – 2,5 %;

świerk – 1,8 %;

pozostałe gatunki – 0,6 %.

Część lasów na terenie Nadleśnictwa Lidzbark została uznana jako lasy ochronne. W takich lasach prowadzi się gospodarkę leśną zapewniającą utrzymanie spełnianych funkcji ochronnych. Istnienie takich form ochronnych na terenie lasów położonych w granicach Gminy Rybno w sposób zasadniczy wpływa na możliwości ich wykorzystywania dla celów rekreacyjnych. Racjonalna gospodarka leśna zapewnia ochronę gleb i terenów szczególnie narażonych na zniszczenie lub uszkodzenie oraz o specjalnym znaczeniu społecznym, ochronę wód (powierzchniowych oraz głębinowych). Właściwa gospodarka leśna pozwala lasom istniejącym na terenie gminy na spełnianie (w sposób naturalny lub też w wyniku działalności człowieka) różnych funkcji, które można podzielić na dwie podstawowe grupy: produkcyjną i pozaprodukcyjną.

Funkcje produkcyjne (gospodarcze) lasu, polegają na zdolności do produkcji biomasy i ciągłego powtarzania tego procesu, co umożliwia trwałe użytkowanie drewna i surowców nieдрzewnych pozyskiwanych z lasu, w tym użytków gospodarki łowieckiej. W konsekwencji prowadzi to do uzyskiwania dochodów.

Do funkcji pozaprodukcyjnych należy zaliczyć między innymi funkcje ekologiczne

(ochronne) oraz funkcje społeczne. Funkcje ekologiczne wyrażają się między innymi korzystnym wpływem lasów na kształtowanie klimatu, skład atmosfery, regulację obiegu wody w przyrodzie, ochronę gleb przed erozją i krajobrazu przed stepowaniem, zachowanie potencjału biologicznego bardzo dużej liczby gatunków i ekosystemów, a także różnorodności krajobrazu. Z kolei funkcje społeczne str. 27 lasu kształtują korzystne warunki zdrowotne i rekreacyjne dla społeczeństwa, zapewniają rozwój kultury, nauki i edukacji ekologicznej społeczeństwa. Lasy należące do osób fizycznych, zajmują na terenie gminy Rybno powierzchnię ok 500 ha. Nadzór nad tymi terenami sprawuje Starosta.

7.2. Zwierzęta

W lasach występują następujące gatunki zwierzyny grubej: sarny, jelenie i dziki. Zwierzyna drobna to przede wszystkim: lisy, zające, wydry i kuny.

Licznie występują różne gatunki ptaków, żerujących i gniazdujących głównie w dolinach rzecznych, przede wszystkim rzeki Wel oraz w rejonie jezior. Na terenie gminy stwierdzono występowanie takich gatunków jak: trzmielojad, żuraw, błotniak stawowy, błotnik łąkowy, gęś gęgawa, gągoł, orlik krzykliwy, czajka, derkacz, drozd śpiewak, dudek, czapla siwa, łabędź niemy i krzykliwy.

Gady reprezentowane są m.in. przez jaszczurkę zwinkę, jaszczurkę żyworodną i padalca zwyczajnego. Wśród płazów znaleźć możemy przede wszystkim przez żaby, ropuchy szarą i zieloną, traszki grzebieniastą i zwyczajną, rzekotki i kumaki.

Najliczniej na terenie gminy występują jednak owady, żyjące w różnym środowisku. Są to między innymi paż królowej, paż żeglarz, biegacze skórzasty, leśny, ogrodowy, modliszka.

Zróżnicowanie gatunków ryb nie jest duże, co w przypadku zbiorników wodnych wynika z działania człowieka. Występują tu głównie gatunki pospolite, zarówno w wodach płynących, jak i stojących.

Fauna Welskiego Parku Krajobrazowego, który pod względem zoogeograficznym należy do krainy południowobałtyckiej, ma charakter typowy dla obszarów pojeziernych. Na terenie Parku stwierdzono występowanie 317 gatunków bezkręgowców, a wśród nich takie gatunki jak: postojak wiesiołkowiec, zalotka spłaszczona czy gałeczka rzeczna.

Ilość kręgowców rozmnażających się lub prawdopodobnie na terenie Parku liczy 270 gatunków w tym 39 gatunków ryb i kręgowców (m.in. minóg strumieniowy, różanka, piskorz, koza, pstrąg potokowy), 13 gatunków płazów, 6 gatunków gadów, ok. 160 gatunków ptaków oraz 47 gatunków ssaków.

Podsumowując należy stwierdzić, że o przyrodniczych walorach gminy, w odniesieniu do fauny, decyduje głównie zróżnicowanie gatunkowe owadów i ptaków. Obszar gminy posiada zróżnicowaną i bardzo interesującą awifaunę, przy przeciętnych walorach faunistycznych pozostałych terenów, w szczególności na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego. Bogactwo gniazdujących tu ptaków stanowi o wysokich walorach przyrodniczych rejonu w okolicach wsi: Rybno, Kostkowo, Grądy, Kiełpiny, Rynek i Gronowo.

8. Klimat.

Klimat gminy Rybno charakteryzuje się dużą zmiennością typów pogody, podobnie jak klimat Polski. Lata są komfortowe i częściowo zachmurzone, a zimy długie, mroźne, śnieżne, wietrzne i znacznie zachmurzone. Średnia roczna temperatura wynosi 6,8° C, a średnia roczna suma opadów to 575 mm. Wiatry przeważnie wieją z kierunków południowo-wschodnich i północno-zachodnich.

Szczegółowe informacje:

• Sezony:

- ✓ **Lato:** komfortowe, częściowo zachmurzone.
- ✓ **Zima:** długie, mroźne, śnieżne, wietrzne i znacznie zachmurzone.
 - **Temperatura:** waha się od -5°C do 23°C.
 - **Opady:** średnia roczna suma opadów wynosi 575 mm.
 - **Wiatry:** przeważają wiatry z kierunków południowo-wschodnich i północno-zachodnich.
 - **Typy pogodowe:** zmienne ze względu na przemieszczanie się frontów atmosferycznych i częstą zmienność mas powietrza.
 - **Średnia temperatura roczna:** 6,8°C.
 - **Średnia roczna suma opadów:** 575 mm.
 - **Średnia prędkość wiatru:** 3,0 m/sek.

Makroklimat

W gminie Rybno znajduje się stacja meteorologiczna w Rumianie, która monitoruje parametry pogodowe, takie jak opady, temperatura i siła wiatru. Ponadto, istnieją stacje pogodowe w pobliżu Rybna, np. stacja sadownicza Kamieńszczyzna.

Szczegółowe informacje:

• Stacja meteo w Rumianie:

Monitoruje stan pogody w okolicach Rumianu, co ma pomóc rolnikom w unikaniu negatywnych skutków niekorzystnych warunków pogodowych.

• Stacja pogodowa sadownicza Kamieńszczyzna:

Dostarcza informacji o pogodzie dla regionu, co jest szczególnie ważne dla sadowników.

Stacje meteorologiczne rejestrują różne dane pogodowe, takie jak:

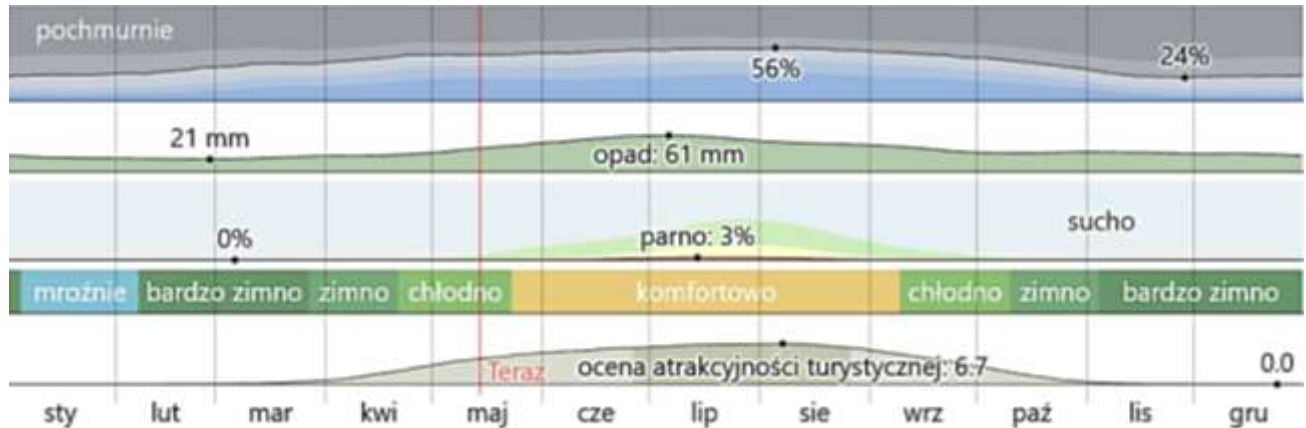
- Temperatura powietrza i gruntu.
- Wilgotność powietrza.
- Ciśnienie atmosferyczne.
- Prędkość i kierunek wiatru.
- Opady deszczu i śniegu.
- Nasłonecznienie.

Występowanie regionów klimatycznych Polski pokrywa się z pasowym układem rzeźby terenu. Został wydzielony na podstawie znaczących różnic między sąsiadującymi pasami ze względu na temperaturę powietrza i opady atmosferyczne. Gmina Rybno leży w regionie mazurskim. Region **mazurski** pozostaje pod bezpośrednim wpływem Morza Bałtyckiego, na który nakłada się wpływ kontynentalizmu (szczególnie w części południowej i wschodniej).

Amplitudy temperatury są większe niż w regionie pomorskim i rosną ku wschodowi. Lato jest łagodne, lecz krótkie, zima zaś długa i mroźna (zwłaszcza na wschodzie).

W Rybnie, lata są komfortowe i częściowo zachmurzone, a zimy są długie, mroźne, śnieżne, wietrzne i znacznie zachmurzone. W ciągu roku, temperatura waha się od -5°C do 23°C i rzadko spada poniżej -15°C lub przekracza 28°C .

Ocena atrakcyjności turystycznej wskazuje, że aby skorzystać z ciepłej pogody, Rybno najlepiej odwiedzić w okresie od *późnego czerwca* do *późnego sierpnia*.

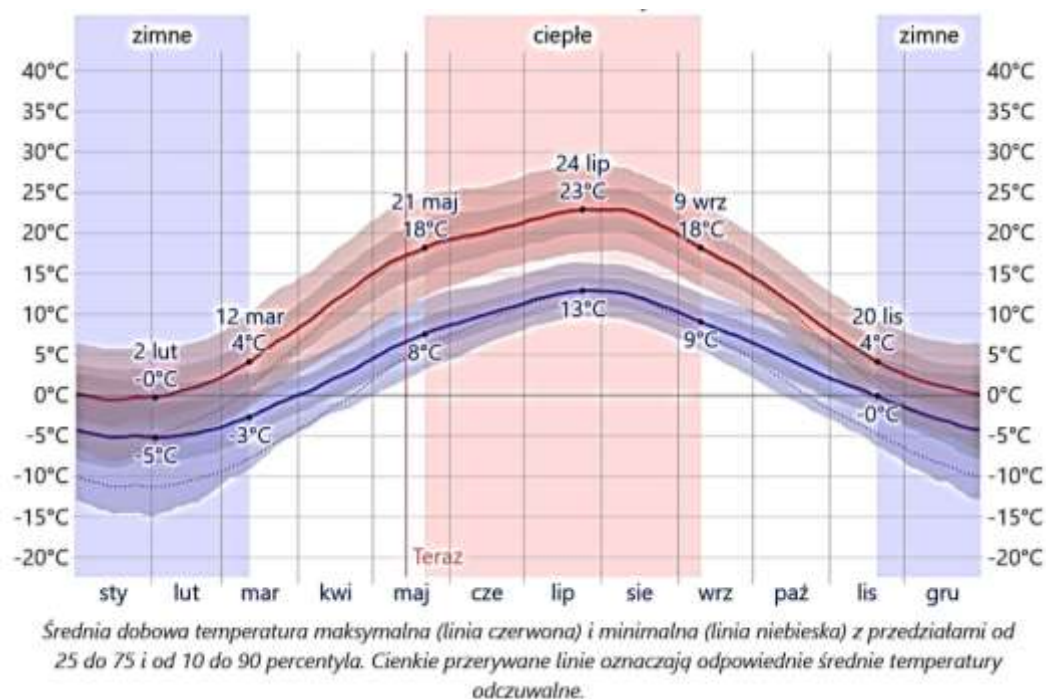

il.8. Skala zachmurzenia

Średnia temperatura w gminie Rybno

Ciepła pora roku trwa 3,6 miesiąca, od 21 maja do 9 września, a średnia dobową temperatura maksymalna przekracza wtedy 18°C . Najgorętszy miesiąc roku w: Rybno to lipiec, kiedy średnia temperatura maksymalna wynosi 22°C a minimalna 12°C .

Zimna pora roku trwa 3,8 miesiąca, od 20 listopada do 12 marca, a średnia dobową temperatura maksymalna kształtuje się poniżej 4°C . Najzimniejszy miesiąc roku w: Rybno to styczeń, kiedy średnia temperatura minimalna wynosi -5°C a maksymalna -0°C .

il.9. Temperatura maksymalna, średnia i minimalna

Średnia	sty	lut	mar	kwi	maj	cze	lip	sie	wrz	paź	lis	gru
Maks.	-0°C	1°C	5°C	12°C	18°C	20°C	22°C	22°C	17°C	11°C	5°C	1°C
Temperatura	-3°C	-2°C	2°C	7°C	13°C	15°C	18°C	17°C	13°C	8°C	3°C	-1°C
Min.	-5°C	-5°C	-2°C	2°C	7°C	10°C	12°C	12°C	8°C	4°C	0°C	-3°C

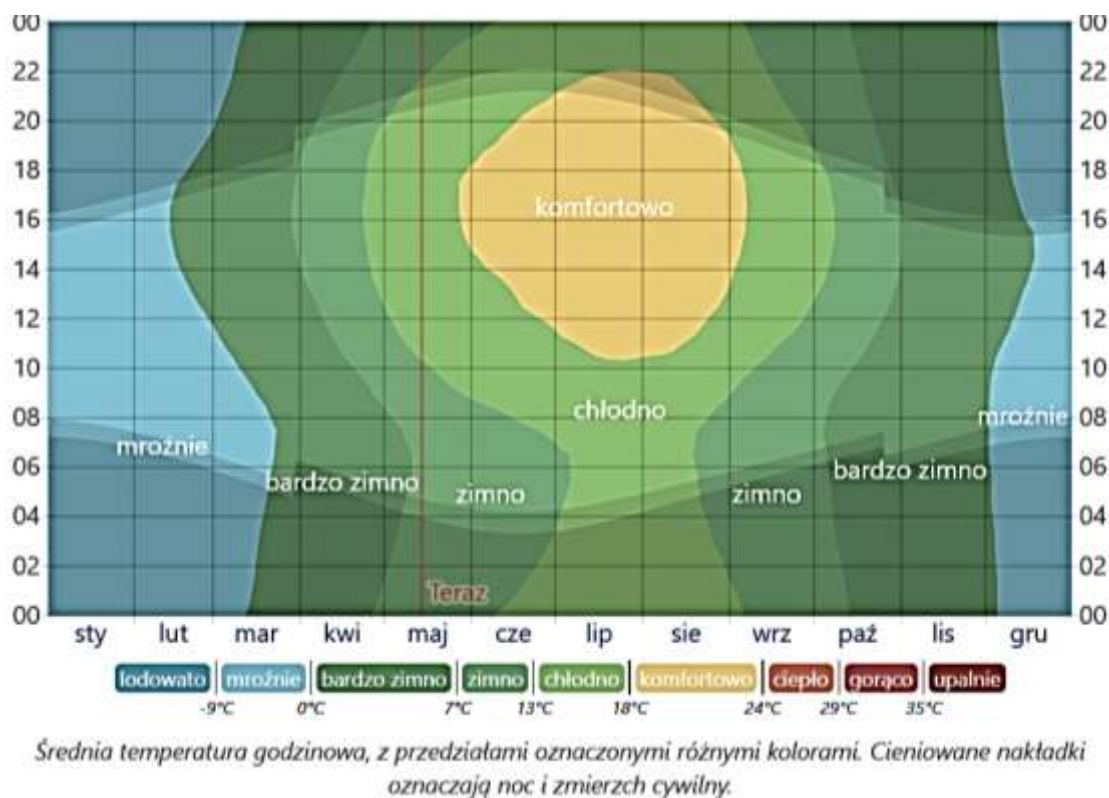
Zachmurzenie

W gminie Rybno w ciągu roku występują znaczne sezonowe zmiany pod względem stopnia zachmurzenia.

Okres roku z *większymi przejaśnieniami* zaczyna się w Rybnie około *31 marca*, trwa *6,5 miesięcy* i kończy około *16 października*.

Najbardziej pogodnym miesiącem roku w: Rybnie jest *lipiec*, kiedy niebo jest *bezchmurne*, *niemal bezchmurne* lub *częściowo zachmurzone* średnio *54%* czasu. Okres roku ze *znaczniejszym zachmurzeniem* zaczyna się *16 października*, trwa *5,5 miesięcy* i kończy się *31 marca*.

Najbardziej pochmurnym miesiącem roku w: Rybnie jest *grudzień*, kiedy niebo jest *pochmurne* lub *znacznie zachmurzone* średnio *74%* czasu.

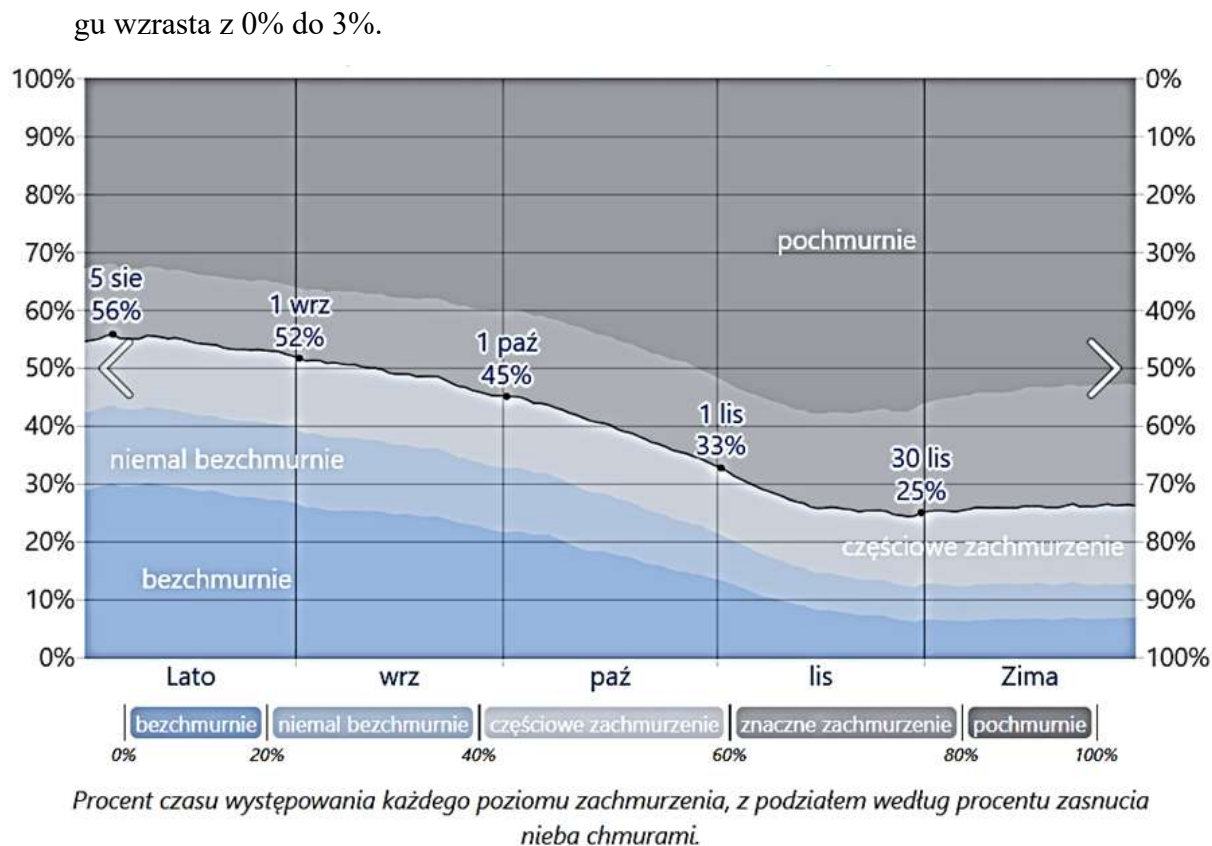
il.9. Średnia temperatura godzinowa

Opady

Dzień obfitujący w opady to dzień kiedy opad atmosferyczny lub równoważnik wodny takiego opadu wynosi przynajmniej 1 milimetr. W: Rybno w okresie jesiennym szansa, że dzień będzie obfitował w opady maleje z 27% na początku tej pory roku do 22% pod koniec pory roku.

W celach poglądowych, najwyższe prawdopodobieństwo obfitych opadów ciągu roku wynosi 34% w dniu 6 lipca, natomiast najniższe prawdopodobieństwo to 17% w dniu 23 lutego.

Jesienią w: Rybno, szansa, że w ciągu dnia wystąpią opady samego deszczu maleje z 27% do 16%; szansa, że w ciągu dnia wystąpią opady deszczu ze śniegiem wzrasta z 0% do 3% i szansa, że w ciągu dnia wystąpią opady samego śniegu wzrasta z 0% do 3%.

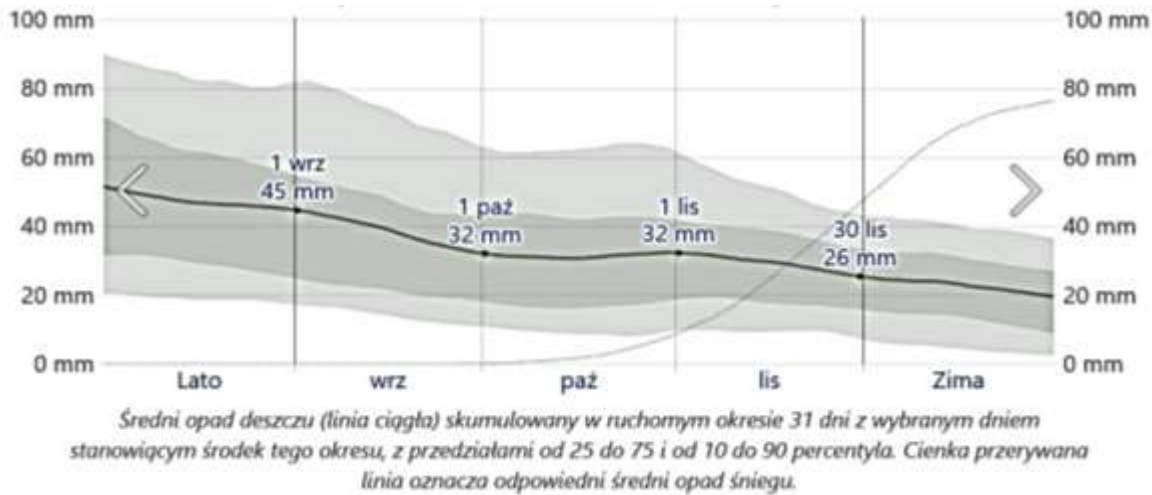
il.11. Dienne prawdopodobieństwo opadu deszczu

Opad deszczu

Aby przedstawić nie tylko sumę dla pory roku ale również zmiany w ciągu tej pory roku, schemat pokazuje skumulowany opad deszczu w ruchomym okresie 31 dni z każdym dniem stanowiącym środek tego okresu.

Średni opad deszczu w ruchomym okresie 31 dni jesienią w: Rybno maleje, z poziomu 45 milimetry na początku pory roku, kiedy rzadko przekracza on 82 milimetry lub spada poniżej 17

milimetrów, do poziomu 26 milimetrów na koniec pory roku, kiedy rzadko przekracza on 43 milimetry lub spada poniżej 7 milimetrów.

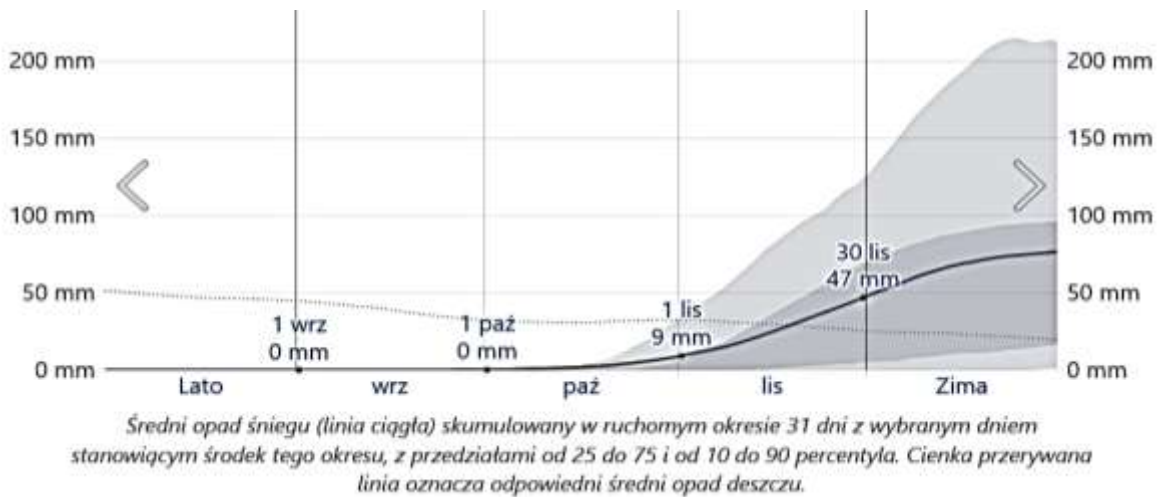

il.12. Średni miesięczny opad deszczu

Opad śniegu

Tak jak w przypadku opadu deszczu, bierzemy pod uwagę skumulowany opad śniegu w ruchomym okresie 31 dni z każdym dniem stanowiącym środek tego okresu.

Średni opad śniegu w ruchomym okresie 31 dni jesienią w: Rybno wzrasta z poziomu 0 milimetrów na początku pory roku, kiedy rzadko przekracza on 0 milimetrów, do poziomu 47 milimetrów na koniec pory roku, kiedy rzadko przekracza on 124 milimetry.

il. 13. Średni miesięczny opad śniegu

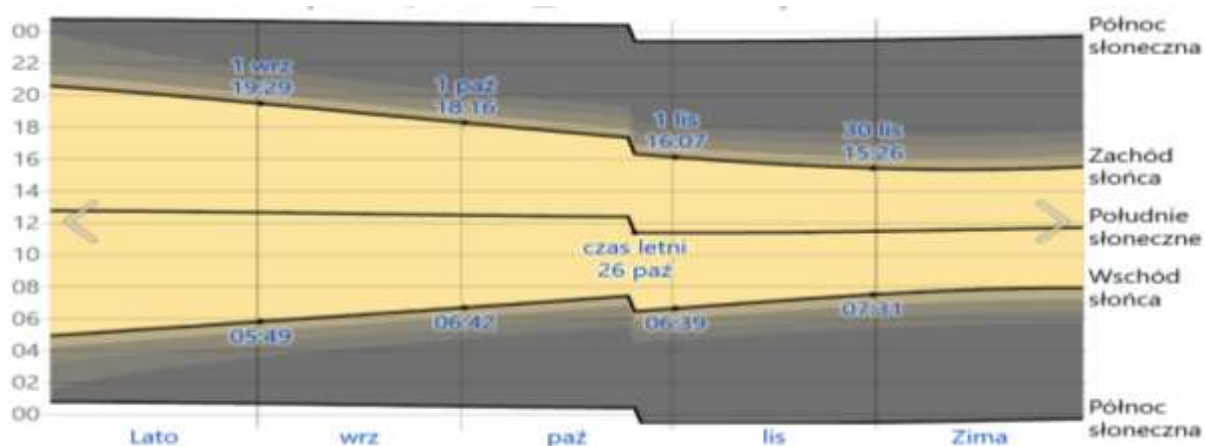
Słońce

Jesienią gminie Rybno, długość dnia *bardzo szybko maleje*. Od początku do końca pory roku, długość dnia maleje o 5 godzin i 45 minut, co w ujęciu dziennym oznacza średni spadek o 3 minuty i 50 sekund i spadek o 26 minut i 49 sekund w kontekście tygodniowym. Najkrótszy dzień jesieni to 30 listopada, kiedy światło dzienne trwa 7 godzin i 55 minut, a najdłuższy dzień to 1 września, obejmujący 13 godzin i 40 minut światła dziennego.

il.14. Liczba godzin światła dziennego i zmierzchu

Jesienią w: Rybno słońce wschodzi najwcześniej o godz. 05:49 w dniu 1 września, a najpóźniej 1 godzina i 42 minuty później o godz. 07:31 w dniu 30 listopada. Słońce zachodzi najpóźniej o godz. 19:29 w dniu 1 września a najwcześniej 4 godziny i 3 minuty wcześniej, o godz. 15:26 w dniu 30 listopada. Stosowanie czasu letniego (DST) kończy się o godz. 02:00 w dniu 26 października 2025, przesuwając wschód i zachód słońca o godzinę wcześniej. W celach poglądowych, w dniu 21 czerwca, będącym najdłuższym dniem roku, słońce wschodzi o godzinie 04:11 i zachodzi 17 godzin i 1 minuta później, o godzinie 21:12, natomiast w dniu 21 grudnia, będącym najkrótszym dniem roku, wschód słońca ma miejsce o godzinie 07:53 a zachód 7 godzin i 29 minut później, o godzinie 15:23.

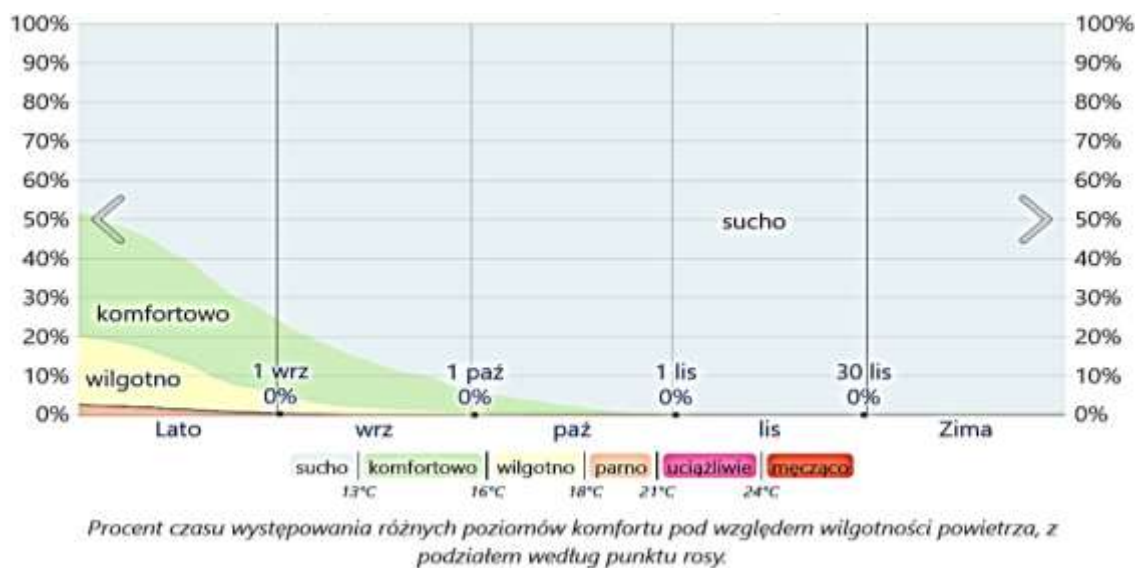

il. 15. Wschód i zachód ze zmierzchem i czasem letnim

Wilgotność

Za podstawę poziomu komfortu w kontekście wilgotności powietrza przyjęliśmy punkt rosy, jako że to od niego zależy czy pot paruje z powierzchni skóry, chłodząc tym samym ciało. Niższe punkty rosy odczuwane są jako bardziej suche, natomiast wyższe punkty rosy odczuwane są jako wyższa wilgotność. W przeciwieństwie do temperatury, która zwykle różni się znacząco między dniem a nocą, punkt rosy zmienia się wolniej, więc nawet jeśli w nocy temperatura może spaść, po parnym dniu można zazwyczaj oczekiwać parnej nocy. Prawdopodobieństwo, że jesienią w: Rybno danego dnia będzie parno zasadniczo pozostaje takie samo, utrzymując się na stałym poziomie około 0% przez cały okres. W celach poglądowych, w dniu 14 lipca, będącym

najbardziej parnym dniem roku, warunki parności występują w 3% przypadków, natomiast w dniu 1 stycznia, będącym najmniej parnym dniem roku, parność występuje w 0% przypadków.

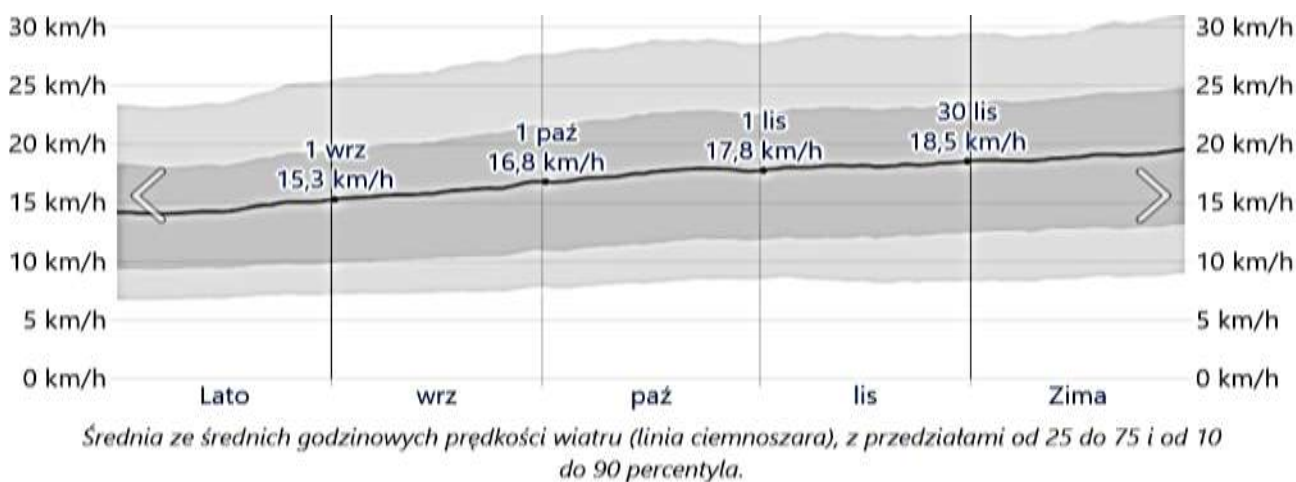

il.18. poziom komfortu w kontekście wilgotności powietrza

Wiatr

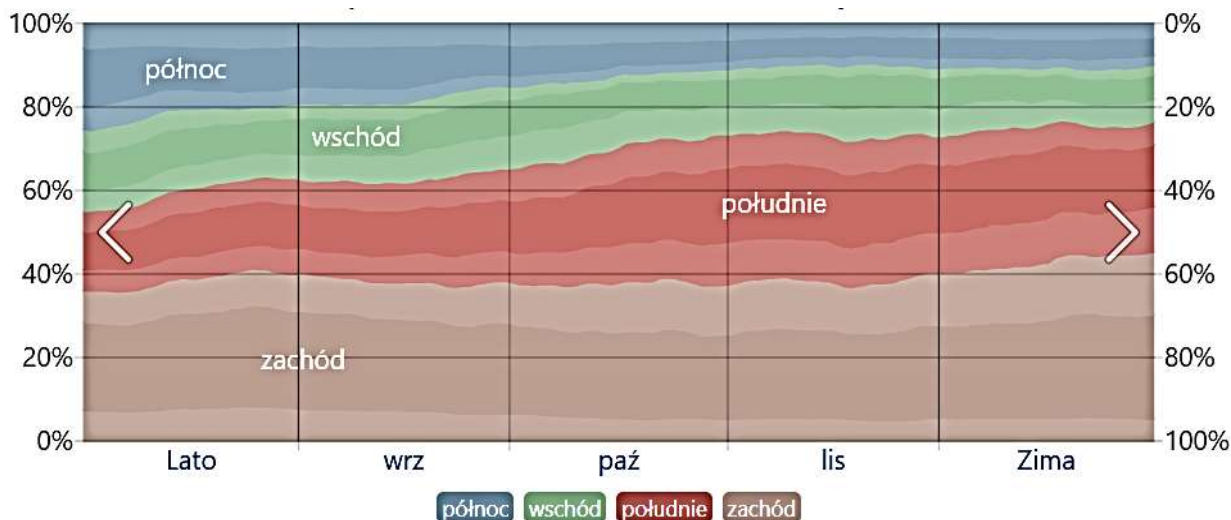
W tej części przedstawiono średni godzinowy wektor wiatru (prędkość i kierunek) w terenie otwartym, na wysokości 10 metrów nad powierzchnią gruntu. Wiatr występujący w danym miejscu zależy w dużym stopniu od miejscowej topografii terenu i innych czynników, a wartości chwilowe prędkości i kierunku wiatru są o wiele bardziej zróżnicowane niż średnie godzinowe.

Średnia godzinowa prędkość wiatru jesienią w: Rybno szybko wzrasta, rosnąc na przestrzeni pory roku z 15,3 kilometra na godzinę do 18,5 kilometra na godzinę. W celach poglądowych, w dniu 24 stycznia, będącym najbardziej wietrznym dniem roku, średnia dobową prędkość wiatru wynosi 20,6 kilometra na godzinę, natomiast w dniu 7 sierpnia, będącym najspokojniejszym dniem roku, średnia dobową prędkość wiatru wynosi 14,1 kilometra na godzinę.

il.19. Średnia prędkość wiatru

Jeżeli chodzi o średni godzinowy kierunek wiatru, w: Rybnie jesienią wiatr wieje głównie z kierunku zachodniego, ze szczytowym udziałem w wysokości 40% w dniu 30 listopada.

Odsetek godzin, podczas których średni kierunek wiatru odpowiada jednemu z czterech głównych kierunków świata, z wyłączeniem godzin, podczas których średnia prędkość wiatru jest mniejsza niż 1,6 km/h. Jaśniej zabarwione obszary na granicach wskazują odsetek godzin, podczas których wiatr wieje z dorozumianych kierunków pośrednich (północny wschód, południowy wschód, południowy zachód i północny zachód).

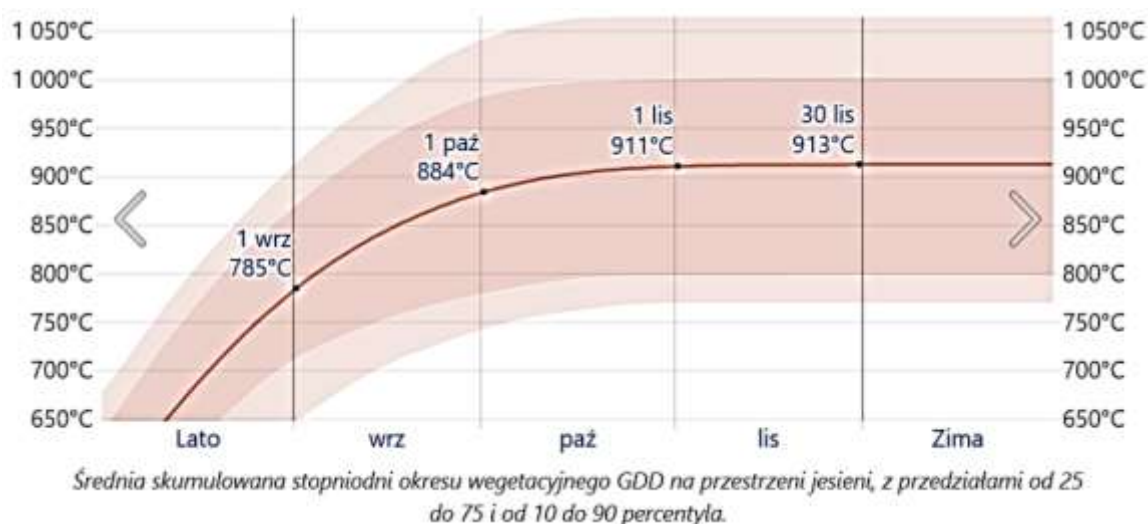
il. 20. Kierunek wiatru

Odsetek godzin, podczas których średni kierunek wiatru odpowiada jednemu z czterech głównych kierunków świata, z wyłączeniem godzin, podczas których średnia prędkość wiatru jest mniejsza niż 1,6 km/h. Jaśniej zabarwione obszary na granicach wskazują odsetek godzin, podczas których wiatr wieje z dorozumianych kierunków pośrednich (północny wschód, południowy wschód, południowy zachód i północny zachód).

Sezon wegetacyjny

W różnych miejscach na świecie sezon wegetacyjny jest definiowany inaczej, natomiast dla celów niniejszego raportu zdefiniowaliśmy go jako najdłuższy nieprzerwany okres z temperaturami powyżej zera ($\geq 0^{\circ}\text{C}$) w ciągu roku (rozumianego jako rok kalendarzowy na półkuli północnej, lub okres od 1 lipca do 30 czerwca na półkuli południowej). Sezon wegetacyjny w Rybno trwa zazwyczaj 5,7 miesiąca (172 dni), od około 28 kwietnia do około 17 października, a jego początek rzadko przypada przed 11 kwietnia lub po 15 maja, natomiast koniec rzadko przypada przed 27 września lub po 9 listopada. Jesienią w: Rybno szansa, że dany dzień mieści się w sezonie wegetacyjnym bardzo szybko maleje, spadając w ciągu tej pory roku z 100% do 3%.

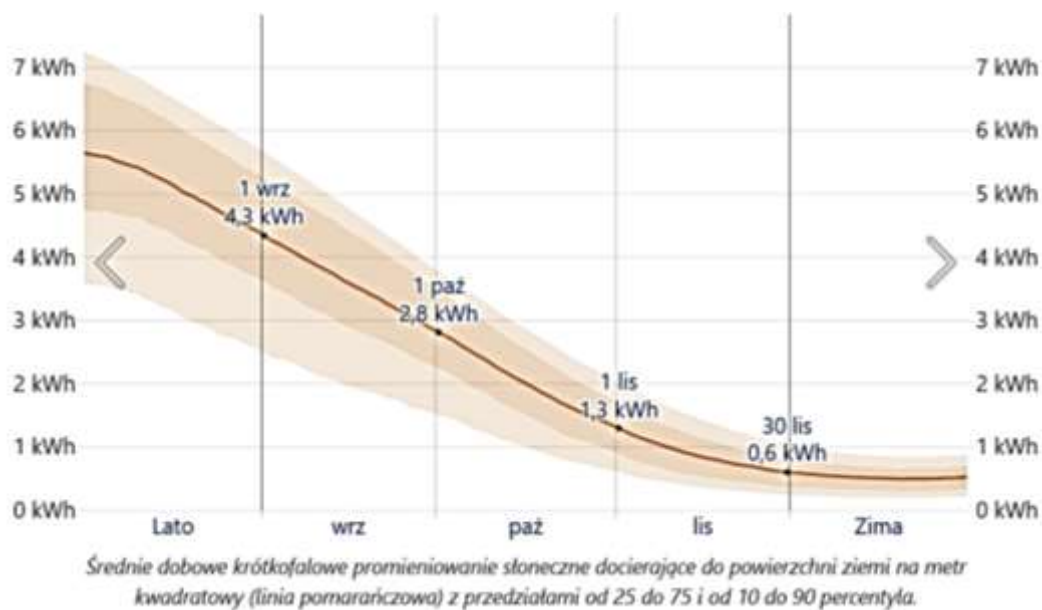
Wskaźnik stopniodni okresu wegetacyjnego (GDD) stanowi miernik całorocznej akumulacji ciepła stosowany do przewidywania rozwoju roślin i zwierząt i jest definiowany jako cała ciepła powyżej temperatury progowej, z pominięciem nadwyżki wartości powyżej temperatury maksymalnej. W ramach tego raportu, stosujemy temperaturę bazową równą 10°C i limit górny w wysokości 30°C . Średnia skumulowana stopniodni okresu wegetacyjnego (GDD) w: Rybno jesienią wzrasta, rosnąc o 128°C , z 785°C do 913°C w miarę upływu tej pory roku.

il.22. Stopniodni okresu wegetacyjnego

Energia słoneczna

Ta część opisuje łączne dobowe padające krótkofalowe promieniowanie słoneczne docierające do powierzchni ziemi na terenie otwartym, z pełnym uwzględnieniem sezonowej zmienności długości dnia, wysokości górowania słońca nad linią horyzontu oraz pochłaniania promieniowania przez chmury i inne składniki atmosfery. Promieniowanie krótkofalowe obejmuje światło widzialne oraz promieniowanie ultrafioletowe. Średnie dobowe padające krótkofalowe promieniowanie słoneczne w: Rybno jesienią bardzo szybko maleje, spadając o tej porze roku o 3,7 kWh, z 4,3 kWh do 0,6 kWh.

il.23. Średniodobowe padające krótkofalowe promieniowanie słoneczne

Jakość powietrza.

Podstawy prawne oceny jakości powietrza Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa są niezwłocznie

przekazywane zarządowi województwa. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje również zbiorczej oceny jakości powietrza w skali kraju. Obowiązek wykonywania rocznej oceny jakości powietrza w strefach wynika z przepisów prawa UE, przeniesionych do prawa krajowego.

Określenie przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń, w rozumieniu wskazania źródeł lub grup źródeł emisji odpowiedzialnych za zanieczyszczenie powietrza w danym rejonie, często wymaga przeprowadzenia złożonych analiz, z wykorzystaniem obliczeń za pomocą modeli matematycznych. Analizy takie stanowią element programu ochrony powietrza (POP). W niektórych przypadkach, informacje zgromadzone na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza, w połączeniu z wynikami wieloletnich badań oraz znajomością regionu i doświadczeniem osób wykonujących ocenę, mogą pozwolić na wskazanie przyczyn przekroczeń norm jakości powietrza na określonych obszarach.

9. System ochrony przyrody.

Na obszarze gminy Rybno utworzone zostały obszary objęte ochroną prawną, do nich należą:

Rezerваты przyrody:

- ✓ „Ostrów Tarczyński”,
- ✓ „Jezioro Neliwa”.

Parki Krajobrazowe –

- ✓ „Welski Park Krajobrazowy”.
- ✓ „Otulina Welskiego Parku Krajobrazowego – Dębien”.

Obszary Chronionego Krajobrazu:

- ✓ „Naguszewski,,
- ✓ „Grzybiny”,
- ✓ „Hartowiecki”.

9.1. REZERWAT PRZYRODY „OSTRÓW TARCZYŃSKI”

Celem ochrony tego rezerwatu jest zachowanie urozmaiconego pod względem rzeźby terenu, z mozaiką siedlisk i zespołów roślinnych oraz ostoji licznych gatunków ptaków. Urozmaicona rzeźba terenu sprawia, że w rezerwacie występuje duże zróżnicowanie warunków siedliskowych i zespołów roślinnych. Rezerwat obejmuje bór mieszany z fragmentami lasów grądowych. Z gatunków drzewiastych w rezerwacie występują: sosna: 70%, dąb: 11%, brzoza: 8,9%, olsza: 5,3%, świerk: 4,4%. Najwięcej jest drzewostanów około 100 letnich (74%). Bogata jest także szata roślinna podszytu i runa, zmieniająca się w zależności od typu siedliskowego lasu. W runie borów mieszanych rosną m.in. chronione widłaki (goździsty i jałowcowaty), konwalie. W zachodniej części rezerwatu znajdują się siedliska grądowe. Występuje tam bogaty skład gatunkowy drzewostanów, podszytu i runa, charakteryzujący się zmiennością sezonową. W runie występują: piżmaczek, czartawa drobna, podagrycznik. Urozmaiceniem terenu są zagłębienia terenowe z roślinnością torfowiskową. Największe i najciekawsze pod tym względem jest torfowisko w południowej części rezerwatu. Ekosystemy leśne rezerwatu oraz przylegające do nich ekosystemy bagienno-jeziorowe jeziora Tarczyńskiego i jeziora Grądy, są bardzo cenne pod

względem ornitologicznym. Ostrów Tarczyński jest ostoją 85 gatunków ptaków lęgowych i 9 gatunków zalatujących. Występują tu ptaki związane ze środowiskiem leśnym oraz z otaczającymi rezerwat wodami. Można tu spotkać myszołowa, kanię rudą, bielika oraz rybołowa. W obrębie rezerwatu gnieźdzą się ptaki takie jak: krakwa, gągoł, nurogęś, perkoz zausznic, sieweczka rzeczna, bekas kszyc, brodziec samotny, brodziec piskliwy, turkawka, pójdzka, puszczyk, sowa uszata, zimorodek, dudek krętogłów oraz cztery gatunki dzięciołów. Można tu także spotkać bociana czarnego oraz orlika krzykliwego.

9.2. REZERWAT PRZYRODY „JEZIORO NELIWA”

Rezerwat został utworzony 29 grudnia 2006 r. (Rozporządzenie Nr 57 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Jezioro Neliwa”) na powierzchni 16,5 ha. Znajduje się na terenie gminy Rybno. Celem ochrony rezerwatowej jest zachowanie i ochrona zanikającego mezotroficznego jeziora wraz z niewielkim fragmentem zlewni, zachowanie krajobrazu przedmiotowego obszaru obejmującego dużą liczbę zbiorowisk roślinnych związanych z jeziorem, ochrona siedliska chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Rodzaj rezerwatu przyrody określono, jako wodny.

Jezioro Neliwa należy do jezior płytkich. Prawie całe opalone jest przez roślinność wodną. W strefie przybrzeżnej widać pas szuwarów, które tworzą: trzcina, pałka szerokolistna, skrzyp bagienny i tatarak. Drugi pas roślinności wysunięty w głąb jeziora budują rośliny o liściach wynurzonych lub pływających po powierzchni wody. Do nich należą: grązel żółty, rdestnica i osoka aleosowata, która opanowała dużą powierzchnię jeziora. Głębsze miejsca jeziora porastają ramienice tworzące przepiękne podwodne łąki.

9.3. WELSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Obszar Welskiego Parku Krajobrazowego znajduje się w zlewni największego lewobrzeżnego dopływu Drwęcy – rzeki Wel i wyróżnia się bogatą siecią hydrograficzną, która jest charakterystyczna dla młodoglacjalnych krajobrazów pojeziernych. Występują tu cieki naturalne i sztuczne (np. rowy melioracyjne), jeziora i zbiorniki sztuczne (stawy rybne i doły potorfowe), mokradła stałe i okresowe (torfowiska i trzęsawiska) oraz źródłiska. Do największych jezior Welskiego Parku Krajobrazowego zalicza się jezioro Rumian, jezioro Tarczyńskie i jezioro Grądy. Duże zróżnicowanie krajobrazowe i siedliskowe, stosunkowo niewielka gęstość zaludnienia oraz oddalenie od większych ośrodków miejskich i przemysłowych sprzyjają bogactwu flory i fauny. Największą ostoją różnorodności gatunkowej Welskiego Parku Krajobrazowego są torfowiska i wilgotne łąki zagospodarowane ekstensywnie.

O bogactwie flory Parku świadczy zarejestrowanie tu ponad 900 gatunków roślin naczyniowych i 269 gatunków mchów i wątrobowców. Wśród chronionych gatunków roślin spotkać tu można pełnika europejskiego, wawrzynka wilczełyko, lipiennika Loesela, brzozę niską, gwiazdnicę grubolistną, główkę długoostrogową, kruszczyka błotnego, wielosiła błękitnego oraz najcenniejszy składnik flory Welskiego Parku Krajobrazowego – skalnicę torfowiskową. Fauna Welskiego Parku Krajobrazowego, który pod względem zoogeograficznym należy do krainy południowobałtyckiej, ma charakter typowy dla obszarów pojeziernych. Na terenie Parku stwierdzono występowanie 317 gatunków bezkręgowców, a wśród nich takie

gatunki jak postojak wiesiołkowiec, zalotka spłaszczona czy gałeczka rzeczna. Ilość kręgowców rozmnażających się lub prawdopodobnie rozmnażających się na terenie Parku liczy 270 gatunków w tym 39 gatunków ryb i kręgowców (m.in. minóg strumieniowy, różanka, piskorz, koza, pstrąg potokowy), 13 gatunków płazów, 6 gatunków gadów, ok. 160 gatunków ptaków oraz 47 gatunków ssaków.

9.4. OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar chronionego krajobrazu to jedna z najmniej restrykcyjnych powierzchniowych form ochrony przyrody w Polsce. Niemniej jednak inwestowanie na tych terenach podlega tylko pewnym ograniczeniom. Zgodnie z art. 24 ustawy o ochronie przyrody, na obszarach takich mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne; z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych.

Na terenie gminy Rybno znajdują się następujące Obszary Chronionego Krajobrazu:

- ✓ Hartowiecki Obszar Chronionego Krajobrazu (384,2 ha)
- ✓ Obszar Chronionego Krajobrazu Otuliny Welskiego Parku Krajobrazowego – Dębień (1757,3 ha)
- ✓ Naguszewski Obszar Chronionego Krajobrazu (206,2 ha)
- ✓ Obszar Chronionego Krajobrazu - Grzybiny (2084,8 ha)

9.5. NATURA 2000 - SPECJALNE OBSZARY OCHRONY „OSTOJA WELSKA” PLH280014

Obszar położony jest na terenie trzech powiatów: działdowskiego, ostródzkiego i nowomiejskiego. Obejmuje odcinek rzeki Wel i jej dolinę (od miejscowości Wądzyn do Kotów) wraz z siedmioma jeziorami i rozległymi zatorfieniami. Rzeka w ostoi płynie wśród biogenicznych równin, na północy ostoi w okolicach Wądzynia przedziera się przez płat wysoczyzny morenowej. Obszar położony na rozległym sandrze Równiny Urszulewskiej i urozmaicony rynnami subglacialnymi z jeziorami i zabagnieniami. W ostoi znajdują się liczne tereny podmokłe związane z Doliną Welu (koło Grzybin i Kopaniarzy), rynnami jeziornymi (Zompy Jeglijskie, Łąki Koszelewskie) oraz obniżeniami bezodpływowymi (Bagno Koziana i Bagna Jelńskie). Dwa ostatnie obiekty to duże powierzchniowo kwaśne torfowiska. W ostoi znajdują się obszary leśne zajmujące 40 proc. powierzchni.

Walory przyrodnicze

Do głównych walorów tego obszaru należy obecność 14 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (42 proc. powierzchni ostoi): neutralne eutroficzne zbiorniki wodne i starorzecza (kod 3150); mezotroficzny zbiornik wodny z podwodnymi łąkami ramienic – Jezioro Neliwa (kod 3140); dystroficzne zbiorniki wodne (kod 3160); nizinne torfowiska zasadowe (kod 7230); torfowiska przejściowe (kod 7140); torfowiska wysokie zdegradowane (kod 7120); sosnowy bór bagienny (kod 91D0-2); brzezina bagienna (kod 91D0-1); niżowy łęg jesionowo-olszowy (kod 91E0-3); łęg wiązowo-jesionowo śledziennicowy (kod 91F0-2); grąd subkontynentalny (kod 9170-1) i zboczowy (kod 9170-3); niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510) i zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (kod 6410). W ostoi występują gatunki roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Wśród roślin są to cztery gatunki: skalnica torfowiskowa, lipiennik Loesela, leniec bezpodkwiatkowy i sierpowiec błyszczący. W ostoi żyje 10 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: kumak nizinny, różanka, piskorz, głowacz białopłetwy, minóg strumieniowy, zalotka większa, czerwonończyk nieparek. Z ssaków obecne są: wydra i bóbr europejski. Ostoja Welska jest ważnym obszarem występowania zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. Zanotowano tu 40 gatunków roślin i 20 gatunków zwierząt z czerwonych list gatunków zagrożonych. W ostoi swoje stanowiska mają liczne relikt glacialne: skalnica torfowiskowa, brzoza niska, wełnianka delikatna, gwiazdnica grubolistna, turzyca strunowa, wielosił błękitny, fiołek torfowy, błotniszek wełnisty, błyszczce włoskowate, skorpionowiec brunatny. Jedyne stanowiska w regionie mają tu: gółka długoostrogowa, wyblin jednolistny, żłobik koralowy, żabieniec lancetowaty, goździk pyszny. Spośród zagrożonych zwierząt żyją tu: smużka, bocian czarny, rak błotny.

Cel ochrony

Podstawowym celem ochrony jest zachowanie torfowisk i związanych z nimi gatunków roślin. Znajduje się tu jedno z najlepiej zachowanych zasadowych torfowisk w regionie –

Torfowisko Kopaniarze, które jest ostoją trzech gatunków roślin z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: skalnicy torfowiskowej, lipiennika Loesela i sierpowca błyszczącego.

9.6. UŻYTKI EKOLOGICZNE – UŻYTEK „KOSZELEWKI”

Obszar o powierzchni 516 ha położony około 5 km na wschód od miejscowości Wąpiersk. Obejmuje kompleks zmeliorowanego torfowiska niskiego z licznie występującymi potorfiami – miejscami, w których w przeszłości wydobywano torf. Obecnie z powodu wypełnienia wodą obszar ten stanowi siedlisko wielu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Znajdują się tu stanowiska takich roślin, jak m.in.: kruszczyk błotny, storczyk szerokolistny i storczyk krwisty. Ponadto bezpośrednie sąsiedztwo stawów rybnych sprawia, że można tu zaobserwować m.in. żurawie, czajki, kormorany, czaple siwe i białe, bielika, a także rybołowa.

9.7. POMNIKI PRZYRODY

Wykaz istniejących pomników przyrody

Nr Rejestru	Miejscowość	Opis przedmiotu poddanego ochronie
17/79/77	Hartowiec	Klon jawor o obwodzie na wys.1,3 m 285 cm wys.20 m
18/80/77	Hartowiec	Dąb szypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 287 cm wys.22 m
19/81/77	Hartowiec	Jesion wyniosły o obwodzie na wys.1,3 m 255 cm wys.24 m
56/117/78	Leśnictwo Kostkowo	Sosna pospolita o obwodzie na wys.1,3 m 240 cm wys.30 m
57/118/78	Przy drodze Rybno - Gronowo	6 dębów szypułkowych
223/284/85	Żabiny	Klon pospolity o obwodzie na wys.1,3 m 389 cm wys.21 m
224/285/85	Żabiny (park)	2 lipy drobnolistne oraz kolon pospolity
225/286/85	Żabiny	Klon pospolity o obwodzie na wys.1,3 m 369 cm wys.24 m
322/383/89	Olszewo	Dąb bezszypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 284 cm wys.32 m
349/410/9 2	Tuczki (teren parku podworskiego)	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 330 cm wys.23 m
350/411/9 2	Tuczki (teren parku podworskiego)	Jodła pospolita o obwodzie na wys.1,3 m 245 cm wys.27 m
351/412/92	Tuczki	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 340 cm wys.26 m
352/413/92	Koszelewki	Dąb szypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 400 cm wys.28 m
353/414/92	Leśnictwo Olszewo	Sosna pospolita o obwodzie na wys.1,3 m 203 cm wys.26 m
374/435/94	Koszelewy	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 370 cm wys.17 m Klon pospolity o obwodzie na wys.1,3 m 230 cm wys.21 m

388/449/95	Leśnictwo Olszewo	Dąb szypułkowy o obwodzie na wys.1,3 m 339 cm wys. 18 m
405/466/96	Rybno ul Lubawska 24	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 530 cm wys.25 m
406/467/96	Rybno ul Nowomiejska 1	Topola osika o obwodzie na wys.1,3 m 273 cm wys.20 m
407/468/96	Leśnictwo Kostkowo	Jesion wyniosły o obwodzie na wys.1,3 m 530 cm wys.25
428/489/96	Rumian	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 295 cm wys.27 m
429/490/96	Rumian	Lipa drobnolistna o obwodzie na wys.1,3 m 423 cm wys.27 m
431/492/96	Dębień	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 650 cm i wys. 145 cm
433/494/96	Truszczyń	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 615 cm i wys. 130 cm
434/495/96	Dębień	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 625 cm i wys. 113 cm
435/496/96	Truszczyń	Głaz narzutowy o obwodzie przy ziemi 690 cm i wys. 75 cm
-	Rybno, ul. Sportowa 24	Głaz narzutowy
69/130	Uzdowo – Gralewo Stacja – wzdłuż drogi wojewódzkiej (część drzew na terenie gminy Działdowo)	lipa drobnolistna, aleja 718 szt. klon zwyczajny 31 szt
-	dz. nr 3139/13, obręb Koszelewy	„Koszelewskie Dęby” dąb szypułkowy 3szt. dąb bezszypułkowy 1 szt., o obwodzie na wys.1,3 m 306-350 cm wys.19-22,5 m

10. OCENA STANU ŚRODOWISKA.

Naturalna struktura środowiska przyrodniczego podlega zmianom w wyniku antropogenicznego przekształcenia terenu. Wyróżnia się ono na danym obszarze występowaniem typów pokrycia terenu określonych jako:

- tereny antropogeniczne,
- tereny rolne (łąki, pastwiska, orne),
- tereny leśne i systemy seminaturalne,
- obszary podmokłe,
- obszary wodne.

Zmiany, jakie zachodzą w środowisku przyrodniczym analizowanego terenu bezpośrednio związane są z jego rolniczym wykorzystaniem.

Główna presja wywierana na środowisko danego terenu związana jest z rolnictwem oraz wytwarzaniem zanieczyszczeń i niedostatecznym, nieprawidłowym ich unieszkodliwianiu, a także ruchem komunikacyjnym. Najmniej odporne na presję antropogeniczną są wody powierzchniowe, gleby oraz zbiorowiska leśne.

Flora terenu w obrębie terenów zainwestowanych, z uwagi na silne przekształcenia antropogeniczne terenu, jest uboga. Oprócz gatunków upraw rolniczych dominują gatunki związane ze zbiorowiskami ruderalnymi. gatunki związane ze zbiorowiskami ruderalnymi. (perz właściwy, bylica zwyczajna, przymiotno białe, wiesiołek dwuletni, wiechlina łąkowa, sałata kompasowa, konyza kanadyjska), ugorami (skrzyp polny, powój polny, rumianek pospolity), odnotowywane są także gatunki typowo łąkowe (szczaw zwyczajny, przetacznik ożankowy).

się w pobliżu osiedli ludzkich. Stosunkowo w najlepszym naturalnym stanie zachowały się zespoły roślinności torfowiskowej i wodnej. Elementem, który szczególnie odróżnia środowisko przyrodnicze Gminy Rybno od sąsiednich obszarów jest duży udział terenów podmokłych: torfowisk, bagien i wód, głównie jezior wraz z rzeką Wel.

Działalność człowieka wpływa na zmianę walorów estetyczno-widokowych obszaru, związanych głównie z dużymi obiektami kubaturowymi np. zakładami przemysłowymi, silosami, kominami. Wzmógł się ruch komunikacyjny, produkowane zanieczyszczenia, a także nie zawsze prawidłowa gospodarka rolna i leśna nieodczuwają wpływu na stan i funkcjonowanie środowiska. Łatwa akumulacja zanieczyszczeń z terenów wyżej położonych charakteryzuje przede wszystkim tereny podmokłe i wody powierzchniowe stojące. Duży udział zlewni rolniczej i zrzuty zanieczyszczeń płynnych z terenów zurbanizowanych nie pozostają bez negatywnego wpływu na stan jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych.

W ochronie zasobów i jakości wód oraz gleb istotną rolę spełniają lasy. Przyczyniają się do wydłużenia drogi i czasu obiegu wody w zlewni i tym samym poprawiają stosunki wodne i polepszają jakość wód oraz pełnią funkcję glebochronną. Ważną rolę odgrywają też trwałe powierzchnie czynne z zadrzewieniami, których biofiltracyjna rola w spływie powierzchniowym jest nieodzowna. Występujące tereny lasów i zadrzewień charakteryzują się znacznym potencjałem florystycznym, faunistycznym, produkcji tlenu, regeneracji powietrza i retencji wody.

Generalnie obszar opracowania reprezentuje typ środowiska przyrodniczego, który pod względem samoregulacyjno-odpornościowym wyróżniają:

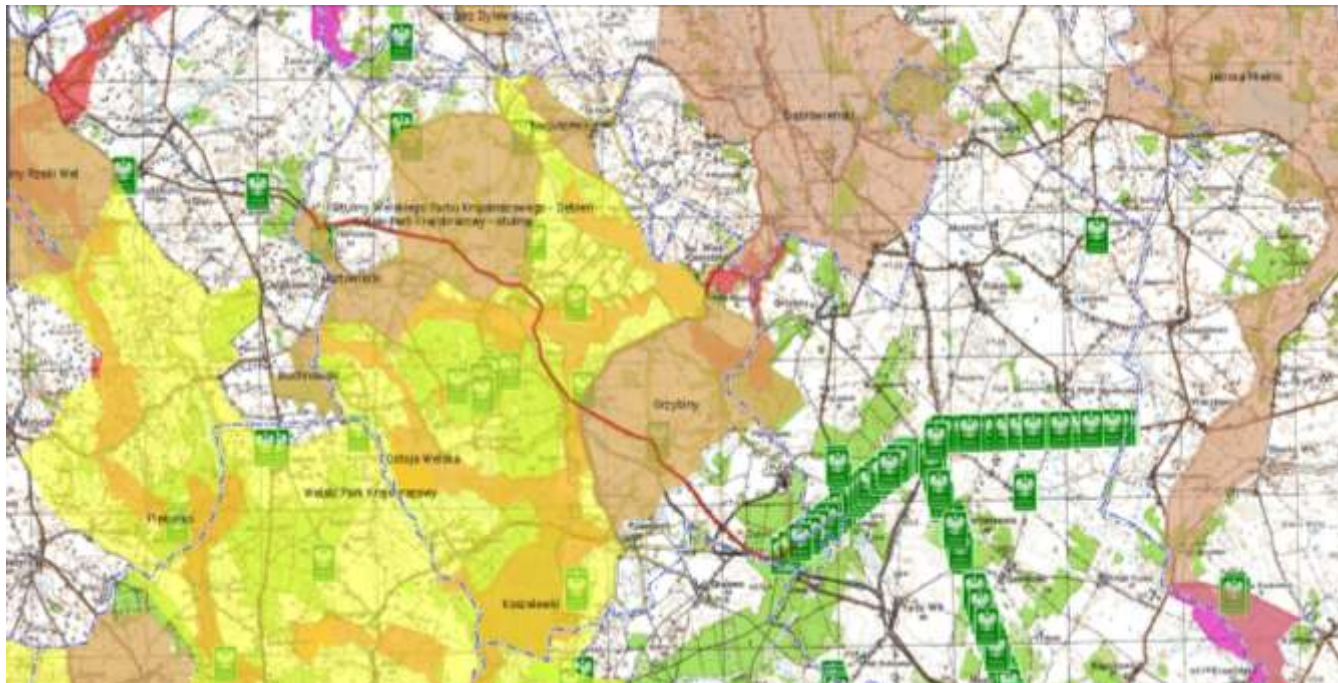
- średnie warunki przewietrzania, co wiąże się z ukształtowaniem terenu i dużym udziałem terenów leśnych.

W wyniku tego zaobserwować można słabą zdolność atmosfery do samooczyszczania;

- stabilność geodynamiczna;
- umiarkowana intensywność lokalnego obiegu wody;
- urozmaicona struktura ekologiczna.

Ze względu na fakt, iż środowisko przyrodnicze obszaru opracowania wykazuje znaczne zróżnicowanie struktury przyrodniczej a jednocześnie posiada słabą zdolność do regeneracji w przypadku wystąpienia istotnych przekształceń środowiska można stwierdzić, że jest ono mało stabilne. Dlatego niezaprzeczalnie zaleca się jego racjonalne użytkowanie i zagospodarowanie.

Odporność poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego na degradację jest bezpośrednio związana z możliwościami ich regeneracji. Im większa odporność środowiska, tym większe są także jego możliwości regeneracyjne. Korzystne dla zdolności środowiska do regeneracji będzie ekstensywne rolnictwo i ochrona cennych przyrodniczo ekosystemów, w tym zwłaszcza leśnych i podmokłych. Ich obecność jako wysp siedliskowych wiązać będzie się z oddziaływaniami biotycznymi ukierunkowującymi procesy ekologiczne mniej stabilnych siedlisk.

il. 25. Lokalizacja Planu Ogólnego na tle obszarów chronionych

10.1. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Warunki fizyczno-geograficzne środowiska w powiązaniu z antropogenicznym zagospodarowaniem terenu wpływają na jego stan i funkcjonowanie. Zagrożenia dla względnej stabilności środowiska mogą być skutkiem procesów naturalnych lub antropogenicznych jak również mogą posiadać charakter złożony.

10.1.1. Zagrożenia naturalne

Na przedmiotowym terenie do podstawowych zagrożeń przyrodniczych należą erozja (zagrożenie morfodynamiczne) i ekstremalne stany pogodowe. Potencjalnie mogą lokalnie wystąpić, w zależności od sposobu użytkowania terenu, procesy erozyjne. Utrzymanie trwałej pokrywy roślinnej niweluje to zagrożenie. Procesy erozyjne (erozja eoliczna) osłabiane są nie tylko poprzez istnienie terenów zalesionych, ale także trwałych użytków zielonych i upraw wieloletnich. Zagrożenie erozją potencjalną może dotyczyć terenów trwale pokrytych roślinnością w sytuacji, gdy dojdzie do jej usunięcia. Z uwagi na zauważalny wzrost intensywności anomalii pogodowych (huraganowe wiatry, trąby powietrzne, katastrofalne ulewy itp.), związanych ze zmianami klimatu, należy zwrócić uwagę na potencjalne zagrożenia wynikające z gwałtowności przebiegu zjawisk meteorologicznych.

10.1.2. Zagrożenia antropogeniczne

Użytkowanie przez człowieka środowiska naturalnego wiąże się często z wprowadzaniem do powietrza, gleby i wody zanieczyszczeń. Zmieniają one stan środowiska, wpływając także na procesy życiowe roślin i zwierząt. Istotnym zagrożeniem dla środowiska jest także degradacja powierzchni ziemi. Zabudowa i trasy komunikacyjne są głównymi elementami, z którymi związane są zagrożenia dla środowiska takie jak zanieczyszczenia powietrza, wód, gleby, przekształcenia rzeźby terenu, hałas komunikacyjny i instalacyjny.

Zagrożenia i zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

Zagrożenia dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych niosą m.in. zanieczyszczenia pochodzenia osadniczego punktowe (ścieki komunalne, wycieki z uszkodzonych instalacji kanalizacyjnych, zaśmiecanie wód) i obszarowe (spływy powierzchniowe z pól uprawnych, niosące materię organiczną, związki azotu i fosforu, zw. toksyczne; spływy z obszarów zabudowanych niosące substancje ropopochodne i inne związki chemiczne; zanieczyszczenia komunikacyjne spłukiwane przez opady).

Lokalizacja terenów budowlanych w pobliżu głównych występujących elementów hydrograficznych wiąże się z pośrednim wpływem ilości i jakości wód płynących na zasoby i jakość wód płynących. Stąd też wody powierzchniowe narażone są na negatywne, skumulowane oddziaływania związane z różnymi czynnikami i rodzajami antropopresji. Dlatego istotne staje się wprowadzenie wysokich reżimów w gospodarce ściekowej, realizowanie form gospodarowania opartych na ekologicznych zasadach oraz tworzenie strefy zieleni trwałej pełniącej funkcje m.in. biofiltrów.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych będzie oddziaływało na jakość wód podziemnych zwłaszcza gruntowych. Uwzględniając lokalizację poziomów wodonośnych pod warstwami słaboprzepuszczalnych utworów, stopień bezpośredniego zagrożenia wód podziemnych zanieczyszczeniami jest niski. W zwiększonym stopniu zagrożenia pozostają wody podziemne występujące w najwyżej leżących piaskach międzyglinowych zlodowacenia Wisły i będące w kontakcie hydraulicznym z wodami powierzchniowymi. Zagrożenie zmian ilościowych składu wód (wzrost stężeń związków żelaza, manganu) oraz zasobów statycznych wzrasta wraz z intensywnością eksploatacji, a także zmianami hydrodynamicznymi i hydrogeochemicznymi w wyniku poboru wód.

Zanieczyszczenie powietrza

Stężenie zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym jest związane ze stopniem koncentracji źródeł emisji zanieczyszczeń i wielkością emisji, warunkami rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń oraz wpływem zanieczyszczeń ze źródeł transgranicznych.

Zanieczyszczenia powietrza mogą wynikać z:

- emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych ze źródeł transgranicznych;
- emisji zanieczyszczeń powierzchniowych (związanej m.in. z pracami polowymi z użyciem sprzętu mechanicznego);
- emisji niskiej (zanieczyszczenia powstające w wyniku procesów spalania paliw w lokalnych kotłowniach i piecach domowych);
- emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych.

Zanieczyszczenie powietrza na tym obszarze związane jest przede wszystkim z emisją średnią i niską pochodzącą ze spalania niskoenergetycznego węgla w gospodarstwach domowych i niewielkich kotłowniach lokalnych. Stan jakościowy powietrza może ulegać wahaniom wynikającym z emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych ze źródeł transgranicznych (sąsiadujące jednostki osadnicze położone na terenie gminy i poza nią). Natężenie i rozkład zanieczyszczeń komunikacyjnych (emisja spalin) pozostają w silnej zależności od natężenia ruchu na trasach komunikacyjnych.

Zagrożenie hałasem

Hałas komunikacyjny oraz komunalny posiada decydujący wpływ na klimat akustyczny na danym terenie. Jakość klimatu akustycznego może ulegać obniżeniu w okresach cechujących się zwiększonym ruchem samochodowym, szczególnie zauważalne jest to w okresie wakacyjnym. Uciążliwość akustyczna zależy głównie od natężenia ruchu, struktury strumienia pojazdów, rodzaju i stanu technicznego nawierzchni i pojazdów. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112). Rozporządzenie określa zróżnicowane dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, wyrażone wskaźnikami hałasu LDWN, LN (mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem) oraz LAeq D i LAeq N (mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby).

Zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym

Pole elektromagnetyczne jest emitowane przez stacje radiowe, telewizyjne oraz telefonii komórkowej, a także przez medyczne urządzenia diagnostyczne i terapeutyczne, urządzenia przemysłowe i gospodarstwa domowego oraz systemy przesyłowe energii elektrycznej. Pola elektromagnetyczne wokół linii niskich napięć i średnich napięć traktowane są jako mało istotne źródło pola elektromagnetycznego z punktu widzenia oddziaływania na zdrowie ludzi i środowisko. Natomiast linie wysokich i najwyższych napięć są źródłem pola o wartościach znacznie przekraczających wartości dopuszczalne na terenach zabudowy mieszkaniowej. Częstotliwość emitowania pól waha się od 0,1 – 300 MHz (radiofale) i od 300 do 300 000 MHz (mikrofale). Działanie PEM na człowieka (i inne organizmy żywe) jest nieszkodliwe dopóty, dopóki jego skutki mieszczą się w granicach wyznaczonych przez zdolności adaptacyjne organizmu. Natomiast może być szkodliwe po przekroczeniu tych granic. Uciążliwość elektroenergetyczna nie została jeszcze dokładnie zbadana. Dotychczas jedynym rodzajem swoistych efektów udowodnionych dla częstotliwości radiowych są efekty termiczne i odpowiedź ustroju na te zmiany np. uruchomienie efektów termoregulacyjnych, takich jak zredukowanie produkcji ciepła metabolicznego i rozszerzenie naczyń krwionośnych. Z badań nad tym efektem wynikają dopuszczalne poziomy PEM zawarte w tworzonych aktualnie normach w Europie i na świecie. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych oraz Sposób i zakres prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku są regulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z 15 grudnia 2015 r. (Dz. U. 2020, poz.2405).

Zagrożenia poważnymi awariami

Zagrożenie środowiska poważnymi awariami wiąże się z przedostaniem się do środowiska znacznych ilości substancji niebezpiecznych (toksycznych), które mogą powodować znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzając także niebezpieczeństwo dla ludzi. Potencjalne zagrożenie stanowi transport samochodowy, którym przewożone są głównie substancje ropopochodne, magazynowanie i użytkowanie substancji niebezpiecznych oraz przemysł. Zagrożenie środowiska poważnymi awariami ma charakter potencjalny i prawdopodobieństwo wystąpienia takiego zdarzenia jest stosunkowo nieduże, jednak wskazane jest odpowiednie przygotowanie organizacyjne i techniczne w zakresie ratownictwa ekologicznego i chemicznego.

Degradacja powierzchni i krajobrazu

Degradacja powierzchni ziemi i krajobrazu jest wynikiem lokalnych zaśmieceń oraz działań powodujących zwiększoną erozję (usuwanie, degradacja roślinności; nieprawidłowa agrotechnika - np. niepoprawne osuszanie; nieprawidłowa lokalizacja dróg gruntowych; usuwanie zakrzewień i zadrzewień śródpolnych), działań zniekształcających dotychczasową rzeźbę powierzchni (wykopy, nasypy, niwelacje), a także ograniczających powierzchnie biologicznie czynne (wzrost terenów zabudowanych, utwardzonych) i przekształcających właściwości fizykochemiczne gleb. Zniszczenia roślinności i siedlisk oraz nieograniczona realizacja nowych terenów zabudowanych mogą przyczynić się do zmniejszenia bioróżnorodności także w skali ponadlokalnej oraz do niekorzystnych zmian fizjonomii krajobrazu.

11. WSTĘPNA PROGNOZA ZMIAN ZACHODZĄCYCH W ŚRODOWISKU.

Obszar opracowania jest pod presją działalności człowieka głównie w zakresie:

- rolnictwa;
- zabudowy: mieszkaniowej i zagrodowej, a także usługowej i produkcyjnej;
- terenów komunikacyjnych (drogi);
- infrastruktury technicznej.

Przekształcenia środowiska w obrębie analizowanego terenu sprowadziły się do:

- 1) przeobrażeń powierzchni ziemi;
- 2) modyfikacji litosfery i roślinności przez działalność rolniczą;
- 3) oddziaływania zanieczyszczeń powietrza z emitorów powierzchniowych (zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa) i liniowych (trasy komunikacyjne), zanieczyszczeń gruntu i wód (punktowe i powierzchniowe spływy z terenów rolniczych i osiedli ludzkich);
- 4) oddziaływania na stan jakościowy i ilościowy wód powierzchniowych i podziemnych.

Rozwój funkcjonalny terenu ukierunkowany jest na zagospodarowanie związane z osadnictwem oraz turystyką wraz z infrastrukturą drogową. Jednak istotne jest zachowanie funkcji przyrodniczej (funkcjonowanie otwartych terenów ekstensywnego rolnictwa, terenów podmokłych, lasów).

Jako efekt rozwoju zainwestowania osadniczego wystąpią nowe i często nieuniknione zmiany środowiska przyrodniczego związane m.in. z:

- usunięciem pokrywy glebowej i przekształceniami przypowierzchniowych struktur geologicznych, w związku z pracami ziemnymi (posadowienia budynków, poprowadzenia nowych odcinków dróg, uzbrojenie terenu);
- zmianami lokalnego ukształtowania terenu w wyniku prac budowlanych (niwelacje, nasypy ziemne);
- zmianami aktualnego użytkowania gruntów i likwidacją istniejącej roślinności;
- ograniczeniem infiltracji i wzrostem parowania poprzez wprowadzenie utwardzonych nawierzchni, co skutkować będzie zmianami w lokalnym obiegu wody;
- modyfikacją topoklimatu terenu w wyniku oddziaływania zabudowy na kształtowanie się warunków:
 - termicznych (większa pojemność cieplna w stosunku do powierzchni pokrytej roślinnością, sztuczne źródła ciepła);
 - anemometrycznych (powstanie lokalnej cyrkulacji jako efekt oddziaływania zabudowy i podwyższenia temperatury);
 - wilgotnościowych (zmniejszenie retencji przypowierzchniowej i przenikania wody do przypowierzchniowych warstw gruntu);
- zmianami fizjonomii krajobrazu przez wprowadzenie nowych obiektów na teren dotychczas niezabudowany.

Emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych o charakterze liniowym, punktowym i obszarowym wiązać się może ze spadkiem jakości powietrza, a tym samym wpływać na jakość bioklimatu. Nie bez wpływu na modyfikacje topoklimatu pozostanie usuwanie roślinności, w tym głównie zadrzewień. Jakość wód powierzchniowych, a także podziemnych (zwłaszcza gruntowych) może ulec dalszemu pogorszeniu pod wpływem odprowadzania ścieków. Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej wpływałaby na stopniową poprawę stanu czystości wód. Prognozowane zmiany w pokrywie roślinnej dotyczą uszczuplania jej zasobów (poprzez dokonanie zniszczeń w czasie realizacji zabudowy jak i powstawania nowych nasadzeń (np. tworzenie zieleni w obrębie nowo powstałych zabudowań). Zmiany łączące się z uporządkowaniem terenu, utrzymaniem zieleni naturalnej i kształtowaniem nowych powiązań przyrodniczych można będzie wyróżnić jako pozytywne środowiskowo. Zmiany środowiskowe na etapie funkcjonowania nowego zainwestowania będą związane z dalszym, zróżnicowanym w zależności od charakteru zrealizowanego zagospodarowania oddziaływaniem na środowisko. W przewadze etap ten będzie oddziałował na wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego.

12. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Ekologiczne warunki życia ludzi stanowią najważniejsze kryterium kształtowania środowiska przyrodniczego w ramach zagospodarowania przestrzennego. Przydatność terenu do zagospodarowania przestrzennego wiąże się z uwarunkowaniami przyrodniczo-środowiskowymi, które można skategoryzować jako:

- fizjograficzne (wynikające z warunków geologicznych, rzeźby i spadków terenu, stosunków wodnych i klimatu lokalnego);
- krajobrazowe (związane z przewidywanym oddziaływaniem planowanego przedsięwzięcia na krajobraz);
- ekologiczne (wynikające z funkcjonowania systemów przyrodniczo aktywnych warunkujących utrzymanie względnej równowagi ekologicznej oraz z występowania wartościowych struktur przyrodniczych, rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów);
- sozologiczne (wynikające ze stanu antropogenicznego obciążenia środowiska w zakresie jego przekształceń oraz z prognozowanego oddziaływania planowanych inwestycji);
- zasobowo-użytkowe (wynikające z potencjału środowiska przyrodniczego w zakresie zaspokojenia potrzeb społeczno-gospodarczych, zwłaszcza pod względem zaopatrzenia w wodę, żywność i surowce oraz w zakresie zdrowia i rekreacji);
- prawne (wynikające z występowania prawnych form ochrony przyrody i krajobrazu i prawnych form ochrony zasobów przyrody - ochrona gleb, wód).

W ocenie warunków przyrodniczych danego terenu dla kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej uwzględniono rodzaj utworów powierzchniowych, spadki terenu, warunki hydrologiczne, warunki topoklimatyczne, rodzaj szaty roślinnej, system ochrony przyrody, zagrożenia środowiska przyrodniczego, procesy urbanizacyjne.

12.1. Uwarunkowania fizjograficzne

Obszar opracowania cechuje zróżnicowana rzeźba terenu o strukturze powierzchni ziemi tworzonej przez osady pochodzenia aluwialnego i polodowcowego o zróżnicowanej nośności, przepuszczalności i składzie granulometrycznym. Z uwagi na warunki gruntowowodne (zalegające płytko wody gruntowe na obszarach zagrożenia powodziowego lub podtopień) na tychże obszarach należy wykluczyć lokalizację zabudowy.

12.2. Uwarunkowania krajobrazowe

W przypadku Gminy Rybno istnieje na jej terenie niewielka ilość dużych zakładów przemysłowych. Są one zlokalizowane w większości w bezpośrednim sąsiedztwie większych skupisk wiejskich. Przez powiązanie z siedliskowym charakterem nie pogarszają one walorów estetyczno – krajobrazowych. Również maszty telefonii komórkowej, z racji swojego położenia (głównie na dachach budynków), jedynie w ograniczonym stopniu oddziałują na estetykę krajobrazu. Za naruszenie walorów estetyczno – widokowych można uznać natomiast chaotyczną i nieujednoliconą stylowo zabudowę mieszkalną na terenie gminy. Wielokrotnie w miejscach o dużych walorach widokowych występują obiekty wyraźnie się odznaczające i „burzące” pewnego rodzaju harmonię. Naruszeniem krajobrazu, należy również uznać także wszelkie wyrobiska

poeksploatacyjne, głównie kruszywa naturalnego, występujące na terenie gminy.

12.3. Uwarunkowania ekologiczne

Uwarunkowania ekologiczne wynikają z charakteru lokalnych ekosystemów oraz z potencjalnego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego. Środowisko przyrodnicze obszaru opracowania wykazuje istotne zróżnicowanie struktury i w efekcie odporności na obciążenie antropogeniczne i zdolności do regeneracji. Najmniej odporne na bodźce kinetyczne są tereny o największym nachyleniu (zagrożenie erozją przede wszystkim wodną). W większości powierzchnie te są ustabilizowane przez roślinność leśną i murawy. Jej zachowanie jest szczególnie istotne, gdyż zniszczenie lasu spowodowałoby ewolucję środowiska w kierunku denudowanych stoków o znacznej dynamice procesów rzeźbotwórczych. Umiarkowanie odporne ze względu na akumulację zanieczyszczeń zwłaszcza stałych (bodźce materialne), jest środowisko przyrodnicze równin, j warunkują duże predyspozycje do akumulacji materii stałej przy znacznym przewietrzaniu i zróżnicowanym biologicznym metabolizmie. Jej potencjał samoregulacyjno-odpornościowy zakresie bodźców energetycznych jest mały ze względu na małą odporność podłoża organicznego wrażliwego na zmiany poziomu wody i zagrożenie powodziowe (rekompensowany przez obwałowania i poldery).

Istotną wartość ekologiczną posiadają zwłaszcza tereny podmokłe oraz leśnej i semileśnej (istotne w funkcjonowaniu lokalnych korytarzy ekologicznych), wielogatunkowe zadrzewienia oraz ciek. Umożliwiają one przyrodnicze powiązania funkcjonalne w płaszczyźnie horyzontalnej.

Ze względu na rolę, jaką pełnią lasy w funkcjonowaniu przyrody (obszary siedliskowe, korytarze ekologiczne, ostoje cennych ekologicznie roślin i zwierząt, stanowiska gatunków zagrożonych w regionie jak i w skali kraju, biofiltry, mała retencja), a także ich wpływ na walory krajobrazu, ekosystemy te wymagają obligatoryjnej ochrony. W obrębie analizowanego obszaru istotne znaczenie dla ptaków mają tereny cieków, tereny podmokłe, zakrzaczenia wykorzystywane jako żerowiska i noclegowiska, czy miejsc odpoczynku w czasie przelotów m.in. przez ptaki drapieżne.

W krajobrazie rolniczym przedmiotowego terenu zbiorniki wodne i zadrzewienia śródpolne stanowią istotne elementy siedlisk życia nietoperzy. Zbiorniki to kluczowe miejsca żerowania, zadrzewienia to podstawowe trasy przelotów między kryjówkami a żerowiskami.

Z uwagi na utrzymanie wysokiej jakości wód istotna jest uporządkowana gospodarka ściekowa, zapewniająca głównie ochronę wód powierzchniowych, jak i podziemnych przed zanieczyszczeniami.

Pożądanym na obszarze opracowania aspektem zagospodarowania jest kształtowanie terenów trwałej zieleni, w tym zieleni izolacyjno – krajobrazowej wzdłuż infrastruktury komunikacyjnej.

Wzbogacaniu struktury ekologicznej przedmiotowego obszaru służyć będzie także zachowanie warunków siedliskowych roślin i zwierząt oraz ekstensywne użytkowanie terenów. W praktyce wiązałoby się to m.in. z unikaniem tworzenia monokulturowej roślinności, dokonywania nasadzeń nieodpowiednich siedliskowo gatunków roślin czy bardzo ekspansywnych, a także z pozostawieniem możliwości naturalnego kształtowania się lokalnie występującej charakterystycznej roślinności.

12.4. Uwarunkowania sozologiczne

Dotychczasowe rolnicze użytkowanie terenu na obszarze planu wpisywało się w historycznie ukształtowany charakter warunków przyrodniczych gminy Rybno. Zarzucenie użytkowania uruchomiło wolny proces stopniowej renaturalizacji, wiążący się, co prawda, z lokalnym wzrostem różnorodności biologicznej, umożliwiającą jednak rozwój przekształceń w zagospodarowaniu widocznych już w sąsiedztwie – przekształcenia powierzchni ziemi, rozwój zabudowy mieszkaniowej nie powiązanej z tradycyjnym układem, degradację sieci melioracyjnej. Wprowadzanie niekontrolowanych gruntów nasypowych może stanowić poważne zagrożenie dla płytkich wód podziemnych, a także powierzchniowych, w tym na terenie korytarzy ekologicznych. Istniejąca zabudowa na tych terenach jest ponadto możliwym źródłem niekorzystnego oddziaływania na środowisko w skali lokalnej, głównie poprzez emisję zanieczyszczeń powietrza z domowych, niesprawnych palenisk.

Ze względu na uwarunkowania ekologiczne teren wymaga wysokich reżimów gospodarowania, zwłaszcza w odniesieniu do gospodarki ściekowej. Nie można wyznaczyć jednego dominującego źródła hałasu, które miałoby najistotniejszy wpływ na tło akustyczne danego obszaru. Źródłem hałasu jest przede wszystkim funkcjonowanie zespołu urządzeń i obiektów w obrębie zabudowy osadniczej i turystycznej oraz transport samochodowy, a także przemysłowej.

Wszelkie użytkowanie usługowe i przemysłowe na danym terenie będzie prowadzić do zmian: klimatu akustycznego, stanu aerosanitarnego, wskaźnika emisji zapachowej, stopnia zagrożenia potencjalna awarią.

12.5. Uwarunkowania zasobowo-użytkowe

Występujące tu i w sąsiedztwie terenu opracowania projektu planu zbiorowiska leśne, choć nie zawsze o składzie gatunkowym zgodnym z typem siedliska, stanowią ważny element w strukturze zasobów przyrody (m.in. filar małej retencji, ostoja różnorodności gatunkowej i siedliskowej). Jako istotny element środowiskotwórczy wymagają działań ochronnych, nakładanych na mocy ustawy o ochronie przyrody i ustawy o lasach.

Walory agroekologiczne obszaru opracowania nie są znaczące (grunty niskich klas bonitacyjnych). Występują tu gleby podatne na erozję wietrzną (wywiewanie materii próchnicznej z gleby). Utrzymanie trwałej pokrywy roślinnej poprzez użytkowanie gruntów w postaci trwałych użytków zielonych niweluje natężenie procesów erozyjnych.

W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych niezbędne będzie skanalizowanie potencjalnych terenów zabudowy i podłączenie do oczyszczalni, a także wyposażenie w separatory podłączeń kanałów deszczowych do wód powierzchniowych z dróg z nawierzchnią asfaltową.

13. OBSZARY ORAZ NIERUCHOMOŚCI O SZCZEGÓLNYCH WALORACH UŻYTKOWYCH - DOBRA KULTURY MATERIALNEJ.

13.1. Obszary objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków

Program Opieki nad Zabytkami Województwa Warmińsko-Mazurskiego na Lata 2024-2027 został przyjęty uchwałą nr LV/858/23 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2023 r.

Ideą opracowania Programu Opieki nad Zabytkami dla województwa warmińsko-mazurskiego było uznanie potrzeby zachowania zasobów regionalnego dziedzictwa kulturowego jako ważnego czynnika wpływającego na kształtowanie się tożsamości regionalnej i promocji turystycznej. W celu realizacji idei opracowania, w/w Program ustalił podstawowe zakresy podejmowanych działań, zmierzających do ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego województwa:

- 1) Zespoleń i koordynacja form i metod ochrony dziedzictwa kulturowego, realizowane poprzez:
 - a) realizację powszechnych tendencji europejskich i światowych do rozszerzania pola ochrony na całe dziedzictwo kulturowe obejmujące dobra kultury i natury;
 - b) powiązanie ochrony zabytków z polityką ekologiczną (ochrony przyrody), architektoniczną i przestrzenną, celną oraz polityką bezpieczeństwa;
 - c) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania województwa;
 - d) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków (w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego) łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej w planach rozwoju województwa;
 - e) uwzględnianie – w planach zagospodarowania przestrzennego – ochrony środowiska naturalnego powiązanego przestrzennie z założeniami urbanistycznymi i ruralistycznymi oraz zespołami architektonicznymi;
 - f) opracowywanie gminnych i powiatowych programów opieki nad zabytkami jako ważnego instrumentu kształtowania lokalnych strategii rozwoju;
 - g) wykorzystywanie nowej formy ochrony zabytków, jaką stanowi park kulturowy;
- 2) Opieka nad zabytkami nieruchomymi ze szczególnym uwzględnieniem obiektów i zespołów charakterystycznych dla województwa warmińsko-mazurskiego:
 - a) Wspieranie polityki konserwatorskiej dotyczącej m.in.: postępowania zgodnie z obowiązującymi standardami i zasadami konserwatorskimi, wykonywania kompleksowych dokumentacji obiektów zabytkowych poddawanych pracom konserwatorskim bądź rewaloryzacyjnym;
 - b) Inicjowanie, wspieranie i popularyzacja działań zmierzających do wyszukania nowych właścicieli lub dzierżawców dla obiektów zabytkowych wymagających zagospodarowania;
 - c) Dofinansowywanie wybranych prac badawczych i dokumentacyjnych związanych z najważniejszymi obiektami zabytkowymi – wprowadzenie systemu wojewódzkich grantów badawczych;
 - d) Dofinansowywanie prac konserwatorskich przy zabytkach, zgodnie z priorytetami określonymi w Programie;
 - e) Wdrożenie i realizacja programów opieki nad zabytkami o szczególnym znaczeniu dla

tożsamości kulturowej województwa, tj. Program ochrony gotyckiej architektury ceglanej.

Program ochrony i odnowy centrów historycznych miast oraz zespołów urbanistycznych powstałych w XIX i XX w., Program ochrony dziedzictwa wiejskiego, Program ochrony i odnowy architektury użyteczności publicznej, Program ochrony architektury przemysłowej i zabytków techniki, Program ochrony zabytkowych zespołów dworsko-parkowych, Program ochrony alei przydrożnych, Program ochrony sanktuariów pielgrzymkowych, Program ochrony architektury sakralnej XIX i XX wieku, Program ochrony kapliczek i krzyży przydrożnych.

3) Opieka nad zabytkami ruchomymi poprzez: dokumentację, konserwację, działania promocyjne,

4) Opieka nad zasobami muzeów.

5) Program ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego Wojew. Warmińsko- Mazurskiego.

W Programie uznano obszar województwa warmińsko-mazurskiego za region o wyjątkowych walorach archeologicznego dziedzictwa kulturowego. Decydują o tym przede wszystkim:

- a) stosunkowo duża liczba znanych stanowisk, w tym dobrze zachowanych i mających wyjątkowe znaczenie dla archeologii europejskiej. Przykładem może być sieć osad nawodnych kultury kurhanów zachodniobałtyjskich bądź też kompleksy grodzisk, kurhanów, itp.;
- b) charakter wielu z nich, ujawniający interesujące związki z terenami ościennymi, w tym szczególnie od wschodu i zachodu regionu;
- c) walory stosunkowo nieprzekształconego jeszcze środowiska naturalnego, z którym współgra archeologiczny krajobraz kulturowy (np. grodziska i kurhany, a także niektóre charakterystycznie posadowione stanowiska płaskie).
- d) Strategia ochrony archeologicznych zasobów regionu powinna się skupić na następujących zadaniach:
 - poprzez organizacje plenerowych festynów i pokazów, szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych itp.;
 - wspieranie współpracy ze środowiskiem tzw. „wykrywaczy” zmierzająca do pełnej kontroli ich działalności, a także dającą możliwości wykorzystania ich umiejętności w działaniach zmierzających do pełniejszego rozpoznania zasobów archeologicznych i zapobieganie działalności przestępczej polegającej głównie na nielegalnym handlu zabytkami archeologicznymi;
 - szerszą niż dotychczas edukację i popularyzację w zakresie potrzeby ochrony dziedzictwa archeologicznego rewitalizacji zabytków archeologicznych nieruchomych o własnych formach krajobrazowych;
 - wspieranie działań zmierzających do podejmowania prac konserwatorskich przy archeologicznych zabytkach ruchomych wpisanych do rejestru zabytków;
 - powołanie Muzeum Archeologicznego – nowoczesnej placówki o randze wojewódzkiej o odpowiednim zapleczu magazynowym, której zadaniem byłoby m.in. systematyczne gromadzenia i eksponowanie pozyskiwanych w trakcie badań materiałów zabytkowych, a także ich konserwację i digitalizację.
 - utworzenie parków kulturowych, działających w oparciu o zabytki archeologiczne.

6) Ochrona dziedzictwa niematerialnego.

7) Praktyczne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego – rozwój turystyki, działania

edukacyjne, promocyjne.

W granicach gminy Rybno występują obszary i obiekty objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków województwa warmińsko - mazurskiego prowadzonego przez Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie:

- Hartowiec - Park podworski A-1335 8 października 1981 r.
- Koszelewy - Kościół p.w. podwyższenia krzyża świętego A-4646 13 kwietnia 2017 r.
- Koszelewy - Pałac wraz z otaczającym parkiem A-667 21 października 1967 r.
- Koszelewy - Kościół Ewangelicki A-599 5 października 1967 r.
- Rapaty - Zespół dworski (park, dwór, spichlerz, stodoła, budynek inwentarski cmentarz) A-3561 16 września 1993 r.
- Rumian - Kościół parafialny p.w. św. Barbary wraz z cmentarzem przykościelnym A-670 21 października 1967 r.
- Szczupliny - Kościół ewangelicki p.w. św. Barbary ob. w ruinie wraz z cmentarzem przykościelnym A-676 30 października 1967 r.
- Tuczki Zespół dworsko-folwarczny wraz z parkiem A-4624 19 stycznia 2016 r.

13.2. Stanowiska archeologiczne

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zabytkami są również zabytki archeologiczne, które stanowią: zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem. W granicach Gminy występują stanowiska archeologiczne wyznaczone na podstawie Archeologicznego Zdjęcia Polski.

Na terenie gminy Rybno jest 77 stanowisk archeologicznych.

13.3. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez województwa, powiaty i gminy.

Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

LP-	Miejscowość	obiekt	adres	lokalizacja	działka
1.	Dębień	kapliczka przydrożna			
2.	Dębień	dom+ b. gospodarczy	3		243
3.	Dębień	dom	4		242
4.	Dębień	dom	10		236
5.	Dębień	dom	11		235
6.	Dębień	dom	13		231
7.	Dębień	dom	15		227
8.	Dębień	dom	17		206
9.	Dębień	dom+ b. gospodarczy	24		52
10.	Dębień	dom	27		68
11.	Dębień	dom	31		76, 77
12.	Dębień	dom	34		80
13.	Dębień	dom	35		124/2
14.	Grabacz	dom	3		15
15.	Grabacz	dom	4		6/3
16.	Grabacz	dom	5		16
17.	Grabacz	dom	6		8
18.	Grabacz	dom+ 2 b. gospodarcze	9		12
19.	Grabacz	2 budynki gospodarcze	11		23/4
20.	Grabacz	dom+ b. gospodarczy	12		29/1
21.	Gralewo Stacja	dom droźnika- ob. mieszkalny+ 1 b. gospodarczy	8		305
22.	Gralewo Stacja	budynki stacji kolejowej	9		305
23.	Gralewo Stacja	dom mieszkalny/dworzec autobusowy	10		305
24.	Gralewo Stacja	nastawnia kolejowa (19-305)			305
25.	Grądy	dom+ 2 b. gospodarcze	1		83/29
26.	Grądy	dom drewniany+ 2 budynki gospodarcze	2		81/2
27.	Grądy	dom+ b. gospodarczy	3		84
28.	Grądy	dom	4		85

29.	Grądy	dom	6		89
30.	Grądy	dom+ b. gospodarczy	8		70/2
31.	Grądy	dom+ b. gospodarczy	18		168
32.	Gronowo	szkoła- ob. budynek mieszk.	1		121/1
33.	Gronowo	dom+ b. gospodarczy	5		112
34.	Gronowo	dom + b. gospodarczy	7		106
35.	Gronowo	dom	8		99
36.	Gronowo	budynek gospodarczy	10		79
37.	Gronowo	dom	11		80
38.	Gronowo	dom+ b. gospodarczy	15		83
39.	Gronowo	chałupa	16		87
40.	Gronowo	dom	18		74
41.	Gronowo	dom	19		73
42.	Gronowo	dom+ b. gospodarczy	21		75
43.	Gronowo	dom	25		36
44.	Groszki	chałupa	?		
45.	Hartowiec	zespół dworsko-folwarczny			25
46.	Hartowiec	spichlerz z wozownią			25
47.	Hartowiec	dom	6		194
48.	Hartowiec	budynek kolejowy- ob. mieszkalny + b. gospodarczy	9		240
49.	Hartowiec	Gorzelnia	17		350
50.	Hartowiec	dom	18		349
51.	Hartowiec	budynek gospodarczy	25		348
52.	Hartowiec	dom	28		342
53.	Hartowiec	dom	34		295
54.	Hartowiec	dom	35		331
55.	Hartowiec	dom	3		312
56.	Hartowiec	dom	51		250/2
57.	Hartowiec	dom	52		320
58.	Hartowiec	dom (sklep)	53		319
59.	Hartowiec	dom	55		251
60.	Hartowiec	dom	62		312
61.	Hartowiec	dom	71 a, 71 b		264, 265/2
62.	Hartowiec	dom	113		79
63.	Hartowiec	dom	115		68
64.	Jeglia	budynek d. szkoły	10		88
65.	Jeglia	budynek gospodarczy przy szkole	10		88
66.	Jeglia	dom	4		106/1
67.	Jeglia	budynek gospodarczy	9		46
68.	Jeglia	dom	12		48
69.	Jeglia	dom + b. gospodarczy	13		49
70.	Jeglia	dom	19		136

71.	Jeglia	dom	21		131
72.	Jeglia	dom	28		123
73.	Jeglia	dom	32		114
74.	Jeglia	dom	46		41/2
75.	Jeglia	dom+ b. gospodarczy	61		156
76.	Jeglia	dom	7		44
77.	Kopaniarze	dom	2		32
78.	Kopań iarze	dom	3		33
79.	Kopaniarze	dom+ b. gospodarczy	5		39
80.	Kopaniarze	dom+ b. gospodarczy	6		35
81.	Kopaniarze	dom	8		41
82.	Kopaniarze	dom	9		69
83.	Kopaniarze	dom	10		68
84.	Kopaniarze	dom	11		67
85.	Kopaniarze	dom+ 2 b. gospodarcze	12		3
86.	Kopaniarze	dom	13		4
87.	Kopaniarze	Leśnictwo Kostkowo: b. mieszkalny+ b. gospodarczy	7, 17		nr 7-dz. 26, nr 17-dz. 11
88.	Kopaniarze	kapliczka		Przy skrzyżowaniu dróg	
89.	Kopaniarze	dom	1		
90.	Koszelewki	park	-		2/1
91.	Koszelewki	budynek wielofunkcyjny			-
92.	Koszelewki	dom	3		263
93.	Koszelewki	dom	4		221
94.	Koszelewki	dom	5		225
95.	Koszelewki	dom + b. gospodarczy	?		9/215
96.	Koszelewki	zespół folwarczny; historyczne budynki wraz z gorzelnią	10		2/1
97.	Koszelewki	kuźnia	?		-
98.	Koszelewki	dom	7		172
99.	Koszelewki	dom	11		448
100.	Koszelewki	dom	12		162
101.	Koszelewki	dom	13		474
102.	Koszelewki	dom drewniany	14		163
103.	Koszelewki	dom	17		177
104.	Koszelewki	dom	18/1,18/2, 18/3,18/4		488, 489, 321
105.	Koszelewki	dom	19		178,17
106.	Koszelewki	dom	21A		180/1.
107.	Koszelewki	budynek gospodarczy/sklep	22		318
108.	Koszelewki	dom	23		188
109.	Koszelewki	dom	24		309
110.	Koszelewki	dom	26/28		307, 306

C

111.	Koszelewy	dom	33		195/2
112.	Koszelewy	budynek gospodarczy	34		301
113.	Koszelewy	dom	37		197
114.	Koszelewy	dom	41		199
115.	Koszelewy	dom	42		294/1
116.	Koszelewy	dom	43		201
117.	Koszelewy	dom	48		284
118.	Koszelewy	dom drewniany	49		205
119.	Koszelewy	dom	53		207
120.	Koszelewy	dom	55		208
121.	Koszelewy	dom	58		278
122.	Koszelewy	dom	60		277
123.	Koszelewy	dom	61		214
124.	Koszelewy	dom	64		273/2
125.	Koszelewy	dom+ b. gospodarczy	65		216
126.	Koszelewy	dom	71		220/1
127.	Koszelewy	dom + b. gospodarczy	74		517
128.	Koszelewy	dom+ b. gospodarczy	80		288/4
129.	Koszelewy	dom	85		317
130.	Koszelewy	dom+ b. gospodarczy	109		359
131.	Naguszewo	chałupa	1		60/2
132.	Naguszewo	dom	6		55
133.	Naguszewo	dom+ b. gospodarczy	7		43
134.	Naguszewo	szkoła- ob. b. mieszkalny+ b. gospodarczy	15		79
135.	Naguszewo	dom+ b. gospodarczy	14		77
136.	Naguszewo	dom+ b. gospodarczy	16		81/1
137.	Naguszewo	dom	18		83
138.	Naguszewo	dom+ b. gospodarczy	23		93
139.	Naguszewo	dom	24		94/2
140.	Nowa Wieś	dom	22		120
141.	Nowa Wieś	dom+ b. gospodarczy	1		15
142.	Nowa Wieś	dom+ b. gospodarczy	4		57
143.	Nowa Wieś	dom	5		62
144.	Nowa Wieś	dom	11		100
145.	Nowa Wieś	dom	13		108
146.	Nowa Wieś	szkoła- ob. budynek	15		110
147.	Prusy	dom+ b. gospodarczy	6		27
148.	Prusy	dom	7		26
149.	Prusy	dom	10		124
150.	Prusy	dom	11		123
151.	Prusy	dom	14		116
152.	Prusy	2 budynki gospodarcze	14		116

153.	Prusy	szkoła- ob. budynek miesz.	9		36/2
154.	Rumian	Plebania	16		123
155.	Rumian	dom	1		398/4
156.	Rumian	dom	2		397
157.	Rumian	dom	3		386
158.	Rumian	dom	7		380
159.	Rumian	dom	11		375
160.	Rumian	szkoła	12		373
161.	Rumian	dom	19		117
162.	Rumian	dom+ b. gospodarczy	22		-
163.	Rumian	dom	26		239
164.	Rumian	dom	27		240
165.	Rumian	dom	28		241
166.	Rumian	dom	29		243
167.	Rumian	dom	30		242
168.	Rumian	dom	33		249/1
169.	Rumian	dom	38		-
170.	Rumian	dom	42		345
171.	Rumian	d. młyn	43		253
172.	Rumian	dom	46		258
173.	Rumian	dom+ b. gospodarczy	47		440
174.	Rumian	siedlisko: dom+ 2 b. gospodarcze	48		441
175.	Rumian	dom	49		442
176.	Rumian	dom	63		214
177.	Rumian	figura z postacią Chrystusa			-
178.	Rumian	dom	52		492
179.	Rumian	dom+ 2 b. gospodarcze	53		498
180.	Rumian	dom+ b. gospodarczy	41		347
181.	Rybno	dom+ b. gospodarczy	Grunwaldz		166
182.	Rybno	dom	Grunwaldz		1170
183.	Rybno	dom	Grunwaldz		171
184.	Rybno	dom (po remoncie)	Kolejowa		729
185.	Rybno	dom	Kolejowa		718
186.	Rybno	dom	Kolejowa		730
187.	Rybno	dom	Kolejowa		721
188.	Rybno	dom	Kolejowa		732
189.	Rybno	dom	Kolejowa		734
190.	Rybno	dom	Kolejowa		791
191.	Rybno	dom	Kolejowa		778
192.	Rybno	dom	Krytka 2		178/2
193.	Rybno	dom	Krytka 3		175
194.	Rybno	dom	Krytka 4		179
195.	Rybno	dom	Leśna 1		907

196.	Rybno	dom	Leśna 5		869/1
197.	Rybno	dom	Lubawska 2		185
198.	Rybno	dom+ b. gospodarczy	Lubawska 11		54/3
199.	Rybno	dom	Lubawska 14		172
200.	Rybno	dom	Praska 4		438
201.	Rybno	dom	Praska 7		859
202.	Rybno	dom drewniany	Praska 11		857
203.	Rybno	dom	Praska 13		856
204.	Rybno	dom	Praska 17		103
205.	Rybno	dom+ 2 budynki gospodarcze	Sportowa 1		297
206.	Rybno	dom	Sportowa 5		302
207.	Rybno	dom	Stroma 1		617
208.	Rybno	dom	Wyzwolenia 4		294
209.	Rybno	dom	Wyzwolenia 5		611
210.	Rybno	szkoła	Wyzwolenia 12		292/2
211.	Rybno	dom	Wyzwolenia 23		602
212.	Rybno	budynek gospodarczy	Wyzwolenia 24		285
213.	Rybno	dom	Wyzwolenia 26		279
214.	Rybno	dom	Wyzwolenia 30		282/2
215.	Rybno	dom	Wyzwolenia 31 i 33		597 i 598
216.	Rybno	dom	Wyzwolenia 35		596/1,596/2
217.	Rybno	dom	Wyzwolenia 40		274
218.	Rybno	dom	Wyzwolenia 46		271
219.	Rybno	dom	Wyzwolenia 48		270
220.	Rybno	dom	Wyzwolenia 57		582
221.	Rybno	dom	Wyzwolenia 68		195
222.	Rybno	dom	Wyzwolenia 70, 72		194, 195
223.	Rybno	dom	Wyzwolenia 87		556
224.	Rybno	dom	Wyzwolenia 88		62
225.	Rybno	kościół ewangelicki- ob. katolicki	Wyzwolenia 89		553/1
226.	Rybno	dom	Wyzwolenia 91		553/1
227.	Rybno	dom	Wyzwolenia 93		552
228.	Rybno	dom+ b. gospodarczy	Wyzwolenia 95		549
229.	Rybno	dom+ b. gospodarczy	Zajeziorna 43		682
230.	Rybno	dom	Zajeziorna 33		714/3
231.	Rybno	dom	Zajeziorna 31		726
232.	Rybno	dom	Zajeziorna 44		621
233.	Rybno	dom	Zajeziorna 42		622/2
234.	Rybno	dom	Zajeziorna 40		623
235.	Rybno	dom	Zajeziorna 38		624
236.	Rybno	dom	Zajeziorna 22		634
237.	Rybno	dom	Zajeziorna 18		636
238.	Rybno	dom	Zajeziorna 16		637

239.	Rybno	dom	Zajezioma 14		638
240.	Rybno	dom drewniany	Zajezioma 12		639
241.	Rybno	dom	Zajezioma 2		644
242.	Rybno	dom drewniany	Zajezioma 50		577
243.	Rybno	dom	Zarybińska 8		910
244.	Rybno	dom	Zarybińska 10		999
245.	Rybno	budynek gospodarczy	Zarybińska 12		912
246.	Rybno	dom	Zajezdna 32		627
247.	Szczupliny	park	-		125/5
248.	Szczupliny	dwór	-		-
249.	Szczupliny	zespół dworsko-folwarczny	-		125/5
250.	Szczupliny	zespół d-f: stajnia/wozownia	-		-
251.	Szczupliny	d. szkoła	-		125/5
252.	Truszczyń	dom	19		90
253.	Truszczyń	dom	4		115
254.	Truszczyń	dom	5		114
255.	Truszczyń	dom	6		111
256.	Truszczyń	dom	7		110
257.	Truszczyń	dom	8		109
258.	Truszczyń	dom+ b. gospodarczy	9		108
259.	Truszczyń	dom	10		107
260.	Truszczyń	dom	12		-
261.	Truszczyń	Dom	18		97
262.	Truszczyń	Dom	27		120
263.	Truszczyń	szkoła - ob. budynek mieszkalny	33		130
264.	Truszczyń	Dom	34		133
265.	Truszczyń	Dom	36		136
266.	Truszczyń	Dom	37		137
267.	Truszczyń	Dom	38		139
268.	Truszczyń	dom	39		140/2
269.	Tuczki	Park	-		9/2
270.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	20		36/1
271.	Tuczki	dom/czworak	21		251,252, 253, 254
272.	Tuczki	dom/czworak	22		234, 235, 236, 237
273.	Tuczki	dom/czworak	23		231,224, 223, 222
274.	Tuczki	Dom	24		210, 212, 213
275.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	25		207
276.	Tuczki	Dom	32		37
277.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	18		41/4
278.	Tuczki	Dom	36		59
279.	Tuczki	Dom	37		60

C

e

280.	Tuczki	szkoła- ob. budynek mieszkalny+ b. gospodarczy	38		115
281.	Tuczki	Dom	39		117
282.	Tuczki	Dom	42		119
283.	Tuczki	Dom	43		64
284.	Tuczki	Dom	45		65
285.	Tuczki	Dom	48		70
286.	Tuczki	dom+ 2 b. gospodarcze	49		92
287.	Tuczki	Dom	50		71
288.	Tuczki	Dom	51		75
289.	Tuczki	Dom	52		97
290.	Tuczki	Dom	56		129/2
291.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	12		46
292.	Tuczki	Dom	13		320.
293.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	15		27
294.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	16		44
295.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	17		325
296.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	18		41/4
297.	Tuczki	dom+ 2 b. gospodarcze	10		48
298.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	7		50
299.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	8		49
300.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	9		29
301.	Tuczki	dom+ b. gospodarczy	6		51
302.	Tuczki	Dom	4		144
303.	Tuczki	Dom	1		33/2
304.	Tuczki	Dom	2		54
305.	Tuczki	zespół dworsko-folwarczny			9/2
306.	Tuczki	młyn wodny w zagrodzie	35		35
307.	Tuczki	kuźnia	-		-
308.	Tuczki	Pałac			9/2
309.	Tuczki	gorzelnia			9/2
310.	Tuczki	kapliczka	k/18		135
311.	Tuczki	kapliczka	k/55	za	103/1
312.	Tuczki	przepust wody pod torami kolejowymi			35
313.	Wery	dom+ b. gospodarczy	1		49/1
314.	Wery	Dom	3		46
315.	Wery	dom+ b. gospodarczy	4		41/2
316.	Wery	dom+ b. gospodarczy	7		23
317.	Wery	dom+ 2 b. gospodarcze	11		8/3
318.	Wery	dom+ b. gospodarczy	22		33
319.	Żabiny	Park	-		57/11,5
320.	Żabiny	budynek mieszkalny	1		173
321.	Żabiny	2 budynki gospodarcze	2		174

322.	Żabiny	Dom	7		178
323.	Żabiny	Dom	9		180
324.	Żabiny	Dom	10		181
325.	Żabiny	dom+ 2 b. gospodarcze	18		197
326.	Żabiny	dom+ b. gospodarczy	23		380
327.	Żabiny	Dom	25		378
328.	Żabiny	Dom	32		89
329.	Żabiny	dom+ b. gospodarczy	34		372
330.	Żabiny	dom+ b. gospodarczy	46		256
331.	Żabiny	Dom	47		229
332.	Żabiny	Dom	52		231
333.	Żabiny	Dom	74		87
334.	Żabiny	dom drewniany	78		78
335.	Żabiny	Dom	80		77
336.	Żabiny	Dom	82		74
337.	Żabiny	Dom	87		68
338.	Żabiny	Dom	92		63/6
339.	Żabiny	Dom	96		59
340.	Żabiny	Dom	97		56
341.	Żabiny	Dom	100		199
342.	Żabiny	Dom	101		201
343.	Żabiny	Dom	106		206
344.	Żabiny	Dom	110		213
345.	Żabiny	Dom	112		215
346.	Żabiny	Dom	113		216
347.	Żabiny	Dom	114		217
348.	Żabiny	Dom	115		218

źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie, stan na 2022 r.

13.4. Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Gminna Ewidencja Zabytków w Gminie Rybno przyjęta Zarządzenie Nr 52/2025 Wójta Gminy Rybno z dnia 30 kwietnia 2025 r. Szczegółowy wykaz obiektów ujętych w gminnej ewidencji stanowi załącznik do zarządzenia Wójta w sprawie przyjęcia gminnej ewidencji zabytków gminy Rybno.

13.5. Parki kulturowe

W granicach gminy Rybno nie został ustanowiony żaden park kulturowy.

14. ZASOBY DÓBR PODZIEMNYCH, TERENY GÓRNICZE

14.1. Kopaliny

Na obszarze Gminy Rybno znajdują się zasoby dóbr podziemnych w postaci kredy jeziornej oraz kruszywa naturalnego, ujęte w bazie danych Systemu Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski - MIDAS, prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy.

Nr złoże	Nazwa złoże	Kopalina	Miejscowość	Powierzchnia złoże [ha]	Stan prawny: K - złoże objęte koncesją
1	Prusy	kreda jeziorna	Prusy	54,23	koncesja wygasła
2	Prusy II	kreda jeziorna	Prusy	0,67	koncesja wygasła
3	Gronowo	kreda jeziorna	Gronowo	21,9	-
4	Rumian	kruszywo naturalne	Rumian	1,91	K
5	Rybno	kruszywo naturalne	Dębien	37,2	"
6	Żabiny	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	68,4	K
7	Żabiny 2	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	6,44	~
8	Żabiny 1	kruszywo naturalne	Żabiny, Rapaty	28,49	
9	Żabiny II	kruszywo naturalne	Żabiny	36,6	•
10	Żabiny III	kruszywo naturalne	Żabiny	26,5	"
11	Żabiny IV	kruszywo naturalne	Żabiny	19,92	K
12	Żabiny V	kruszywo naturalne	Żabiny	16,43	K
13	Jaglia	kruszywo naturalne	Jeglia	1,95	"

14.2. Tereny górnicze

Zgodnie z danymi z Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie tereny górnicze posiadają następujące złoża: RUMIAN, ŻABINY II i ŻABINY IV.

15. PODSTAWOWE INFORMACJE O PLANIE OGÓLNYM

Plan ogólny w stosunku do rozwiązań funkcjonujących do tej pory jest nowym aktem planowania przestrzennego, sporządzanym na podstawie zmian w ustawie z dnia 27.03.2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* wprowadzonych w tymże roku 2023. Jest przygotowywany w formule dotąd nieobecnej w pracach planistycznych prowadzonych w skali całych gmin. Jego podstawą jest ściśle odniesienie przestrzenne podstawowych, zestandaryzowanych ustaleń, sprowadzające się do podziału całej jednostki administracyjnej na strefy planistyczne, gdzie każdej z nich przypisuje się jeden ze wskazanych w przepisach zestawów przeznaczeń terenów, obligatoryjnych (profil funkcjonalny podstawowy) i fakultatywnych (profil funkcjonalny dodatkowy) oraz grupę określonych, progowych wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym wartość minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Wyłącznie w taki sposób opisane strefy planistyczne tworzą część gminnych standardów urbanistycznych przesądzających o możliwym zakresie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na danym obszarze. Możliwości inwestowania bez ustaleń planów miejscowych są uzależnione wyłącznie od wyznaczenia, na podstawie wskazanej metodyki tzw. obszaru uzupełnienia zabudowy (nieobowiązkowego). Nowość formuły planu ogólnego podkreśla jego sporządzenie wyłącznie w postaci bazy danych przestrzennych obejmującej strefy planistyczne i inne należące do dokumentu obszary oraz przypisane im atrybuty.

Zadaniem planu ogólnego, jako aktu w części zastępującego dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jest określenie zasad długoterminowej polityki przestrzennej gminy, uwzględniającej uwarunkowania rozwoju przestrzennego, w szczególności ustalenia dokumentów planistycznych szczebla wojewódzkiego, politykę przestrzenną określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, uwarunkowania przyrodnicze, środowiskowe, kulturowe, rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu, a także zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Wyznaczane obecnie w planie ogólnym Gminy Rybno strefy planistyczne stanowią kontynuację polityki przestrzennej zawartej w ustaleniach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, respektującą oraz kierunki polityki przestrzennej zawartych w dokumentach strategicznych. Nowy akt planowania zapewnia w ten sposób proporcje przestrzenne głównych kierunków rozwoju zagospodarowania Gminy:

- tereny otwarte, rolne i leśne w strefach SO+SR+SN+SC,
- tereny mieszkaniowe w strefach SW+SJ+SZ,
- tereny infrastruktury i komunikacji w strefach SI+SK,
- tereny usługowo-produkcyjne w strefach SU+SP+SG.

16. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU OGÓLNEGO GMINY RYBNO

16.1. Zakres oddziaływania na środowisko

W przypadku takiego dokumentu jak plan ogólny Gminy, ustalającego przebieg długofalowych procesów rozwoju najistotniejsze są stałe lub długoterminowe i wielkoskalowe skutki dla środowiska, a także te dotykające wartości o znaczeniu ponadlokalnym.

O ich powstaniu decydują zasadnicze rozwiązania zawarte w akcie planowania, dotyczące przyjętych kierunków rozwoju przestrzennego gminy, zapisanych w profilach funkcjonalnych poszczególnych stref planistycznych oraz charakterze związanej z nimi zabudowy i infrastruktury. Także w ograniczeniach możliwości wprowadzenia zagospodarowania w postaci zabudowy.

Skutki mające charakter okresowy (chwilowy, krótkoterminowy, średnioterminowy) i zwykle lokalny związane będą z bezpośrednim oddziaływaniem przedsięwzięć inwestycyjnych, nie wskazywanych w treści planu ogólnego, na komponenty środowiska, zwłaszcza powierzchnię ziemi i pokrywę roślinną oraz zasiedlającą faunę. Skutki stałe i długoterminowe w tym przypadku można wyróżnić kiedy inwestycja naruszy obszary lub obiekty o znaczących walorach przyrodniczych lub odgrywające istotną rolę w przebiegu ważnych powiązań przyrodniczych. Ocena konsekwencji realizacji przedsięwzięć zostanie przeprowadzona bądź na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (z możliwością powtórzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko podczas postępowania w sprawie wydania np. pozwolenia na budowę) bądź jeszcze na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadku bardziej spektakularnych inwestycji, ale ostatecznie nie zakwalifikowanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko istnieje również możliwość przeprowadzenia oceny ich oddziaływania na obszary ochrony Natura 2000, na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 16.04.2004 r. o *ochronie przyrody* oraz art. 96 ustawy z dnia 03.10.2008 r. oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Ze względu na charakter analizowanego aktu planowania i specyfikę jego ustaleń nie są w nim określone ani dokładne lokalizacje poszczególnych funkcji, ani tym bardziej pełne charakterystyki przedsięwzięć (w tym też dających się zaliczyć do mogących znacząco oddziaływać na środowisko) niemożliwe jest jednoznaczne określenie wpływu realizacji jego ustaleń na poszczególne komponenty środowiska. W tej sytuacji podstawą oceny znaczenia projektu dla jakości środowiska jest wskazanie relacji jego rozwiązań z obszarami kompleksowo wyznaczonych zasobów, wartości oraz zagrożeń, wynikających ze struktury środowiska przyrodniczego, stanowiących ekofizjograficzne uwarunkowania dla planu ogólnego. Z uwzględnieniem także obszarów o udokumentowanych wartościach kulturowych.

Wypracowane w przeszłości i uwzględnione w planie ogólnym główne kierunki rozwoju oraz jej struktura funkcjonalno-przestrzenna nie prowadzą do naruszenia kluczowych dla gminy zasobów i wartości oraz wzrostu konfliktu potencjalnych procesów inwestycyjnych ze środowiskiem i w konsekwencji z warunkami życia mieszkańców. Wpisują się w prowadzoną dotąd politykę budowania przyszłości przy jak najmniejszym koszcie środowiskowym, najefektywniejszym wykorzystaniu naturalnych zasobów i w zgodzie z zasadą rozwoju

zrównoważonego.

Jednym z podstawowych skutków postępującej urbanizacji jest zajmowanie przez zabudowę nowych terenów, należących dotychczas do przyrodniczego otoczenia. Przyjęte do planu ogólne kierunki rozwoju, włączając w to racjonalizację wykorzystania istniejących zasobów poprzez "dopełnienie" istniejącego zagospodarowania, w tym w ramach obszaru uzupełnienia zabudowy na podstawie decyzji administracyjnych, w granicach obliczonej chłonności terenów dla funkcji mieszkaniowej, pozwalają ograniczyć presję na zabudowę nowych lokalizacji oraz dostosować zakres terytorialny urbanizacji do funkcji ekologicznych i zasobów środowiska przyrodniczego.

16.2. Zabezpieczenie wartości i zasobów, uwzględnienie zagrożeń i konfliktów wynikających ze stanu i jakości komponentów środowiska

Przy ujęciu struktury gminy w planie ogólnym określającym jedynie zakres wyboru funkcji w poszczególnych strefach planistycznych oraz progowe wskaźniki zagospodarowania i zabudowy dokładne wskazanie wpływu przyszłych rozwiązań na poszczególne składniki środowiska abiotycznego i biotycznego jest niemożliwe. W skali planu istotne staje się więc zidentyfikowanie skutków jego funkcjonowania przede wszystkim dla kluczowych struktur i zjawisk w środowisku przyrodniczym, decydujących o jego jakości oraz bezpieczeństwie i warunkach życia mieszkańców. Struktury i zjawiska przyrodnicze uznane za istotne w wyznaczaniu i ocenie kierunków rozwoju obszaru wskazane zostały jako uwarunkowania ekofizjograficzne do planu ogólnego.

16.3. Wartości i zasoby środowiska

Enklawy lub pasma lasów, zadrzewień, zarośli i innych zbiorowisk roślinnych o naturalnym lub półnaturalnym charakterze stanowią na terenach tak rolnych, jak i zurbanizowanych ostoje lokalnej różnorodności biologicznej. Mogą one również stanowić podstawę dla utrzymania lub kształtowania systemu powiązań przyrodniczych w obrębie gminy, łącząc kluczowe obiekty przyrodnicze w jego granicach lub prowadząc poza nie, do gmin ościennych.

Zadrzewienia i zgrupowania zarośli na powierzchniach odgrywają ważną rolę w stabilizacji i ograniczaniu spływu powierzchniowego, również stanowiących element adaptacji do zmian klimatycznych. Uznano, że wszystkie one wymagają uwzględnienia w ustaleniach planu ogólnego, stwarzającego warunki do utrzymania ich biocenotycznej i środowiskotwórczej roli w obszarach zurbanizowanych. Rekomendacje ekofizjograficzne wskazały je do ujęcia jako strefa planistyczna otwarta SO lub jako strefa rolna SR.

16.3.1. Enklawy leśne, kompleksy lasów i roślinności naturalnej, półnaturalnej, porolnej, torfowiska, podmokłości zbiorniki wodne, zagłębienia śródpolne, na terenach otwartych i zurbanizowanych.

Sformułowane do planu ogólnego ekofizjograficzne rekomendacje, uwzględniając walor nawet drobnych obiektów przyrodniczych proponowały umożliwienie zachowania obiektów poniżej 2 ha powierzchni poprzez ujęcie ich przynajmniej w profilu dodatkowym każdej strefy, jaka będzie wyznaczana w danym miejscu ze względu na istniejące bądź już zaplanowane zagospodarowanie. Projekt planu ogólnego w skali całej gminy przewiduje, w treści profilu funkcjonalnego dodatkowego, teren zieleni naturalnej, lasu i wód, dla każdej strefy planistycznej,

w której nie są one ujęte w profilu podstawowym. Możliwość przyszłego utrzymania na obszarach zurbanizowanych wartościowych ości, nawet niewielkiego rozmiaru została w ten sposób zapewniona.

16.3.2 Rekreacja nadwodna, Plaże

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8.12.2023 r. w spr. projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych oraz wydawania z niego *wypisów i wyrysów* plaże rekomendowane były do objęcia strefą zieleni i rekreacji SN bez ograniczeń profilu funkcjonalnego dodatkowego.

Projekt planu ogólnego wprowadza dla plaż strefę SN, ograniczając na wielu odcinkach przeznaczenie pod usługi w profilu dodatkowym terenów usług sportu i rekreacji, dopuszczając szerszy zakres możliwości w wybranych strefach, np. w rejonie kąpielisk. W ostatecznej ocenie można uznać, że ustalenia planu ogólnego nie sprzeciwiają się przedstawionym rekomendacjom ekofizjograficznym, przyrodniczym, krajobrazowym planistyczną strefą rolną SR bądź innych społecznych wartości analizowanego obszaru.

16.3.3 Publiczne tereny zieleni urządzonej

W celu zapewnienia na obszarach zurbanizowanych i urbanizowanych obecności zieleni, dostępnej, przygotowanej do pełnienia wielu funkcji społecznych oraz odpornej na różne formy użytkowania rekomendowano w każdej strefie realizację zieleni urządzonej lub pozostawienie terenu zieleni nieurządzonej towarzyszącą terenom zurbanizowanym.

16.3.4 Publiczne tereny zieleni urządzonej

Sformułowane do planu ogólnego ekofizjograficzne rekomendacje, uwzględniając walor nawet drobnych form zieleni urządzonej (jeziora Rybińskie i Zarybinek) proponowały umożliwienie zachowania poprzez ujęcie ich w strefie SN.

Projekt planu ogólnego w skali całej gminy przewiduje, w treści profilu funkcjonalnego dodatkowego, teren zieleni urządzonej, dla każdej strefy planistycznej, w której nie jest on ujęty w profilu podstawowym, z wyjątkiem strefy otwartej SO obejmującej takie formy ochrony przyrody, jak rezerwat przyrody, użytek ekologiczny i stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej.

16.3.5 Ogrody Działkowe

Na terenie gminy nie ma rodzinnych ogrodów działkowych natomiast znajdują się tereny przydzielone do zabudowy mieszkaniowej na terenach po byłych państwowych terenach rolnych, gdzie do każdego mieszkania pracowniczego został wydzielony teren pod uprawy ogrodnicze. Tereny te znalazły się w strefie mieszkaniowej zabudowy wielorodzinnej i należą do terenów zieleni użytkowej, służącej szczególnym funkcjom społecznym, na których zieleni stanowi dopełnienie zasadniczego przeznaczenia, ale pełni także rolę estetyczną i ekologiczną, przyczyniając się do wzmocnienia korzystnych warunków środowiskowych tych terenów. Szczególnie ważne jest przy zabudowie wielorodzinnej. W ostatecznej ocenie można uznać, że ustalenia planu ogólnego nie sprzeciwiają się przedstawionym rekomendacjom ekofizjograficznym i odpowiadają użytkowym i społecznym potrzebom związanym z rodzinnymi ogrodami działkowymi, uwzględnionym w polityce przestrzennej gminy.

16.3.6 Cmentarze

Ze względu na specyfikę funkcji oraz wynikających z niej zagospodarowania i użytkowania cmentarze, niezależnie od położenia, w przepisach rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8.12.2023 r. zostały wprost przeznaczone do wydzielenia jako strefa planistyczna cmentarzy SC. Tak też zostały ujęte w rekomendacjach ekofizjograficznych do planu ogólnego, bez ograniczeń profilu funkcjonalnego dodatkowego. W ostatecznej ocenie można uznać, że ustalenia planu ogólnego nie sprzeciwiają się przedstawionym rekomendacjom ekofizjograficznym i odpowiadają użytkowym i społecznym wymaganiom stawianym terenom cmentarzy.

16.3.7 Grunty rolne, w tym stanowiące użytki rolne klas I- III

Na terenie Gminy Rybno gruntów rolnych klas III razem 103 ha, w tym kl IIIa na terenie całej gminy jest 3 ha, natomiast kl. IIIb jest 100 ha. Gleby na obszarze Gminy Rybno są niskiej jakości, większość z nich należy do V i VI klasy. Grunty rolne objęte zostały planistyczną strefą rolną SR oraz wielofunkcyjną strefą zagrodową a także strefą otwartą SO, gdzie produkcja rolna stanowi podstawowe znaczenie dla gminy.

W celu zachowania zasobów rolniczych w całej gminie tereny rolne znajdują się w profilu uzupełniającym każdej strefy. W strefach SR i SO popuszcza się w profilu dodatkowym urządzenie do wytwarzania energii elektrycznej metodą z odnawialnych źródeł energii.

16.3.8 Strefa czynnych powiązań przyrodniczych

Strefa czynnych powiązań przyrodniczych w projekcie planu ogólnego obejmuje różne strefy planistyczne z dopuszczonych rekomendacjami ekofizjograficznymi, jednak podstawą ustaleń jest wydzielenie strefy otwartej SO z profilem dodatkowym obejmującym teren zieleni urządzonej oraz strefy zieleni i rekreacji SN z różnym zestawem terenów usług w profilu dodatkowym, najczęściej jednak z terenem usług sportu i rekreacji. Wszystkim strefom SN, przypisano minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 50%.

16.3.9 Potencjalne pasma powiązań przyrodniczych

Obszar gminy rozdzielają jej kluczowe struktury przyrodnicze: lasy i wody powierzchniowe, w tym jeziora, rzeka Wel oraz pozostałe ciek wodne i rowy melioracyjne. Choć są przecięte licznymi barierami technicznymi można je uznać za miejsce potencjalnego funkcjonowania powiązań przyrodniczych, wymagające stałego dążenia do ich wzmocnienia, a przynajmniej rozwoju obudowy biologicznej jezior i cieków w maksymalnym, możliwym stopniu. Także jako działania wspierającego retencyjne właściwości cieków, ograniczanie zagrożenia i ryzyka powodziowego oraz zmian klimatycznych. Stąd dla otoczenia wymienionych cieków rekomendowano wyznaczenie strefy otwartej SO lub zieleni i rekreacji SN, jedynie w miejscowości Tuczek oraz w Nowej Wsi tereny istniejącej zabudowy znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Wel. Dla obszarów zabudowanych dopuszczono wyznaczenie każdej strefy planistycznej, z uwzględnieniem w profilu funkcjonalnym dodatkowym terenu zieleni naturalnej, lasu, wód i zieleni urządzonej. W przypadku strefy, SN jako wymagany wskazano minimalny poziom powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 50%, dla

innych stref wyjątkowo dopuszczono 30%.

Większość odcinków cieków i rowów melioracyjnych projekt planu ogólnego włączył do strefy rolnej SR, strefy otwartej SO lub strefy zieleni i rekreacji SN z co najmniej rekomendowanym poziomem minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Odcinki w granicach intensywnej zabudowy lub przekraczające ciągi komunikacyjne i infrastrukturalne znalazły się w strefach planistycznych odpowiadających rzeczywistemu zagospodarowaniu, ale jednocześnie projekt planu w skali całej gminy przewiduje, w treści profilu funkcjonalnego dodatkowego, teren zieleni naturalnej, lasu, wód i zieleni urządzonej, dla każdej strefy planistycznej, w której nie są one ujęte w profilu podstawowym.

Sformułowane w opracowaniu ekofizjograficznym rekomendacje zostały w ten sposób uwzględnione a możliwość przyszłego kształtowania obudowy biologicznej cieków na obszarach zurbanizowanych zapewniona.

16.4. Konflikty funkcji i ryzyka zagrożeń

16.4.1 Obszary o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (0,2%, raz na 500 lat), w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Obszary zagrożenia powodzią od strony rzek, w skali całej gminy nie mają znaczącego, przestrzennego zasięgu. Mają one znaczenie jedynie lokalne i miejscowe, w bezpośrednim sąsiedztwie cieków. Stąd jako uwarunkowanie do ustalania rozwiązań wprowadzanych do planu ogólnego gminy przyjęto najszerszy zasięg ewentualnego zagrożenia jaki reprezentują obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie, lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego. W przypadku obszarów szczególnego zagrożenia powodzią zasięg ich występowania jest węższy niż obszarów o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi. Take tereny znalazły się w większości strefach otwartych SO, strefach rekreacji i wypoczynku SN oraz rolnych SR a ujęcie obszarów zagrożenia powodziowego powinien się znaleźć w ich profilu dodatkowym np. zieleni naturalnej, lasu lub zieleni urządzonej.

16.4.2 Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy

Informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenach, na których występują te ruchy w granicach miasta zostały zawarte w rejestrze pod nazwą „Mapa i rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi” sporządzonym przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. Dane w nim zawarte zostały także zamieszczone w bazie danych Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej (SOPO). Na obszarze gminy Rybno brak takich terenów.

16.4.3 Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Na obszarze gminy Rybno brak zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR).

17. ZGODNOŚĆ Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA DOKUMENTÓW NADRZĘDNYCH

Ramy dla ustaleń projektu planu ogólnego w zakresie ujęcia w nich zasobów środowiska tworzą dokumenty wyższego rzędu, na szczeblu wojewódzkim i krajowym, przenoszące także na grunt polski zapisy dyrektyw Unii Europejskiej. Jako podstawowe dokumenty wymagające uwzględnienia przy konstruowaniu planu ogólnego przyjęto:

- ✓ Politykę Ekologiczną Państwa 2030,
- ✓ Strategię Rozwoju Województwa Warmińsko – Mazurskiego,
- ✓ Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Warmińsko – Mazurskiego,
- ✓ Program Ochrony Środowiska dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego,
- ✓ Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko – Mazurskiego,

Analizowane ustalenia projektu planu ogólnego wpisuje się w wytyczne i zasady określone w wymienionych dokumentach. Zapewnia to komplementarność grupy różnych dokumentów.

17.1. Oddziaływanie na obszary chronione, oddziaływanie na obszary Natura 2000

Wszystkie formy ochrony przyrody uznano za ważne wymagające określenia indywidualnych wskazań. Jednocześnie wszystkie one wchodzą w skład większych kompleksów przyrodniczych: wód powierzchniowych w postaci rzeki Wel i jezior wraz z otaczającą ją zielenią leśną zbiorowisk leśnych i nieleśnych, zachowanych wśród dawnych gruntów rolnych, są chronione poprzez nadanie im strefy otwartej. W planie ogólnym rezerwaty przyrody i użytki ekologiczne objęto strefą planistyczną otwartą SO lub strefą zieleni i rekreacji SN, w profilu dodatkowym zawierająca wyłącznie tereny: zieleni naturalnej, lasu oraz usług sportu i rekreacji.

W większości jako strefę otwartą, z wykluczeniem funkcji produkcyjnych, ujęto także większe powierzchnie kompleksów przyrodniczych, w granicach których wspomniane formy ochrony przyrody są położone. W ten sposób stanowią one rodzaj strefy buforowej dodatkowo zabezpieczającej chronione obiekty.

Odrębnych wskazań do planu ogólnego nie formułowano i ostatecznie nie zostały w nim ujęte pomniki przyrody ponieważ są to obiekty niewielkie w skali gminy, których istnienie jest możliwe do uregulowania pod nadzorem prawa w obrębie różnych funkcji i form zagospodarowania, na etapie miejscowego planu zagospodarowania lub decyzji o warunkach zabudowy.

Obszary Natura podobnie jak Welski Park Krajobrazowy i jego otulina jako obiekty obszarowo rozległe o bardzo zróżnicowanym zagospodarowaniu jego relacji ze środowiskiem nie dają się ująć w strefę o jednolitym standardzie urbanistycznym. Ustanowiono tu różne strefy:

- dla terenów rolnych z możliwością prowadzenia gospodarki rolnej strefę SR
- dla terenów zabudowanych wsi z możliwością dalszej rozbudowy strefę wielofunkcyjną zabudowy zagrodowej SZ,
- nad jeziorami wielofunkcyjną strefę zabudowy jednorodzinnej SJ, gdzie realizowana jest zabudowa letniskowa i rekreacją indywidualną.

Akceptując różne formy przeznaczenia terenu i nie jest konieczne, niekiedy możliwe, utworzenie odrębnej strefy planistycznej. Niezależnie od tego, poziom ochrony zagwarantowany i ustalony jest ustawowo oraz na podstawie przepisów odrębnych.

Jako obszary ochrony zasobów można wskazać również strefy ochronne ujęć wód podziemnych oraz tereny udokumentowanych złóż surowców.

17.2. Ochrona zbiorników wód podziemnych

Część południowa gminy Rybno leży na zbiorniku wód podziemnych GZWP Działdowo. Na terenie objętym strefą ochrony zbiornika wód podziemnych GZWP Działdowo ustanowiony został obszar ochronny. Głównym celem jest ochrona jakościowa i ilościowa wód przed degradacją, poprzez wprowadzanie zakazów i ograniczeń w zakresie zagospodarowania terenu, aby zapobiegać zanieczyszczeniom i zachować ich dobry stan.

Stosownie do obecnego zagospodarowania wprowadzono na tym obszarze strefy planistyczne SJ, SZ, SG, SC, SO, SN, SR, SI oraz SK. Znajdujące się na tym terenie formy użytkowania podlegają rygorowi zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenie gminy znajduje się 4 ujęć wody pitnej. Powierzchnię wokół urządzeń ujęć jest niewielka nie przekraczająca 5000 m², lecz w planie ogólnym wydzielone jako strefy infrastrukturalne SI z wykluczeniem w profilu dodatkowym terenów usług i terenów produkcji.

17.3. Zasoby naturalne oraz tereny górnicze

W granicach gminy Rybno udokumentowane zostały złoża kruszywa naturalnego, ujęte w bazie danych Systemu Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych Polski - MIDAS, prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, znajdujące się w Rumianie, Rybnie, Żabinach i w Jagli oraz kredy jeziornej w Prusach i Gronowie.

Część złóż została już wyeksploatowana, część terenów znajduje się w eksploatacji dla których zostały utworzone obszary i tereny górnicze. W planie ogólnym tereny eksploatacji złóż naturalnych oznaczono strefą górnictwa SG z profilem dodatkowym usług i zieleni.

17.4. Oddziaływanie na wartości kulturowe i krajobraz

Ochrona dziedzictwa kulturowego w sposób trwały wpisana jest w dotychczasową politykę przestrzenną gminy i uwzględniana w dokumentach planistycznych różnych szczebli oraz decyzjach administracyjnych. Bierze ona pod uwagę stan zachowania zasobów dziedzictwa kulturowego, współczesne uwarunkowania wynikające z funkcjonowania miasta oraz stawia sobie za cel przede wszystkim stworzenie warunków do harmonijnego współistnienia zabudowy historycznej i zabudowy nowej. Katalog stref planistycznych oparty został o podstawowe parametry oraz wskaźniki urbanistyczne ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a poza nimi o analizy gabarytów sąsiedniej zabudowy.

Kontynuacja w planie ogólnym polityki przestrzennej wypracowanej w kolejnych edycjach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązujących planach miejscowych zapewnia utrzymanie kluczowych obiektów i wartości przyrodniczych, stanowiących jednocześnie wyróżniające ją składniki krajobrazu.

17.5. Oddziaływanie transgraniczne

Analiza skutków środowiskowych związanych z realizacją kierunków rozwoju przestrzennego zapisanych w ustaleniach projektu planu ogólnego, uwzględniając cechy jego formuły jako nowego aktu planowania wskazuje, że nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

18. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU OGÓLNEGO GMINY RYBNO

Wpływ rozwoju gminy na poszczególne komponenty środowiska oraz warunki życia ludzi jest kontrolowany w ramach państwowego monitoringu środowiska, realizowanego m.in. przez Państwową Inspekcję Sanitarną i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Skutkiem badań prowadzonych przez te instytucje są publikowane raporty. Okresowej aktualizacji podlegają również dane dotyczące zagrożenia powodziowego od strony przepływających przez gminę rzeki i cieków wodnych.

19. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Biorąc pod uwagę strategiczny poziom dokumentu, powiązania jego rozwiązań z dokumentami wyższego rzędu oraz niski poziom konfliktu przyjętych kierunków rozwoju z potrzebami ochrony środowiska nie ma podstaw i potrzeby formułowania alternatywnych scenariuszy dla rozwoju gminy.

20. DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Kierunki rozwoju gminy nie prowadzą do trwałych lub długotrwałych niekorzystnych przekształceń w środowisku. Ochrona systemu osnowy przyrodniczej, uwzględnia i podtrzymuje przebieg istniejących powiązań przyrodniczych, przede wszystkim o znaczeniu ponadlokalnym. Zabezpiecza także obecne w granicach gminy formy ochrony przyrody.

W sposób szczególny ustalenia projektu nie stwarzają zagrożenia negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 - nie spowodują pogorszenia stanu siedlisk gatunków zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000 i nie spowodują negatywnego oddziaływania na te gatunki. Wdrożenie ustaleń projektu nie prowadzi do dezintegracji obszarów Natura 2000 i nie wpłynie na spójność sieci obszarów Natura 2000.

Z oceny rozwiązań projektu wynika więc, że na poziomie posunięć strategicznych, nie ma potrzeby formułowania postulatów prowadzących do ograniczenia lub kompensacji negatywnego oddziaływania na środowisko. Przekształcenia, którym należałoby zapobiec lub je ograniczyć bądź zrekompensować będą związane z realizacją poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych, na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji administracyjnych.

Zakres działań naprawczych będzie jednak uzależniony od ostatecznego kształtu inwestycji i nie ma obecnie podstaw do jego określenia. Powinien pojawić się jako wynik postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, prowadzonego dla kolejnych zamierzeń na różnych etapach ich realizacji.

Rozwiązaniem planu ogólnego o zdecydowanie pozytywnym efekcie dla przestrzeni i przyrody są obszary uzupełnienia zabudowy istotnie ograniczające indywidualne realizacje na podstawie decyzji administracyjnych. Zwłaszcza w przypadku obszarów wartościowych, chronionych lub niezabudowanych jeszcze obszarów wrażliwych ze względu na źródła zagrożeń (ruchami masowymi, powodzią).

21. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Plan ogólny w stosunku do rozwiązań funkcjonujących do tej pory jest zupełnie nowym aktem planowania przestrzennego, przygotowywanym w formule wcześniej nieobecnej w pracach planistycznych prowadzonych w skali całych gmin. Jego podstawą jest ściśle odniesienie przestrzenne podstawowych, zestandaryzowanych ustaleń, sprowadzające się do podziału całej gminy na strefy planistyczne, gdzie każdej z nich przypisuje się jeden ze wskazanych w przepisach zestawów przeznaczeń terenów oraz grupę określonych, progowych wskaźników zabudowy zagospodarowania terenu. Wyłącznie w taki sposób opisane strefy planistyczne przesądzą o możliwym zakresie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Możliwości inwestowania bez ustaleń planów miejscowych są uzależnione głównie od wyznaczenia dodatkowo, na podstawie wskazanej metodyki, w oparciu o istniejące zagospodarowanie tzw. obszaru uzupełnienia zabudowy.

1. Niski poziom szczegółowości planu ogólnego, kreślącego głównie kierunki i granice zagospodarowania dla wydzielonych stref miasta nie pozwala na wiarygodne prognozowanie jego ostatecznego wpływu na poszczególne komponenty środowiska w pełnym zakresie ich charakterystyki. Podstawą ocen zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko jest ich odniesienie tylko do wybranych obiektów, obszarów i okoliczności, które reprezentują istotne dla planu ogólnego wartości, zagrożenia i formalne uregulowania i stały się przedmiotem wniosków i rekomendacji opracowania ekofizjograficznego. Sposób uwzględnienia w ustaleniach planu ogólnego rekomendacji opracowania ekofizjograficznego wskazuje na możliwe oddziaływanie aktu planowania na środowisko, zasoby kulturowe i warunki życia ludzi.

2. Wyznaczone w planie ogólnym gminy Rybno strefy planistyczne stanowią o polityce przestrzennej gminy oraz stanowią kontynuację zawartą w ustaleniach obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wydane decyzje administracyjne.

3. Wypracowane w przeszłości i uwzględnione w planie ogólnym główne kierunki rozwoju gminy Rybno oraz jej struktura funkcjonalno-przestrzenna nie prowadzą do naruszenia kluczowych dla gminy zasobów i wartości oraz wzrostu konfliktu potencjalnych procesów inwestycyjnych ze środowiskiem a w konsekwencji z warunkami życia mieszkańców. Są dostosowane do poziomu przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych walorów gminy.

3. Przyjęte do planu ogólnego kierunki rozwoju, włączając w to racjonalizację wykorzystania istniejących zasobów poprzez "dopełnienie" istniejącego zagospodarowania w ramach obszaru uzupełnienia zabudowy na podstawie decyzji administracyjnych, pozwalają ograniczyć presję na niekontrolowane rozlewanie się zabudowy oraz dostosować zakres terytorialny urbanizacji do funkcji ekologicznych i zasobów środowiska przyrodniczego.

4. Analiza skutków środowiskowych związanych z realizacją kierunków rozwoju przestrzennego zapisanych w ustaleniach projektu planu ogólnego, uwzględniając cechy jego formuły jako nowego aktu planowania wskazuje, że nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

5. Biorąc pod uwagę strategiczny poziom dokumentu, powiązania jego rozwiązań z dokumentami wyższego rzędu oraz niski poziom konfliktu przyjętych kierunków rozwoju z potrzebami ochrony środowiska nie ma podstaw i potrzeby formułowania alternatywnych

scenariuszy dla rozwoju gminy.

6. Kierunki rozwoju gminy uznane za strategiczne nie prowadzą do wielkoskalowych, trwałych lub długotrwałych niekorzystnych przekształceń w środowisku. Koncepcja ochrony i kształtowania systemu osnowy przyrodniczej, uwzględnia i podtrzymuje przebieg istniejących powiązań przyrodniczych, przede wszystkim o znaczeniu ponadlokalnym, zabezpiecza także obecne w granicach gminy formy ochrony przyrody.

7. Zdecydowanie pozytywnym efekcie dla przestrzeni i przyrody jest ustanowienie obszaru uzupełnienia zabudowy istotnie ograniczającego indywidualne realizacje na podstawie decyzji administracyjnych. Zwłaszcza w przypadku obszarów wartościowych, chronionych lecz jeszcze niezabudowanych.

22. Wykaz materiałów źródłowych

- Projekt planu ogólnego gminy Rybno, 2025 r.
- Kondracki J., Geografia Polski, Mezoregiony fizycznogeograficzne, 1994, PWN, W-wa,
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski, 1998, PWN, W-wa,
- Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP2030), <https://www.gov.pl/web/srodowisko/polityka-ekologiczna-panstwa-polityka-ekologiczna-panstwa-2030>,
- <https://atlas.warmia.mazury.pl/>
- Matuszkiewicz W., 1982, Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, PWN, Warszawa.
- Mojski J.E., 1979, Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz Rybno, Wyd. Geologiczne, Warszawa.
- Raport o stanie środowiska województwa Warmińsko - Mazurskiego 2023 r., WIOŚ Olsztyn, Biblioteka Monitoringu Środowiska 2024,
- Zarzycki K., Wojewoda W., Heinrich Z.(red.), 1995, Polska Czerwona Lista roślin zagrożonych, IB PAN, Kraków.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno – „Uwarunkowania przyrodnicze”, autorstwa: Pracownia Architektoniczno – Urbanistyczna ZURBIK, Zbigniew Kaiser
- Baza danych SHARE dot. globalnego pokrycia terenu, publikowanej przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa.
- Baza danych geograficznych GeoNames.
- Prognoza oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska gminy Rybno na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2018, Zespół autorski: mgr Jan Komorowski, mgr Mateusz Wrześniewski, mgr Adam Komorowski,
- <https://pl.weatherspark.com/y/85321/%C5%9Arednie-warunki-pogodowe-w:-Rybno-Polska-w-ci%C4%85gu-roku>.

23. SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA UWAG I WNIOSKÓW ZGŁOSZONYCH W ZWIĄZKU Z UDZIAŁEM SPOŁECZEŃSTWA NAD PRACAMI NAD PLANEM OGÓLNYM GMINY

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz na podstawie art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko WÓJT GMINY RYBNO dnia 17 września ogłosił na tablicy ogłoszeń i na BIP Urzędu Gminy o podjęciu przez Radę Gminy Uchwały nr III/20/24 z dnia 25 czerwca 2024 r. o przystąpieniu do sporządzeniu planu ogólnego gminy wraz z rozpoczęciem strategicznej oceny oddziaływania skutków jego realizacji. Dnia xx września 2024 r., ogłoszenie takie pojawiło się w prasie (wpisać nazwę gazety jej nr i datę) Zainteresowani mogli składać do Wójta Gminy Rybno wnioski w terminie do dnia 08 października 2024 r.

W wyznaczonym terminie nie złożono żadnego wniosku dotyczącego strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzanej w trakcie jej trwania prognozy oddziaływania na środowisko.

Wójt Gminy Rybno przedstawił zakres prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego oraz wystąpił o jego uzgodnienie do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz do Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie. Kopia uzgodnień dołączona do prognozy jako załącznik nr 1 i załącznik nr 2.

ZAŁĄCZNIKI

1. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganej w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń do planu ogólnego z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie
2. Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganej w prognozie oddziaływania na środowisko do ustaleń planu ogólnego z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnego w Działdowie
3. Uwagi zgłoszone do prognozy podczas wyłożenia planu podczas jego upublicznienia
4. Uzgodnienie projektu planu ogólnego Rybno z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie
5. Opinia do projektu planu Rybno Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie
6. Opinia do projektu planu Rybno Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie.
7. MAPA PROGNOZY w skali 1:25000

24. UZGODNIENIE ZAKRESU PROGNOZY NA ŚRODOWISKO

ZAŁĄCZNIK NR 1

Data wysłania: 21.07.2025
Data otrzymania: 21.07.2025

Od: REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
<AE:PL-56404-90378-FRVDW-31>

Do:
URZĄD GMINY RYBNO
<AE:PL-96884-99412-RDGJU-31>

M. Pieliński
21.08.2025

WOOŚ.411.55.2025.MP

Dotyczy Planu ogólnego gminy Rybno.

Załączniki:

1. 55_-_plan_ogólny_gminy_Rybno.pdf

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

Wydział Ocen Oddziaływania na Środowisko

WOOŚ.411.55.2025.MP

Olsztyn, 21 lipca 2025 r.

Wójt Gminy Rybno

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.), w związku z pismem Wójta Gminy Rybno z dnia 26.06.2025 r., znak: PGN.6721.2.2024.2025 (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 26.06.2025 r.)

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu:

Plan ogólny gminy Rybno

zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.).

Plan ogólny jest uchwalany obowiązkowo dla obszaru całej gminy. Jego ustalenia uwzględniane są przy sporządzaniu planu miejscowego oraz będą stanowić podstawę prawną wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zawartość planu ogólnego powinna być zgodna z zakresem przedmiotowym określonym w art. 13a i 13b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. 2023, poz. 2758, z późn. zm.). Zgodnie z art. 13b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.), ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności:

1. politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego;
2. ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
3. znajdujące się na obszarze gminy:
 - a) formy ochrony przyrody oraz ich otuliny,
 - b) obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału,
 - c) obszary gruntów zmeliorowanych,
 - d) tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy,
 - e) strefy ochronne ujęć wody,
 - f) obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych,

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn, tel. 89 537-21-00, fax: 89 527-04-23, sekretariat@olsztyn.rdos.gov.pl, gov.pl/web/rdos-olsztyn

- g) tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi,
 - h) udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji,
 - i) obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej,
 - j) zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. poz. 951 i 1688), lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej,
 - k) obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne,
 - l) tereny zamknięte i ich strefy ochronne,
 - m) obszary ograniczonego użytkowania,
 - n) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
 - o) obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji,
 - p) obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją,
 - q) grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne,
 - r) zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
 - s) obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego;
4. rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu;
 5. rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe;
 6. opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
 7. zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Opracowując projekt planu ogólnego oraz prognozę należy przywoływać wszystkie aktualne przepisy prawa. Wszystkie zapisy planu, dotyczące ochrony przyrody i jej zasobów, należy odnieść do aktualnego stanu prawnego w tym zakresie, przede wszystkim do aktualnych przepisów wyznaczających i ustanawiających daną formę ochrony.

Prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
 - f) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;
2. określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W prognozie należy zawrzeć między innymi opis projektu planu ogólnego wraz z uzasadnieniem proponowanego zapisu oraz oceną wpływu na środowisko, przedstawić stan środowiska, wpływ projektu planu ogólnego na wszystkie jego elementy, przedstawić najważniejsze ustalenia i wnioski z prognozy oraz rekomendacje, jakie powinny zostać zawarte w ostatecznej wersji planu ogólnego.

Z uwagi na to, że plan ogólny zawiera podstawowe ustalenia w zakresie polityki przestrzennej gminy/miasta, przede wszystkim poprzez wskazanie terenów przeznaczonych pod określone cele oraz dokonuje kwalifikacji i przeznaczenia poszczególnych obszarów gminy/miasta, już na tym etapie należy zwrócić szczególną uwagę na wyznaczenie terenów do rozwoju i realizacji aktywności gospodarczej w zgodzie z obowiązującymi na terenie warunkami ochrony wartości przyrodniczych. Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego jako akt planistyczny określa politykę przestrzenną gminy i wiąże jej organy, przy sporządzeniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 7-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; zadrzewień. W myśl art. 2 ust. 2 przywołanej ustawy, celem ochrony przyrody jest:

1. utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
2. zachowanie różnorodności biologicznej;
3. zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
4. zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
5. ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
6. utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
7. kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Cele ochrony przyrody są realizowane m.in. przez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w projekcie ogólnym gmin (art. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*). Planowane zagospodarowanie powinno zatem realizować cele wskazane ww. przepisach i uwzględniać ochronę jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Cele te powinny być realizowane również poza obszarami objętymi jedną z form ochrony przyrody.

Ponadto, z prognozy jednoznacznie powinno wynikać, czy realizacja postanowień planu ogólnego wpłynie znacząco negatywnie na środowisko. Projekt dokumentu, co do zasady nie może zostać przyjęty w przypadku, gdy ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000. Prognoza powinna wykazać, że projekt dokumentu uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju, warunki równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. W planie ogólnym oraz w prognozie powinno się także uwzględnić ustalenia zawarte w uchwałach rady gminy/miejskiej (dotyczących ustanowienia pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego) oraz uchwałach sejmiku województwa, dotyczących obszarów chronionego krajobrazu.

W prognozie należy również dokonać analizy tych elementów przyrodniczych, które podlegają ochronie gatunkowej (mającej na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz siedlisk i ostoł), na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* oraz

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

W tym celu należy przede wszystkim: zidentyfikować gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska jakie na danym terenie występują oraz dokonać oceny wpływu planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu na stwierdzone rośliny i zwierzęta z uwzględnieniem zagrożeń dla poszczególnych gatunków. Oceniając skutki realizacji ustaleń projektu planu ogólnego w kontekście flory i fauny obszaru objętego oddziaływaniem, należy uwzględnić zachodzące zmiany w zakresie bioróżnorodności (zmiany gatunkowe będące następstwem przekształcenia siedlisk - wykazanie gatunków roślin i zwierząt, które zanikną oraz tych, które pojawią się w następstwie antropizacji środowiska przyrodniczego). W przypadku stwierdzenia obecności gatunków dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie gatunkowej, wymagane jest przestrzeganie zapisów powyższej ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów, w odniesieniu do ww. gatunków. Należy również wykazać ww. siedliska i gatunki na załączniku graficznym do prognozy oddziaływania na środowisko. Należy też dokonać oceny aktualnego znaczenia korytarzy ekologicznych oraz zmian ww. znaczenia w następstwie planowanego zainwestowania.

Projekt planu ogólnego na podstawie art. 13 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody, w części dotyczącej rezerwatu przyrody i jego otuliny, na podstawie art. 16 ust. 7, w części dotyczącej parku krajobrazowego, art. 23 ust. 5, w części dotyczącej obszaru chronionego krajobrazu, oraz art. 30 ust. 3, w części dotyczącej istniejącego lub projektowanego obszaru Natura 2000, wymagać będzie odrębnie:

- uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tego planu, mogących mieć negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatu przyrody oraz na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu lub mogących znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000;
- opiniowania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w trybie art. 54 ust. 1 i 3, w związku z art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w związku z art. 11 pkt 6 lit. j ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W związku z powyższym, w przypadku zaistnienia ww. przesłanek, na etapie późniejszego uzgadniania i opiniowania w trybie wyżej wskazanych artykułów, wymagane będzie złożenie dwóch odrębnych wniosków z załącznikami, tj.: z załączoną prognozą oddziaływania na środowisko oraz projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Nadmieniam, że organ opracowujący projekt dokumentu powinien zapewnić równoległe prowadzenie prac nad projektem planu ogólnego i nad prognozą, której wyniki powinny na bieżąco wpływać na decyzje planistyczne, co pozwoli na przyjęcie właściwych rozwiązań, uniknięcie konfliktów społecznych oraz obszarów problemowych na płaszczyźnie funkcjonalno-przestrzennej i ekologicznej, w związku z prowadzonymi w późniejszym czasie inwestycjami.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.) obowiązują wymagania, zawarte w artykule 51 ust. 2 pkt 1 lit. f, zgodnie z którym, do obowiązującej zawartości prognozy, dodano: **oświadczenie autora**, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy. Oświadczenia, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Olsztynie
Marta Harhaj
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko
/podpis elektroniczny/

Otrzymują:

1. Adresat - (za dowodem doręczenia) – **doręczenie elektroniczne**
2. aa

ZALĄCZNIK NR 2

Data wysłania: 01.07.2025

Data otrzymania: 01.07.2025

Od: POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W DZIAŁDOWIE
<AE:PL-76216-61748-CSAIV-25>

*A.M.
01.07.25*

Do:
GMINA RYBNO
<AE:PL-63456-42433-CSBVA-15>

Przesyłka e-Doręczenia

Załączniki:

1. ZNS.9022.1.5.2025_opinia_sanitarna_zakres_i_stopień_szczegółowości_plan_ogólny_gminy_Rybn

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie
 13-200 Działdowo, pl. Biedrawy 5
 tel./fax (23) 697-26-34/(23) 686-29-63 e-mail: psse.dzialdowo@sanepid.gov.pl
 adres do e-Doręczeń: AE:PL-76216-61748-CSAIV-25
 REGON 130286990 NIP 5711347812

Działdowo, dnia 01.07.2025 r.

ZNS.9022.1.5.2025

Wójt Gminy Rybno

**ul. Lubawska 15
 13-220 Rybno**

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416) art. 46 ust. 1, art. 51, art. 53 i art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie

po zapoznaniu się z dokumentacją przedłożoną przy piśmie Wójta Gminy Rybno z dnia 26.06.2025 r., znak: PGN.6721.2.2024.2025 (data wpływu 30.06.2025 r.) w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego gminy Rybno, do którego sporządzenia przystąpiono na podstawie uchwały Nr III/20/2024 Rady Gminy Rybno z dnia 25 czerwca 2024 r.

u z g a d n i a

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko określony w piśmie Wójta Gminy Rybno z dnia 26.06.2025 r., znak: PGN.6721.2.2024.2025 , do projektu planu ogólnego gminy Rybno do którego sporządzenia przystąpiono na podstawie ww. uchwały.

UZASADNIENIE

W dniu 30.06.2025 r. Wójt Gminy Rybno zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego gminy Rybno, do którego sporządzenia przystąpiono na podstawie uchwały Nr III/20/2024 Rady Gminy Rybno z dnia 25 czerwca 2024 r.

Plan ogólny gminy stanowi dokument, o którym mowa w art. 46 ustęp 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U.

z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.) wymagający przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (art. 51 ust. 1). Na podstawie art. 53, w związku z art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy organ opracowując plan ogólny gminy uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko m.in. z państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym. Z uwagi na lokalizację obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Rybno w przedmiotowej sprawie właściwym miejscowo jest Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Działdowie.

Jak wynika z przedłożonych dokumentów głównym celem planu ogólnego jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy i zharmonizowanego zagospodarowania jej przestrzeni. Jest to akt prawa miejscowego, który ma zastąpić dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny ma na celu zapewnienie ład przestrzennego, uporządkowanie zagospodarowania terenu w gminie.

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Działdowie zaproponowany przez Wójta Rybno w piśmie z dnia 26.06.2025 r., znak: PGN.6721.2.2024.2025, zakres informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu planu ogólnego gminy Rybno, do którego sporządzenia przystąpiono na podstawie uchwały Nr III/20/2024 Rady Gminy Rybno z dnia 25 czerwca 2024 r. będzie wystarczający w zakresie zagadnień sanitarno-higienicznych.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W DZIAŁDOWIE

mgr Grażyna Mówińska
specjalista zdrowia publicznego

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Otrzymują:

1. Adresat (wysłano za pomocą systemu e-Doręczeń)
2. a/a